

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
ČETVRTA SEDNICA
PRVOG REDOVNOG ZASEDANJA
18. maj 2017. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PRESEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, otvaram Četvrtu sednicu Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika, konstatujem da sednici prisustvuje 110 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja poslanika prisutnih u sali, molim vas da ubacite svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 117 narodnih poslanika.

S obzirom na to, u skladu sa članom 88. stav 2. Poslovnika, određujem pauzu od 10 minuta. Hvala.

(Posle pauze – 10.40)

PRESEDNIK: Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 128 narodnih poslanika.

Da li neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika?

Reč ima narodni poslanik Slaviša Ristić.

SLAVIŠA RISTIĆ: Poštovano predsedništvo, poštovani narodni poslanici, upućujem poslaničko pitanje Vladi Republike Srbije, Kancelariji za Kosovo i Metohiju i „Telekomu Srbija“ i tražim objašnjenje u pismenoj formi, s tim da predlažem da ta informacija bude dostavljena Narodnoj skupštini Republike Srbije gde ćemo tu informaciju razmatrati, da konačno bacimo svetlost na sporazume koji su potpisani u Briselu, vezano za telekomunikacije. Jer, imamo potpuno različita dešavanja na terenu prilikom implementacije tog sporazuma u odnosu na ono što smo čuli i 2015. godine a i kasnije, u novembru 2016. godine, kada smo od vlasti, pre svega od Marka Đurića, dobili informaciju da smo, eto, sačuvali imovinu „Telekoma Srbija“, da će „Telekom“ nastaviti da

radi na prostoru Kosova i Metohije bez ikakvih smetnji, da je to jedna od naših najvećih diplomatskih pobjeda itd, itd.

Na terenu se dešavaju potpuno druge stvari, vi ste čuli da su 1. maja prestali da funkcionišu drugi operateri, „VIP“ i „Telenor“, na prostoru Kosova i Metohije, a „Telekom Srbija“ je nastavio da radi kao ćerka firme „Telekom“ iz Beograda, na način što se registrovao kod institucija nepriznate države Kosova. Dakle, imamo situaciju da smo dozvolili da se naša kompanija registruje kod tzv. „nezavisnog Kosova“, kod države koju ne priznajemo, odnosno kod države koju tobož ova vlast ne priznaje.

S druge strane, tu se javljaju i mnogi drugi problemi – imamo situaciju da će ta ćerka firma, za koju tvrdimo da je naša srpska, plaćati sve poreske dažbine tzv. „nezavisnom Kosovu“ i pomagati finansijski „nezavisno Kosovo“.

Imamo takođe situaciju da su svi zaposleni koji su radili u „Telekomu“ Kosova na prostoru KiM, dobili raskid ugovora kod „Telekoma Srbija“ i morali su da sklapaju nove ugovore o radu sa tom novom kćerkom firmom, s tim što im je generalni direktor Predrag Čulibrk naredio da moraju kao uslov da izvade lična dokumenta tzv. „nezavisnog Kosova“. Morali su, dakle, da promene svoje državljanstvo da bi mogli da nastave da rade.

Takođe, od 15. maja korisnici Telekomovih usluga na prostoru KiM već sada imaju niz problema. Jedan od tih problema je da ne mogu, recimo, da plaćaju putem telefona razne vrste usluga ovde u Srbiji. Ja sam juče probao da platim parking na ovaj 064 broj. Probao sam da platim parking, ovde u Beogradu, i dobio sam poruku – poštovani korisniče, ova usluga vam nije dozvoljena.

Potpuna je laž da se ništa nije promenilo. Mi nažalost sada tamo imamo ne srpsku već albansku kompaniju.

Napravili smo to preduzeće, tu ćerku firmu „Telekoma Srbija“ i na njenom čelu, na čelu upravnog odbora te kompanije – nove, kosovske, nalazi se Zoran Milojević Zelja, široj javnosti inače poznat kao ekspert SNS za lokalne izbore u Mionici, Lučanima, Vrbasu, Zaječaru itd. koji po sopstvenom priznanju kaže da je privatni preduzetnik ali očigledno ima daleko veće kvalitete – čak i za ovu oblast telekomunikacija. Inače, znamo da je kao ekspert za lokalne izbore, u okviru kampanje koju je vodio, prevaspitavao birače i odborničke kandidate, one koji nisu hteli da slušaju.

Da stvar bude ozbiljna, najgore u ovom sporazumu je to što će korisnici telefonskih usluga na KiM morati da sklapaju nove ugovore sa tom kćerkom firmom a kao jedan od uslova traži se da svi mi koji smo do sada koristili te usluge moramo izvaditi lična dokumenta tzv. „nezavisnog Kosova“, a kao uslov za ličnu kartu tzv. „nezavisnog Kosova“ je državljanstvo republike kosova.

Ja pitam premijera i sve one koji su potpisali ovaj sporazum – ko im je dozvolio da nam menjaju državljanstvo i da to postavljaju kao uslov?

Pitanje sasvim kratko za vas, gospođo predsednice – kada ćete zakazati posebnu sednicu u vezi sa KiM, kada ćemo razmatrati ova pitanja?

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala puno.

Boško Obradović. Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovane kolege narodni poslanici, pomaže bog svima.

Danas bih želeo da postavim dva pitanja resornim ministrima; prvo se odnosi na ministarku bez portfelja Slavicu Đukić Dejanović i njen rad u proteklih 10 meseci od formiranja aktuelne Vlade Republike Srbije.

Naime, mi konstantno u Narodnoj skupštini Republike Srbije u ovih 10 meseci ne dobijamo izveštaj o radu ministara u Vladi Republike Srbije.

Prema Poslovniku o radu Narodne skupštine ministri su dužni da na svaka tri meseca dostavljaju izveštaj o svom radu, da zatim dođu i prisustvuju sednicama nadležnih skupštinskih odbora i odgovaraju na pitanja narodnih poslanika. To ministri u ovoj Vladi Republike Srbije nikada ne rade. Ovo je jedna neodgovorna Vlada Republike Srbije i pravi primer je upravo gospođa Slavica Đukić Dejanović kojoj želim da postavim određena pitanja.

Naime, niko ne zna šta 10 meseci kao ministar bez portfelja za demografiju i populacionu politiku radi Slavica Đukić Dejanović. Tek smo ovih dana dobili jednu kratku izjavu od nje, zapravo najbolji dokaz poraza njenog kompletnog rada – da je Vlada Republike Srbije izdvojila iz budžeta milion evra za populacionu politiku u Srbiji.

Poštovane kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, grad Beograd je izdvojio dva miliona evra za „muzičku fontanu“ na Slaviji, a Vlada Republike Srbije je izdvojila duplo manje, jedan milion evra za kompletnu populacionu politiku u celoj Srbiji, duplo manje nego jedna fontana na Slaviji u gradu Beogradu.

Zato moje pitanje gospođi Slavici Đukić Dejanović ide upravo u tom pravcu – kako je moguće da za 10 meseci nije pokrenula nijedan jedini projekat po pitanju populacione politike, kako je moguće da sada traži od lokalnih samouprava da one imaju radna tela za demografiju, da imaju projekte, da izdvoje u budžetu sredstva – kada je polovina tekuće kalendarske budžetske godine?

Dakle, potpuno rasulo jednog nakaradno izmišljenog ministarstva bez portfelja, izmišljenog radi podele partijskog plena posle izbora kako bi se udomio partijski koalicioni kadar i da bi se ispoštovao koalicioni dogovor, a da se pri tom ništa ne radi na polju borbe protiv bele kuge kao državnog prioriteta broj jedan.

Sama ministarka u svojoj izjavi priznaje da će tek na osnovu ovog eksperimentalnog perioda doneti određene zakone koji treba da poboljšaju populaciono stanje u Srbiji. Dakle, nema nikakvu ideju i nikakvo rešenje kako se u ovom trenutku boriti protiv bele kuge u srpskom narodu.

Drugo pitanje je usmereno ministrima Aleksandru Vulinu i Nebojši Stefanoviću. Tiče se ozbiljne zabrinutosti velikog broja građana Srbije o tome u kom pravcu će ići migrantska kriza. Naime, taj problem imaju građani Subotice, građani Tutina, Župskog Aleksandrovca, kao i niza drugih gradova i opština u Srbiji.

Šta ih zapravo brine? Brine ih informacija, koju sam inače dobio od državnog sekretara dr Nenada Ivaniševića iz Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, da Vlada Republike Srbije priznaje da je do sada 16 lokalnih samouprava u Srbiji napravilo lokalne akcione planove za zbrinjavanje migranata, da je u 38 jedinica lokalne samouprave u toku postupak izmena i dopuna lokalnih akcionih planova, da je Vlada Republike Srbije donela uredbu o programu korišćenja sredstava za rešavanje stambenih potreba, kao i druge programe integracije migranata u 2017. godini, da je Ministarstvo prosvete potpisom ministra Šarčevića poslalo 5. maja stručno uputstvo za uključivanje učenika migranata u sistem školovanja. Uputstvo je potpisao lično ministar Šarčević a sadržaj se odnosi na uključivanje migranata u školski sistem bez obzira na prethodno stečeno znanje, uz obavezu obezbeđenja pedagoškog asistenta.

Postavljam pitanje nadležnim ministrima – da li su rešili stambena pitanja избеглица, interno raseljenih lica iz Republike Srpske Krajine, Bosne i Hercegovine, sa Kosova i Metohije, pa da sada imaju vremena i kapaciteta, snage i sredstava da rešavaju i stambeno zbrinjavaju migrante? Da li su rešili problem inkluzije u srpskim školama? Da li su rešili problem sa pedagoškim i drugim asistentima za učenike, za osobe sa invaliditetom, pa sada imaju vremena da integrišu migrante u školski sistem?

Srbija je veoma zabrinuta zbog pojačavanja migrantske krize. Preko 8.000 migranata je u Srbiji i tražim jasne odgovore od nadležnih ministara.

PREDSEDNIK: Hvala, potrošili ste vreme.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Poštovana predsednice, poštovani narodni poslanici, postavljam pitanje ministru kulture i informisanja, ministru privrede i Vladi Republike Srbije u vezi sa privatizacijom i sprovođenjem seta medijskih zakona za privatizaciju medija – kakvi su efekti i rezultati privatizacije medija?

Naime, prilikom donošenja Zakona o privatizaciji medija ideja je bila da se obezbedi mogućnost uvida u transparentnost funkcionisanja i vlasništva medijskih kuća, da država izađe iz vlasništva u medijima, da se građanima obezbedi transparentno, istinito i blagovremeno informisanje. Čini mi se da danas imamo situaciju koja na sve liči, osim na to šta je bila priča kada ste obrazlagali motive za usvajanje seta medijskih zakona.

Pre nekoliko dana smo imali dan koji je obeležen kao Dan slobode medija, a čini mi se da u Srbiji danas time ne možemo da se pohvalimo jer su

mediji sve samo nisu slobodni, nepristrasni i nisu mediji iz kojih je država izašla. Dakle, stanje u medijima danas je gore nego kada je današnji predsednik i premijer bio ministar informisanja 90-ih godina. To možete videti na bezbroj primera. Jedan od njih je „Tanjug“ i to je takođe nastavak mog pitanja – kakav je status Novinske agencije „Tanjug“, koja je ugašena 31. oktobra 2015. godine u skladu sa zakonom, međutim danas funkcioniše i radi nesmetano – i ne samo što obezbeđuje finansiranje, već obezbeđuje i dobit iz svog poslovanja.

To nije u skladu sa zakonom i oni izgleda postaju još jedno obeležje vaše vladavine, odnosno još jedan fantom. Pored fantoma „Savamale“, iz medijske oblasti imamo fantome kao što je Novinska agencija „Tanjug“. Zanima me kako će se rešiti njen status i kako će „Tanjug“ funkcionisati u narednom periodu? Nije „Tanjug“ jedini. Imate bezbroj primera lokalnih medija gde ste pod kapom medijskih zakona navodno želeli da profesionalizujete rad medija. Sada imate situaciju da je Televizija Kragujevac ugašena posle privatizacije i da sada želite ponovo da je vratite, pa je Vlada je donela odluku da se Televizija Kragujevac, sa svim dugovima koji su u međuvremenu nastali, vrati gradu Kragujevcu. Naravno, šta drugo mogu reći na to nego da ste nekom Radojici Milosavljeviću, nekom Gašiću i sličnima dali da privatizuju te televizije, da se malo poigraju sa njima i da ih onda ponovo vrate državi – da država to finansira. Ni država, ni njeni građani, ni mediji ne mogu biti igračka bilo kog pojedinca ili bilo koje vlasti.

Naravno, taj izlazak države iz medija izgledao je tako što su sredstvima iz lokalnih budžeta i drugih državnih institucija ti mediji privatizovani. Privatizovani su oni koji su bili podobni režimu i danas se ne finansiraju iz svog poslovanja već te privatne firme obezbeđuju sredstva iz konkursnog finansiranja, preko jedinica lokalnih samouprava.

Po pravilu, u najvećem broju slučajeva oni mediji koji su podobni Vladi Republike Srbije dobijaju najveće iznose sredstava i onda oni služe za prikrivanje istine i stanja u društvu, služe za manipulaciju, služe za stvaranje atmosfere straha, za stvaranje atmosfere mržnje i redovno imate serijale razno raznih naslovnih strana koje pozivaju na ratove. Na televizijama su uvedene emisije, u jednom periodu, državnih udara, razno razne situacije u Jajincima i sve sa idejom da se zapravo skrene pažnja sa istine i stanja u kakvom se danas Republika Srbija nalazi.

Upravo zbog toga sam kao poslanik Narodnog pokreta Srbije i naša poslanička grupa Socijaldemokratska stranka, Narodni pokret Srbije podneli juče predlog za obrazovanje anketnog odbora radi utvrđivanja stanja u medijima posle procesa privatizacije i stanja agencija i medijskih kuća čiji status nije rešen, kao što je „Tanjug“, kao što su „Politika“, „Novosti“... jer smo pre nekoliko dana mogli čuti i od ministra kulture i informisanja da sada pokušava da iznađe neki nov način za funkcionisanje ovih medijskih kuća, pa se možda one ponovo vrate pod državne jasle što govori da vi nastavljate da kršite zakone koje sami ovde usvajate, većinom poslanika vladajućih struktura u Narodnoj skupštini. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Balša Božović.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem.

Pokušaću da ponovo postavim pitanje koje sam pokušao i prošle nedelje, ali sam bio sprečen u tome. Interes javnosti preteže nad interesima Vlade Republike Srbije da ne odgovori na jednostavno pitanje – zbog čega je ministar unutrašnjih poslova Nebojša Stefanović stao na stranu Zvezdana Jovanovića, ubice Zorana Đinđića, a ne na stranu policajca Dalibora Karanovića, časnog policajca koji je jedan od najvećih boraca protiv narkotika u policiji danas, u Srbiji.

Iza Dalibora Karanovića stala su dva policijska sindikata, 90 njegovih kolega podržalo ga je potpisima podrške tražeći od nadležnih organa da reaguju, od Tužilaštva takođe da reaguje. Dalibor Karanović je policajac kome su pretili dileri narkotika iz Bačke Palanke. Dalibor Karanović, časni srpski policajac, podneo je krivičnu prijavu po kojoj se ne postupa i pitam Vladu Republike Srbije – kako je moguće da se ne postupa po krivičnoj prijavi za ugrožavanje bezbednosti službenog lica? Zbog čega je ta krivična prijava u fioci?

Krajem prošle godine desilo se to da je po dojavu građana nekoliko lica navodno prodavalo narkotike maloletnim licima u Bačkoj Palanci. Dalibor Karanović je izašao na lice mesta i tražio od prisutnih da se legitimišu. Jedan od njih, sin Zvezdana Jovanovića, je to odbio da uradi. Po pravilima službe i Zakona o policiji, priveden je na svega 10 minuta da bi se utvrdio identitet.

Ove godine, 13. februara, Zvezdan Jovanović piše pismo Nebojši Stefanoviću u kojem policiju naziva „besnim psima“. Postavljam Nebojši Stefanoviću drugo pitanje – kako je moguće da nije reagovao na pisanje Zvezdana Jovanovića koji časnu srpsku policiju naziva besnim psima?

Četrnaestog februara, dakle odmah sutradan, Nebojša Stefanović reaguje tako što se iz Kabineta ministra, Sektor unutrašnje kontrole, po prijavi Zvezdana Jovanovića nalaže da se časni policajac Dalibor Karanović kazni – on se suspenduje i dalje se nastavlja hajka protiv njega. Svedocima koji su davali iskaze Sektor unutrašnje kontrole je podmetnuo lažne iskaze koje su oni potpisivali, za koje su rekli da su lažni, nakon toga – kada su davali svoje lične izjave pred tužilaštvom, Osnovnim javnim tužilaštvom u Bačkoj Palanci i Novom Sadu.

Postavljam treće pitanje Nebojši Stefanoviću – zbog čega je Sektor unutrašnje kontrole u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova podmetao lažne iskaze časnom policajcu Daliboru Karanoviću? Da li je to zato što je to od njega tražio Zvezdan Jovanović? Da li je moguće da imamo ministre koji između ubice Zorana Đinđića i časnih policajaca koji se bore svakoga dana da se deci na ulici ne prodaje droga, izaberu Zvezdana Jovanovića? Kako je moguće da Vlada Republike Srbije ima i dalje ministre koji su bili, ili jesu u veoma bliskim odnosima sa „Zemunskim klanom“ i do kada će ta situacija biti u Srbiji? Očigledno da je Zvezdan Jovanović šef mnogima u Vladi Republike Srbije, da govori i kadruje srpskom policijom, da govori kada i ko treba da bude

suspendovan, smenjen, eventualno da kaže Tužilaštvu kada će pokrenuti krivičnu odgovornost protiv časnih srpskih policajaca koji rade svoj posao.

Od dana kada je suspendovan, i ovim završavam, Dalibor Karanović sa svog radnog mesta, u policijskoj stanici Bačka Palanka ima nula zaplene narkotika i ovim je otvoreno tržište narkotika u tom delu Srbije, blizu granice sa Hrvatskom, gde je promet narkotika ogroman. I to je sve na čast ministru Stefanoviću, želim da odgovori i postavljaću pitanja dok god ne odgovori zbog čega se stavio u odbranu Zvezdana Jovanovića a ne časnog srpskog policajca? Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima Marjana Maraš. Izvolite.

MARJANA MARAŠ: Poštovana predsednice, poštovane kolege i kolegice narodni poslanici, koristeći svoje pravo iz Poslovnika, po članu 287. želim da zatražim obaveštenje od ministra za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja a pitanje se odnosi na status civilnih invalida rata.

Naime, od Drugog svetskog rata do danas u našem zakonodavstvu postoji kategorija civilnih invalida rata, zakoni su se menjali ali su civilne žrtve i njihove porodice imale zakonska prava na zaštitu i određeni obim prinadležnosti, kao i pravičnu naknadu za posledice ranjavanja i gubitka člana porodice. Sada je na snazi Zakon o civilnim žrtvama rata iz 1996. godine, a prema našim saznanjima i saznanjima organizacija civilnih invalida pripremljen je i novi zakon.

Prema informacijama kojima raspolažemo, veliki broj civilnih žrtava rata, ratnih dejstava, ostaće bez prinadležnosti koje su do sada imali. Ograničenja su u pribavljanju dokumentacije. Da podsetim da se civilnim žrtvama smatraju lica kojima je utvrđen stepen invalidnosti do 50 procenata i više. Ima među njima i logoraša stradalih od eksplozivnih sredstava i ranjanih. Postoji konkretan problem i u međuopštinskoj organizaciji civilnih invalida rata Vrbas–Kula, gde nekoliko članova ove organizacije koji imaju stepen invaliditeta od 50 posto ne mogu da ostvare svoje pravo jer ne mogu da dođu do originalnih dokumenata. Naravno da postoji i kategorija sa stepenom invalidnosti od 50 procenata i manje, koji nemaju ovaj status.

Moje pitanje ministru glasi – koji je najoptimalniji način na koji se može rešiti status civilnih invalida rata za sve naše građane koji bi eventualno ostali bez prinadležnosti po novom zakonu, jer se radi o stečenim pravima grupe građana po osnovu posledica pretrpljenih usled ratnih i oružanih dejstava, a procena je da bi ove prinadležnosti moglo da izgubi oko 15.000 lica? Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Vojislav Šešelj. Izvolite.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, sa svojim pitanjem se obraćam premijeru Aleksandru Vučiću i ministru inostranih poslova Ivici Dačiću. Zašto je Vlada Vučić–Dačić, odnosno naprednjačko-socijalistička vlada, koja traje već pet godina u kontinuitetu, potpuno zapostavila problem

istaknutih srpskih državnika, vojnih komandanata koji su nepravедno osuđeni pred Haškim tribunalom, kojima su izrečene drakonske kazne za izmišljena krivična dela?

Vi se sećate, nakon što je formirana vlada Vučić–Dačić –formalno je ona u to vreme bila Dačić–Vučić, ali svi znamo da je Aleksandar Vučić kao prvi potpredsednik zapravo bio glavni čovek u toj vladi – poslala je ministra pravde Selakovića da obiđe skoro sve haške optuženike. Ubrzo za njim je Tomislav Nikolić poslao svog savetnika Olivera Antića sa istom namerom. Oni su razgovarali sa skoro svim robijašima, ja znam samo jednog s kojim nisu, iako su se upinjali iz petnih žila i davali velika obećanja da će Vlada preduzeti mnoge stvari u vezi sa pomaganjem porodicama, olakšavanjem robije osuđenima, optuženima, pritvorenicima...

Obećanja su išla u pravcu zalaganja Vlade pred Svetom bezbednosti UN da se donese odluka da se svim Srbima osuđenim u Hagu omogući da izdržavaju izrečenu kaznu u Srbiji. To bi već mnogo olakšalo njihov položaj, olakšalo porodicama da ih posećuju. To bi bilo kao da su napola puta do kuće. Međutim, kako su tada data obećanja od gospodina Selakovića i gospodina Antića – do danas ništa nije učinjeno.

Podsećam vas da u Danskoj još uvek robija ministar Vlade Republike Srpske Radoslav Brđanin, da u Finskoj još uvek robija general Nebojša Pavković, da u Estoniji robijaju: predsednik Republike Srpske Krajine kome nije istekao mandat, Milan Martić, general Dragomir Milošević i Milan Lukić, da u Nemačkoj robijaju general Stanislav Galić i potpukovnik Vujadin Popović, da u Poljskoj robija Radislav Krstić koga su arapski robijaši jednom već umalo zaklali u Engleskoj, već su mu vratne žile bile presečene i u poslednji momenat mu je spasen život.. u Francuskoj još uvek robija nekadašnji predsednik opštine Prijedor Milomir Stakić. Dakle, govorim o ljudima koji su nesumnjivo nevini osuđeni u Hagu, kojima nikakva krivica nije dokazana. U Haškom tribunalu se još nalaze četvorica Srba. Za izmišljene zločine osuđeni su Stojan Župljanin i Mićo Stanišić.

Prvostepeno je za izvršene zločine osuđen predsednik Republike Srpske Radovan Karadžić i očekuje se presuda generalu Mladiću, koji je bio glavni komandant Vojske Republike Srpske. General Mladić je u veoma teškom zdravstvenom stanju i očigledno je da se tempira njegova smrt neposredno nakon izricanja presude. To su pokušali da urade i sa Slobodanom Miloševićem i u nečemu su se prešli. Neće se dva puta preći, ovoga puta će to precizno da urade.

PREDSEDNİK: Hvala vam. Prošlo vam je vreme.

Reč ima Marijan Ristićević. Izvolite.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja ću postaviti nekoliko pitanja, iz prostog razloga što sam danas dirnut, dirnut činjenicom da o narko-dilerima pričaju oni kojima je vodeći narko-diler na Balkanu a možda i u svetu bio najveći investitor. Pretpostavljam da su mislili da to što je uzgajano u Urugvaju i Latinskoj Americi treba da se uzgaja u Srbiji i da

seljacima, odnosno u kombinatne unesu visokoprofitabilne kulture. Dirnut sam zbog toga i zato pitam – da li je Darko Šarić bio investitor i učestvovao u privatizaciji, neposredno ili posredno, u Republici Srbiji za vreme vladavine bivšeg režima i kada se to dešavalo, koji kombinati i koja preduzeća su bila u pitanju?

Takođe postavljam pitanje o Zoranu Čopiću Čopi, da mi se odgovori – u kom vremenu, u kojim godinama je on učestvovao u privatizaciji IKL u Zemunu i u privatizaciji šećerane u Sremskoj Mitrovici? Da vidimo čije su zasluge, koje stranke su u pitanju, jer se to non-stop prebacuje nešto nama.

S tim u vezi, a u vezi sa optužbama da smo vezani za zemunski klan i Zvezdana Jovanovića, postavljam sledeća pitanja. Koliko je unapređeno pripadnika JSO, od 2000. do 2003. godine? Takođe postavljam pitanje – da li su najviši državni funkcioneri, članovi DS, u to vreme više puta obilazili u Kuli JSO, što fotografije potvrđuju? Da li je tačno da je u toj jedinici za specijalne operacije, koja je bila pod kontrolom Vlade Republike Srbije, bio i Zvezdan Jovanović? Takođe, da li je tačno da su visoki funkcioneri DS, zajedno sa gospodinom Bracanovićem koji je za nešto optužen ali ne ulazeći u to za šta, da li je tačno da su opet posećivali JSO u kojoj je bio Zvezdan Jovanović? Da li je tačno da su visoki funkcioneri DS, članovi Savezne vlade u pratnji članova Republičke vlade, zajedno sa Bajagom, priređivali nekoliko meseci pre ubistva premijera Zorana Đinđića specijalnu priredbu za tu jedinicu? Ove fotografije potvrđuju da ja govorim istinu. Dakle, imamo i predstavnika Savezne vlade, ministra unutrašnjih poslova, imamo na toj priredbi i predstavnika Republičke vlade, odnosno ministra unutrašnjih poslova gospodina Mihajlovića koji je takođe, tom prilikom, obišao JSO... u stroju se vidi Zvezdan Jovanović. Takođe moram da pitam – da li je tačno da je predsednik DS svojevremeno obilazio i Pale – a oni glume neku mirnodopsku grupu – i guslao zajedno sa Radovanom Karadžićem, što fotografija potvrđuje?

Dakle, hoću precizne odgovore na ova pitanja, s obzirom da se nama spočitava neka veza sa zemunskoim klanom. Zato pitam dalje, da li je neko od funkcionera DS tada i predstavnika Vlade posećivao Dušana Spasojevića i ekipu u centralnom zatvoru, povodom čega, da li se to desilo posle hapšenja u Francuskoj i izručenja našoj zemlji, i umesto da im se sudi – neki ljudi su ga posećivali tamo. Ima indicija da su to radili visoki funkcioneri DS, tadašnji funkcioneri. S tim u vezi, nekoliko meseci posle toga su oni oslobođeni. Zato vas pitam, sve nas zajedno – da se to nije desilo, da nije bilo tih poseta koje su rezultirale puštanjem na slobodu, da li bi se desilo ubistvo premijera Đinđića od strane zemunskog klana i oficira JSO sa kojima je DS očigledno – njeni funkcioneri koji su tada bili ujedno i državni funkcioneri – imala i te kako veze.

Na kraju, u preostalom vremenu, pitanje za Tužilaštvo za ratne zločine, za novog tužioca – da li je prilikom prijema Biserke Živković u radni odnos u Tužilaštvu za ratne zločine imenovana imala položen pravosudni ispit ili

ga je naknadno položila? Ukoliko je taj ispit bio neophodan za prijem, da se preispita taj prijem. Hvala.

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

Da li se još neko javlja?

Reč ima Saša Radulović.

SASA RADULOVIĆ: Poštovani građani, dame i gospodo, do sada je poslanička grupa Dosta je bilo 32 puta postavljala pitanja predsedniku Vlade i predsednici Skupštine, i to predsedniku Vlade Republike Srbije 20 puta i predsednici Skupštine 12 puta – i nijedan odgovor na ova pitanja do sada nismo dobili. Kada postavimo pitanje, da građani znaju, stručne službe otkučaju to pitanje i upute funkcionerima, u ovom slučaju predsednici Skupštine i predsedniku Vlade koji imaju obavezu, po članu 287. Poslovnika, da pismeno odgovore na pitanja u roku od 15 dana – ne usmeno da daju obrazloženja, nego da pismeno odgovore. Ovo su pravila. Ja se nadam da ćemo se svi složiti, ona bi se morala poštovati.

Pitanje za predsednicu Skupštine je – zbog čega ne odgovara na poslanička pitanja poslanika iz poslaničke grupe Dosta je bilo? Pitanje za predsednika Vlade – zbog čega ignoriše pitanje poslanika iz poslaničke grupe Dosta je bilo? Zar ne razumeju da nepoštovanje pravila uvodi vrlo lošu praksu i šalje signal građanima da neka pravila važe za njih, a ne važe za visoke partijske funkcionere i zvaničnike? Znači, ovo je jako važno pitanje za vladavinu prava i poštovanje pravila i zakona, koji bi morali da se uspostave u ovoj Skupštini.

Zatim, postavljamo pitanje predsednici Skupštine. Imali smo na prethodnom zasedanju razgovor o tome da se poslanicima iz redova opozicije ne daje pravo na repliku i kada su uvređeni, a predstavnicima vladajuće većine uvek se daje pravo na repliku. Onda smo dobili obrazloženje od tada predsedavajućeg potpredsednika Arsića da kada neko nazove poslanika „Saša Kradulović“ ili, recimo „Saša Rasulović“, da poslanik nema pravo na repliku pošto to nije njegovo puno ime i prezime i nije valjda da se prepoznao u tim rečima. Mi mislimo da je to dečije i nezrelo, međutim, dobili smo zvanično obrazloženje potpredsednika Skupštine.

Pitanje za predsednicu Skupštine, ako se mi, recimo, sa ove govornice budemo ponašali isto tako nezrelo, pa budemo govorili o „srpskoj nazadnoj stranci“ ili budemo govorili o „Lažoljubu Arsiću“ ili „Lažoljubu Rističeviću“ ili se budemo obraćali „Kradoljubu Vučiću“, da li će to takođe značiti da vladajuća većina neće dobiti pravo na repliku? Mi mislimo da je ovo neprihvatljivo, da je ovo unižavanje ovog doma i da bi sa ovom praksom trebalo prekinuti, i da ne govorimo o tome da po članu 106. ovakve stvari ne bi smele uopšte da se izgovaraju, kao i po članu 107. Znači, ovo je pitanje za predsednicu Skupštine.

Takođe, raspored sedenja u Skupštini je još uvek privremeni. Poslanička grupa Dosta je bilo traži da bude u prvom redu u Skupštini evo već devet, deset meseci. Potpuno se ignoriše naš zahtev. Zbog čega predsednica

Skupštine i sekretarijat u potpunosti ignorišu naš zahtev da se donese konačan raspored sedenja? Pored toga, stručnim službama, odnosno saradnicima poslaničke grupe nije dozvoljen ulazak u Skupštinu jer nemaju propusnice, privremene ili stalne. Mi smo više puta do sada tražili te propusnice a Generalni sekretarijat ignoriše naše zahteve i onda ispade da predsednica Skupštine kaže da je u redu, da mogu da dolaze saradnici poslaničkih grupa a da Sekretarijat ne izdaje propusnice.

Molim vas da nas obavestite da li će Sekretarijat početi da izdaje propusnice ili da obavestite javnost i kažete da poslaničke grupe nemaju pravo da dobiju stručne saradnike koji pomažu u radu poslaničkih grupa.

Takođe, kod zakazivanja sednica, mi smo ovo pitanje već postavili 16. novembra predsednici Skupštine – kada će biti donet godišnji program rada Narodne skupštine kako to propisuje član 28. stav 1. Poslovnika? Nismo odgovor dobili do danas, nego se ovako zakazuju sednice Skupštine – juče je u 9.29 časova zakazana sednica za danas u 10.00 časova.

Zatim i pitanje za predsednika Vlade – u prethodne tri godine i naredne dve, kazao je, završićemo više puteva nego u prethodnih 60 godina. Zahtevam od predsednika Vlade da nam dostavi obaveštenje koliko je puteva izgrađeno od 1954. godine do danas, i koliko je to puteva za ovih pet godina, kako je rekao da će biti izgrađeno, više nego to?

Drugo pitanje – imali smo ove tunele na putu od Ljiga do Preljine koji su niži od propisanog, imamo dva tunela, a nema asfaltne podloge. Zašto je to tako? Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala, vreme.

Videću zašto moji odgovori na pitanje ne dolaze do vaše poslaničke grupe, a ako su u skladu sa članom 287, odnosno u okviru mojih prava i obaveza, to ću proveriti. Vi imate koliko znam konsultante koji su zaposleni i na neodređeno vreme, oni dolaze na svoj posao...

(Saša Radulović: Ja vas molim da ne odgovarate usmeno nego pismeno. Hvala vam.)

Zbog javnosti da ne bi bilo tu nekih zabluda. Znači, postoje zaposleni na neodređeno vreme koji primaju platu i dolaze redovno na svoj posao, za ostala lica koja žele da dođu u parlament iz nekog razloga, videćemo u generalnom sekretarijatu, verovatno od dana kada je troje ljudi ušlo u ovu salu a ne spadaju u kategoriju konsultanata niti poslanika, svirali su gitare i ne znam ni ja šta su već radili, malo su pooštrene neke kontrole – da ne bi obesmislili rad našeg parlamenta i da bi naš parlament bio jednak svim parlamentima u Evropi i u svetu gde postoje striktna i važna pravila ponašanja za poslanike i za sve zainteresovane koji bi da običu salu ili da sviraju u vremenu kada imamo pauze ili završimo redovan rad.

Reč ima narodni poslanik Ljubiša Stojmirović. Izvolite.

LJUBIŠA STOJMIROVIĆ: Poštovane kolegice i kolege, koristeći pravo u skladu sa Poslovníkom, postavljám pitanje Ministarstvu unutrašnjih

poslova, Ministarstvu za sport i omladinu, Ministarstvu zdravlja i Ministarstvu prosvete. Pitanje se faktički ne odnosi samo na delovanje u oblasti ovih ministarstava. Ja mislim čak da je svako od nas pojedinačno dužan da se suprotstavi ovom zlu o kome ću pokušati da govorim.

Srbijom, pored mnogobrojnih muka koje nam postavljaju raznorazni pod znacima navoda „prijatelji“, hara jedno zlo koje se zove sekte i nevladine organizacije. Mislim, da smo tu zatajili i da ne radimo dovoljno na rešavanju tog problema. Mladi ljudi najčešće, a i ostali, u velikoj su opasnosti od ovih organizacija koje pokušavaju da koristeći trenutnu životnu poziciju ljudi u Srbiji, mnogo toga negativnog urade. Tih sekti ima premnogo, kao i nevladinih organizacija. Neke od njih imaju naziv „Crna ruža“, neki „Mladi lavovi“, neki propagiraju nekakvo učenje zvano šambala, ali zajednički cilj svih njih je da stvore lošu situaciju među mladom populacijom najčešće; na to da postavim ovo pitanje je uticao jedan članak u novinama gde je profesor dr Mirjana Tomović iskreno iznela svoj problem u kojem je prikazala kako je izgubila sina pre 15 godina od te sekte zvane „Crna ruža“ i njena borba ovih 15 godina da pokuša da narednim naraštajima omogući da se tako nešto nikada ne desi.

Pokušavajući da sagledam ovaj problem interesovao sam se da vidim ko se bavi tim problemima i ko može tu da pomogne. Nekada je poslanik ovde u Skupštini bio i Slađan Mijaljević, bio je poslanik SRS, on je jedna od onih koji se bave tim problemom, Zoran Luković se takođe bavio tim problemom ali vidim da se i ti ljudi povlače iz tog problema, najverovatnije zbog toga što nemaju sistemsku podršku ministarstava i celokupne naše vlasti. Računam da je to velik problem i da ga je teško rešiti. Ali, ako ne možemo sami nešto da uradimo, možemo da pogledamo kako su to uradile zemlje EU i to dve najjače zemlje – Francuska i Nemačka, a još bolji primer je kako je to uradila Rusija i kako je ona pokušala da reši taj problem.

Mislim da će ovo pitanje probuditi savest mnogima koji mogu da pomognu da se reši ovako nešto, da nikada više nijedna porodica, nijedan pojedinac ne strada od tog zla koje se zove sekta i nevladine organizacije. Da li postoje neke nevladine organizacije čije je delovanje pozitivno. Najverovatnije da postoje i moje se pitanje ne odnosi na njih, ali oni koji pokušavaju radi svoje lične koristi ili tih svojih sekti i nevladinih organizacija da ubede mlade ljude da dignu ruku na sebe, da se ubiju, da određenu imovinu prepisu njima – mnoge stvari koje nisu ni pozitivne niti priliče zemlji kao što je Srbija, moramo iskoreniti. Moramo skupiti snage da rešimo ovaj problem.

Apelujem na ministarstva koja sam pomenuo da pokušaju da daju svoje predloge i da odrede strategiju, a svi mi zajedno, zajedničkim snagama, udruženi da krenemo u borbu protiv ovog zla. Mislim da je veliki broj građana Srbije, pogotovo mladih, već sada pod uticajem tih sekti i ako ne preduzmemo nešto u najskorije vreme napravićemo veliku grešku. Hvala vam.

PRESEDNIK: Obaveštavam vas da su danas sprečeni da sednici prisustvuju Đorđe Milićević, Vladimir Marinković i Nada Lazić.

Saglasno članu 86. stav 2. Poslovnika Narodne skupštine ovu sednicu sazvala sam u roku kraćem od roka utvrđenog u članu 86. stav 1. Poslovnika zbog potrebe da Skupština što pre razmotri predloge akata iz predloženog dnevnog reda sednice.

U sazivu ove sednice, koji vam je dostavljen, sadržan je predlog dnevnog reda sednice.

Pre utvrđivanja dnevnog reda sednice, odlučićemo o predlozima za stavljanje na dnevni red akata po hitnom postupku i predlozima za dopunu predloženog dnevnog reda.

Poslanička grupa DS predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red – Predlog odluke o izmeni Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije.

Stavljam predlog na glasanje.

Zaključujem glasanje: za je glasalo – 140, protiv – niko, uzdržan – jedan, nije glasalo – 17 narodnih poslanika.

Konstatujem da je prihvaćen ovaj predlog.

Predsednik parlamenta predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red – Predlog odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama, takođe na predlog DS-a.

Stavljam na glasanje.

Zaključujem glasanje: za je glasalo – 141, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo 16 narodnih poslanika.

Konstatujem da je prihvaćen ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red – Predlog zakona o davanju garancije Republike Srbije u korist Nemačke razvojne banke KFW Frankfurt na Majni, po zaduženju Akcionarskog društva Elektromreže Srbije Beograd, Regionalni program energetske efikasnosti prenosnog sistema.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 129, protiv – dva, uzdržan – jedan, nije glasalo 25 poslanika.

Konstatujem da je Skupština prihvatila ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red – Predlog zakona o davanju garancije Republike Srbije u korist Nemačke razvojne banke KFW Frankfurt na Majni, po zaduženju Javnog preduzeća Elektroprivreda Srbije, Beograd, Projekat modernizacija sistema za otpepeljivanje TE „Nikola Tesla A“.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 133, protiv – dva, uzdržanih – nema, nije glasalo 24 poslanika.

Konstatujem da je prihvaćen ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red – Predlog zakona o dopuni Zakona o Agenciji za osiguranje depozita.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 133, protiv – dva, uzdržanih – nema.

Konstatujem da je ovaj predlog prihvaćen.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red – Predlog zakona o dopuni Zakona o osiguranju depozita.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 132, protiv – dva, uzdržanih – nema, nije glasalo 24 poslanika.

Konstatujem da je prihvaćen predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – niko, protiv – dva, uzdržanih – nema, nije glasalo 158 poslanika.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Sonja Pavlović predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – dva, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanička grupa Nova Srbija – Pokret za spas Srbije, predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova Odbora Narodne skupštine Republike Srbije.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da Skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodna poslanica Aleksandra Jerkov, na osnovu člana 92. predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Aleksandra Jerkov predložila je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Krivičnog zakonika.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Aleksandra Jerkov predložila je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o finansiranju Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo 153.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Aleksandra Jerkov predložila je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Aleksandra Jerkov predložila je da se dnevni red dopuni tačkom Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o udžbenicima.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Aleksandra Jerkov predložila je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Maja Videnović predložila je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o budžetskom sistemu.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Gordana Čomić predložila je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog Odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su dovele do helikopterske nesreće u kojoj je život izgubilo sedam osoba.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 13, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Ješić predložio je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Ješić predložio je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Bogdanović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 10, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Goran Ćirić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog za razrešenje Maje Gojković sa funkcije predsednika Narodne skupštine.

Poslanik Goran Ćirić ima reč.

GORAN ĆIRIĆ: Poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovana predsednice Parlamenta, podneli smo zahtev za vašu smenu i, pre svega, izglasavanje i podršku da raspravljamo o načinu rada Skupštine u ovom sazivu, naravno, i u prethodnim sazivima.

Prošli put sam pročitao integralno obrazloženje, ali ću sada reći šta je suština.

Dakle, vi ste ugrozili dostojanstvo rada ove skupštine, ovog saziva Skupštine time što ste funkciju Skupštine koja ima – u podeli odgovornosti tri grane vlasti u Republici Srbiji – zadatak kontrole pre svega izvršne vlasti, dozvolili ste da u toku predizborne kampanje za izbor predsednika Republike Srbije dinamikom rada upravlja, pre svega, Vlada Republike Srbije i njen predsednik Vlade, Aleksandar Vučić, u šta smo mogli da se uverimo i u direktnim prenosima i u javnim nastupima i na taj način ste ugrozili dostojanstvo republičke Skupštine.

Druga važna stvar je vaš odnos i obrazloženje zbog čega Skupština u toku kampanje ne treba da radi, jer ste poručili javnosti i građanima Srbije da je Skupština Republike Srbije izvor nestabilnosti. Mislim da ste na takav način povredili sve građane Republike Srbije koji su na neki način dali poverenje, dali 200, 300, 500 hiljada glasova i opozicionim poslanicima ali i poslanicima pozicije.

Niste uspeali da se oslobodite svog ličnog odnosa prema narodnim poslanicima jer jednu vrstu odnosa pokazujete sve vreme prema poslanicima pozicije a drugi odnos prema poslanicima opozicije. To ste dokazali na početku ovog saziva kada je profesor Dragoljub Mićunović predsedavao konstitutivnom sednicom Skupštine Republike Srbije i kada je u normalnoj atmosferi i radu dao pauzu od dva dana, prvi ste skočili sa ovog mesta i zamerali mu, a svi smo

svedoci toga, da je na takav način ugrozio stabilnost Srbije i da je time izazivao državni udar. Pazite, dva dana pauze i takve optužbe za tu vrstu njegove delatnosti – izazivanje državnog udara.

Posle toga Skupština nije radila 40 dana. U vreme predsedničke kampanje Skupština nije radila pet meseci. Pored tog vašeg ličnog odnosa, pokazujete i sistemski odnos prema Skupštini jer smo propustili da u ovom reformskom periodu donesemo veoma veliki broj zakona potrebnih za unapređenje... (Isključen mikrofoni.)

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje Predlog Gorana Ćirića za razrešenje Maje Gojković sa funkcije predsednika Narodne skupštine.

Zaključujem glasanje: za – 16 poslanika, protiv – tri, uzdržan – niko, nisu glasala 139 poslanika.

Konstatujem da Skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o visokom obrazovanju.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Znam da veliki deo kolega poslanika očekuje ove moje predloge zakona, pa da ne ostanu nezadovoljeni sa te strane.

Već više od dve godine predlažem ove izmene Zakona o visokom obrazovanju. Ponoviću još jednom, nije mi teško po ne znam koji put, razlozi su poznati – široj javnosti Srbije, svima u Srbiji, a to je poplava lažnih diploma, lažnih doktorata, lažnih ljudi koji su u vrhu srpske vlasti a iza sebe imaju krivično delo falsifikata, odnosno hvale se lažnim diplomama.

To važi za još uvek aktuelnog predsednika Srbije, ta karakteristika za ministra unutrašnjih poslova, za gradonačelnika Beograda, za još desetine i desetine ljudi koji su, moram da vam priznam, voljom građana Srbije – ali voljom koja je očigledno data u neznanju i neobaveštenosti, postali ljudi koji rukovode ovom zemljom. Ako neko ko je očigledno vršio krivično delo a koje se ne goni zbog toga što je takva atmosfera u društvu, zato što je tako racionalno, i sve one druge poluepitete koje dobijamo kada se nešto radi protiv razuma i Ustava – zato nam je društvo ovakvo kakvo jeste. Zašto?

Zbog toga se deca ne leče u bolnicama i iz budžeta, iz fonda, nego se leče SMS porukama, zbog toga se spoljna politika vodi tako što se nađe neki Voker iz naftalina pa on bude predstavljen kao najveći protivnik Srbije, zbog toga Vlada sa svojim predsednikom kaže da je nemoćna pred navijačima, zbog toga se prave tuneli kroz koje ne može da se prođe, zbog toga imamo ogroman rast svega i svačega što se tiče ekonomije u ovoj državi i ogroman pad standarda svih građana Srbije, zbog toga imamo falsifikat državu. I dalje imamo lepu zemlju, dragu, ponosnu, sa ljudima koji treba da budu ponosni što su njeni građani, ali nemamo državu jer država je u falsifikatu.

Ovim promenama zakona mi možemo da dodemo do toga da se takvi običaji, da se takva navika, da se takva praksa prekine i da buduće generacije građana u Srbiji budu ljudi koji će biti svesni da ljudi kojima su dali poverenje za vršenje ove ili one funkcije neće biti ljudi koji su našli negde rolnu toalet papira ili nekog drugog lošeg papira, otišli kod nekog prevaranta i napisali diplomu kojom danas zauzimaju mesto pametnim ljudima koji beže iz ove zemlje.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da Skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o planiranju i uređenju prostora i naselja.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: I ovo je zakon koji je već u proceduri preko dve godine. Svuda oko nas su očigledni primeri potrebe za donošenjem jednog dobrog zakona koji bi uredio oblast planiranja, izgradnje i uređenja prostora. Imamo skoro u svakoj ulici, kad bi gradnja bila tako intenzivna ali pošto nije – onda imamo u svakom delu grada jedan očigledan primer bespravne gradnje.

Već sam govorio, iz opštih i ličnih interesa, o objektu u Nebojšinoj 8 a o tome je javnost dobila dodatne informacije prošlih dana, a takvi primeri su vidljivi svuda okolo. Imamo jedan na Novom Beogradu koji je, vidim, i gradska vlast podigla na nivo javnosti, dobijam svaki dan iz raznih delova Beograda dokaze – iz Krnjače, sa Banovog brda, izaberite koji god hoćete deo Beograda ili bilo koji grad u Srbiji u kome se išta gradi – svaka druga, treća, građevina minimalno, sumnjiva je a verovatno i apsolutno protivna zakonu.

Konačno, imamo najveći primer bespravne gradnje u istoriji Srbije, u istoriji ovih prostora, zove se kolokvijalno – Beograd na vodi, a formalno se ne zove nikako. Ne znamo ni ko su investitori, ne znamo ni ko to gradi, ne znamo ni ko je projektant. Samo znamo da nam se predsednik Vlade brine svake nedelje kako idu radovi i penje se na 17-18. sprat u nadi da će videti bolju budućnost sa one strane Dunava.

Ovaj zakon je, to sam već govorio ali ponavljaću dok ne shvatite i dok srpska javnost to apsolutno ne utemelji u svom saznanju, „apdejtovana“ verzija zakona koji je donet 2003. godine. Po tom zakonu, svaki početak gradnje bez dozvole za gradnju i svih dozvola koje prethode dozvoli za gradnju bio je krivično delo sa zaprećenom kaznom zatvora. To, naravno, nije bilo primenjivano ni od Vlade koja je došla 2004. godine, ni od vlada koje su posle došle – do dana današnjeg.

Dobili smo Zakon o ozakonjenju koji bi navodno trebalo da reši sve te probleme. Niti je rešio primarne probleme onih objekata čije je ozakonjenje moguće a kamoli da je kaznio one koji nemaju dozvolu za bilo kakvu gradnju,

kao što su već čuvene vikendice bivšeg predsednika države i mnogih drugih koji su okaljali svoj obraz, ali i obraz Srbije time što su radili na nepošten način.

Glasajte za ovaj zakon.

PRESEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru narodnih poslanika.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Samo, imam dva takva zakona. Jedan se tiče finansiranja, drugi reklamiranja, ovaj, zdravstvenog pregleda.

(Predsednik: Zakona o izboru narodnih poslanika.)

Ali i tu se isto pominje onda reklamiranje...

PRESEDNIK: O izboru narodnih poslanika.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Dobro. Samo mi dajte sekund.

Dakle, to je Predlog zakona o izboru narodnih poslanika u kojem se govori, gde je poenta u tome da sam tražio da se zabrani komercijalno reklamiranje kandidata, lista i svih onih koji učestvuju na izborima, zato što se za to troši veliki novac u svakoj izbornoj kampanji. Procene su da je to blizu sto miliona evra. Sigurno da Srbija ima mnogo bolje načine da potroši taj novac, jer to nije novac političkih stranaka ili kandidata nego novac građana Srbije koji se koristi za kampanje, bilo formalno kroz onaj deo budžeta koji se daje političkim strankama i predlagačima izbornih lista, bilo da je to onaj još veći deo – sivi novac koji se kroz javna preduzeća, ustanove, prljave poslove vlasti, ne samo ove nego i nekih ranijih, pretvara u novac koji koriste političke stranke.

Šta je poenta? Poenta je da nema reklama – onih priglupih, estetski, politički, moralno neprihvatljivih na televiziji, nego da se građani Srbije upoznaju sa političkim programom kandidata na način koji je inače stariji od reklama, način koji se primenjuje u normalnim državama, u državama sa dužom i dubokom demokratskom tradicijom – a to su televizijski dueli kandidata, a pre toga predstavljanje njihovih programa. To u Srbiji nije viđeno u zadnjih pet, šest godina sigurno. Bojim se da ni ranije to nije bilo na nivou koji je neophodan za jačanje demokratskih principa i stvaranja temelja demokratije u jednom društvu, ali zadnjih pet godina to postaje tako loše da je potpuno bljutavo.

Novac koji se troši za te loše namene može da se upotrebi, bez demagoških namera pričam to, pre svega za lečenje naših bolesnih ljudi u inostranstvu koji ne mogu da nađu sebi pomoć u Srbiji. Isto mislim da je tu neophodno naći posebna sredstva za lečenje dece. Ima i nekih drugih načina koji bi bili dobri za oživljavanje proizvodnje, pre svega poljoprivredne, ali na pravi način – za naseljavanje ljudi tamo gde su napuštena područja u našoj državi,

sigurno da postoje mnogo bolji načini da se taj novac koristi. Ja vas pozivam da glasate protiv daljih loših reklama loših političara.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – deset, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog rezolucije Narodne skupštine o priznanju i osudi genocida nad Jermenima počinjenom u Osmanskom carstvu u periodu od 1915. do 1922. godine.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala.

I ovo ću ponavljati stalno. Naravno, to je briga za osuđivanje genocida, ratnih zločina i sličnih ružnih stvari – gde god da su se desile, kad god da su se desile, kome god da su se desile. To je borba protiv definicije da postoje dobri i loši zločini, dobri i loši zločinci, da postoje zločinci koji su patriote i da postoje oni drugi. To naprosto nije tačno. Zlo je uvek zlo, bilo ko da ga radi, bilo kad da ga radi, bilo sa kojim „opravdanjem“, pod navodnicima, da to čini, bilo ko da je žrtva.

Govorio sam već više puta i ponoviću još jednom. I srpski narod, svi građani Srbije i svi koji žive na ovim prostorima bili su žrtve i ratnih zločina i genocidnih namera, od kojih su neke bile i ostvarene. I mi smo u svojoj modernoj istoriji, bar u poslednjih dvesta i nešto godina, uvek bili na pravoj strani osim u nekim odvratnim, lošim godinama devedesetih. Uvek smo mogli da kažemo da je ono što smo radili kao država, kao narod, kao građani, kao vojska ove države, kao druge institucije ove države – da je to bilo na strani pravde, na strani civilizacije, na strani zaštite slobode i zato je naša obaveza da se priključimo velikom broju zemalja koje su već osudile genocid nad Jermenima koji se desio na početku prošlog veka a vršen je od strane Osmanskog carstva.

Naravno da sadašnja Turska, bar sam pre dve godine kada sam počeo da govorim o ovoj temi bio siguran u to, nema ambicije da se vrati u ta vremena. Nadam se da je to i danas stav turskog rukovodstva ali ponavljam, ova rezolucija nema nikakve veze sa sadašnjom Turskom. Ovo je osuda nečega što se desilo pre sto i nešto godina i ovo je način da Srbija dobije još jedan argument više kada traži osudu ratnih zločina, genocida i svega sličnog prema svojim građanima, prema svom narodu.

Ako usvojimo ovu rezoluciju, koja ne može da uradi ništa loše Srbiji a može da donese dosta dobrog, mi ćemo stati u red velikih zemalja, ozbiljnih država koje su to već uradile. Već sam govorio – od Ruske Federacije, preko Francuske, Italije, Španije, mnogih država SAD, mnogih država u našem okruženju, i mislim da je Srbiji mesto među tim državama i da je naša obaveza da osudimo genocid, kad god se desio i ko god da ga je činio.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – deset, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o finansiranju političkih aktivnosti.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: To je zakon koji je u vezi sa onim Zakonom o izboru narodnih poslanika. Naime, u oba zakona se definiše, po mom predlogu, nemogućnost daljeg komercijalnog reklamiranja kandidata, izbornih listi, svega onoga što sam već nazvao lošom propagandom loših političara, za velike pare poštenih građana Srbije.

Mislim da je jako dobro i za skupštinsku većinu da zabrani mogućnost da u sledećem izbornom ciklusu njihovi protivnici dobiju mogućnost da na isti prljavi način troše narodne pare, kao što ste vi to do sada radili. Naravno, to verovatno nije krivica nikoga pojedinačno od vas, to je krivica onih koji rukovode strankama ili koalicijama kojima vi pripadate. Ali, generalno, to bi bila jako dobra stvar.

Da ponovim još jednom iskustva razvijenih zemalja. U najvećem broju država EU, u još nekim državama Evrope koje nisu članice EU ali imaju dugu demokratsku tradiciju, zabranjeno je komercijalno reklamiranje političkih stranaka. To važi i za Francusku, gde smo imali izbore skoro. To važi i za Veliku Britaniju, doskorašnjeg člana EU.

To važi za Španiju, Italiju, Nemačku, Norvešku... u mnogo zemalja uspevaju političari iz tih država da svojim građanima predstave svoje programe, da ih motivišu da izađu na izbore, da procenat izašlih bude 75-80 procenata, da kandidati dobiju veliki broj glasova, da imaju pravi legitimitet i legalitet funkcija na koje su izabrani – bez bilo kakve komercijalne reklame.

Mislim da je dobra prilika da i Srbija uđe u red tih dobrih zemalja koje brinu o demokratiji, ali brinu i o standardu svojih građana, brinu o svojoj deci, brinu o svojoj budućnosti, brinu o svom obrazovanju, brinu o svom kulturnom nasleđu.

Pare koje se potroše u jednoj kampanji, u Srbiji za jedne izbore, sasvim su dovoljne ili za lečenje sve dece koja danas čekaju pomoć SMS-a ili gospoda boga da dobiju uslove da se leče. Te pare bi bile dovoljne za to ili bi bile dovoljne da se završe svi radovi na institucijama kulture, recimo, u Beogradu, Novom Sadu, Nišu i drugim gradovima Srbije gde su radovi počeli pre pet, šest, deset, petnaest godina... dobili bismo Narodni muzej da nema reklamiranja političkih stranaka. Dobili bismo najzad gotov Salon ili Muzej savremene umetnosti. Dobili bismo rekonstruisane pune...

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o Vladi.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Sad ulazimo u set zakona o zdravlju i to je naravno uvek potrebno i svako ko živi na kugli zemaljskoj, pa i u Srbiji, sigurno da želi da bude zdrav i sposoban za obavljanje svoje funkcije – koja god da ona jeste.

Moj predlog je da se u Zakonu o Vladi, iznad člana 11 i član 11 da se menjaju i da piše – zdravstvena sposobnost, nespojivost i sukob interesa, pa kaže da pre izbora svaki predloženi član Vlade, znači dok je još kandidat, mora Narodnoj skupštini da dostavi lekarsko uverenje o zdravstvenoj sposobnosti za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima. Takođe, u druga dva stava piše da je nespojivo da on bude na nekoj drugoj funkciji, da obavlja bilo kakvu drugu funkciju, makar mislio i da je sposoban za bilo koju životnu funkciju.

Jako je dobro da kandidati za članove Vlade a to se, naravno, po drugim predlozima zakona odnosi i na kandidate za narodne poslanike i na kandidate za predsednika države, da imaju lekarsko uverenje relevantne zdravstvene institucije koje je potrebno svima onima koji žele da zasnuju radni odnos u javnom sektoru, a pre svega u državnim institucijama.

Pošto ministri, bilo da su zasnovali stalni radni odnos u Vladi ili ne, imaju obavezu da budu potpuno posvećeni svom poslu, da daju zadnji deo energije za vršenje te velike, odgovorne funkcije koju su dobili preko Narodne skupštine a od građana Srbije – da utvrdimo da li su oni sposobni za to. Nema potrebe da neke ljude guramo da rade nešto što ne mogu da rade. Možda imaju dobru nameru, možda imaju dobru želju, možda su patriote, možda su spremni na odricanja ali naprosto imaju svoju limitiranost – bilo fizički, bilo još više psihički ili psihijatrijski. Zato je jako dobro da se obavi taj lekarski pregled.

To ne bi bila novina. To bi bilo samo ozakonjenje nečega što se već dešavalo, što se desilo pri izboru prve demokratske vlade u istoriji Srbije. Desilo se to 2001. godine kada su svi kandidati za ministre u Vladi Zorana Đinđića pre izbora bili na pregledu na VMA, dobili tamo sertifikat da su sposobni za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima i kao takvi, došli pred tadašnje poslanike koji su ih izabrali i vrlo su dobro radili svoj posao, većina njih, do kraja te vlade, do marta 2004. godine.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru predsednika Republike.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Naravno, doslednost je deo dobre politike pa kao što mislim da kandidati za predsednika Vlade treba da dobiju sertifikat o svojoj „zdravstvenoj ispravnosti“, kako bi rekli neki mlađi ljudi, to isto treba da važi i za kandidate, kao što sam rekao, za narodne poslanike i za predsednika države.

Mislim da ima puno razloga koji su jako dobro, odavno poznati srpskoj javnosti zašto bi to trebalo da bude urađeno. Imamo bivšeg predsednika države, tu je još neki dan, bar je tako po zakonu, koji je uradio puno stvari za koje je veliko pitanje da li su urađene zdravim razumom. Ne mislim tu samo na vikendice pored Dunava ili Save. Ne mislim samo na prekrajanje kugle zemaljske i prirodnih zakona i zakona koji definišu vode, ne zakona, nego uslova koji su već milionima godina takvi da imamo nekoliko slivova iz ove Srbije, da neke reke idu prema Crnom moru – pa se to zove crnomorski sliv, da neke idu prema Egejskom moru – pa se to zove egejski sliv, a naš, još neki dan, predsednik je imao genijalnu ideju da spoji ta dva sliva i da reke budu spojene pa da ne znamo da li će ići u jedan ili drugi ili će da bude par, nepar, pa će jednog dana kada je parni datum da idu prema Egeju, a neki drugi dan da idu prema Crnom moru i da li će to da bude na korist bilo čega i bilo koga.

Taj projekat je bio vezan isto za ideje našeg sadašnjeg ambasadora u Peking, ako se ne varam dobrog prijatelja i ne samo prijatelja aktuelnog predsednika, koji je govorio o hiljadama milijardi novih investicija koje nam dolaze iz te velike, nama daleke prijateljske zemlje koja se zove Kina. Iste simptome imamo i dan-danas. Imamo i dan-danas najave izabranog predsednika da će i ove godine da bude započeta i završena pruga Beograd–Budimpešta. Te iste simptome smo imali pre godinu dana, pre dve godine, pre tri godine zato što nije bilo zakona o lekarskom pregledu za članove Vlade, pa se to ponavlja stalno a sve vreme nam stoji ona fotografija gde taj premijer, izabrani predsednik, stoji pored metra i po šina koje su napravljene kao pozorišna rekvizita i pušta taj voz da ide tih metar i po.

Naravno da imamo puno primera koji su istog nivoa važnosti, ali nemam vremena da o njima govorim.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o radu.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Na Zakon o radu je bilo puno primedbi kada je donošen, kada je predlagan. Usvojen je na način koji je postao uobičajen u ovom parlamentu, ali je praksa jako brzo pokazala da on ima velike „rupe“ i da su to „rupe“ koje se direktno odnose na pitanje zdravlja – ovoga puta ne na pitanje zdravlja kandidata za predsednika, poslanika ili člana Vlade, nego na

pitanje zdravlja građana Srbije, i to onih građana Srbije koji su pomislili da imaju sreće što su se zaposlili, što su se zaposlili u onim preduzećima čiji su vlasnici velike svetske firme od velikog renomea, koje dolaze u našu državu sa motivom koji se zove 10.000 evra po radnom mestu. Kada potroše tih 10.000 evra koje su dobili po radnom mestu, podelite 10.000 sa 200 evra, koliko je prosečna plata, oni odlaze zato što dobiju na nekom drugom mestu tako dobru ponudu.

Poenta je da izmenama Zakona o radu, koje sad predlažem, dolazimo do toga da uozbiljimo taj zakon i da bude zabranjeno otpuštanje radnika koji su privremeno na bolovanju zbog teških bolesti, zbog nege deteta, posebne nege deteta, trudnoće itd, itd.

Dakle, predlažem da se izmeni Zakon o radu na način, kolege poslanici i kolegice, što će biti sprečen poslodavac, ko god da je on, da kada je neko bolestan i kada se posvećuje ili svom detetu ili svom zdravlju, da ga otpusti i da ga time gurne u potpunu nemoć, u potpunu katastrofu. Znači, nema nikakve veze sa politikom leve, desne, ove ili one stranke, nove ili stare, nego ima veze sa zaštitom prava, osnovnih ljudskih prava na početku 21. veka. Ako se to ne promeni, ovaj zakon će u tom domenu stvarati od ljudi koji se slučajno razbole, a to se dešava svima, robove koji će biti otpušteni zato što su se razboleli i koji će time biti gurnuti u najveću agoniju svog života.

Zamislite jednu majku koja je samohrana, a takav primer je bio primarni motiv da podnesem ovaj zakon, koja hrani dete i koju neko otpusti bez bilo kakve šanse da se bilo kad ponovo zaposli.

Glasajte o tome i budite uvereni da Srbija gleda da li ćemo posle toga svi zajedno i svako pojedinačno imati mirnu savest.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslednji predlog, Zorana Živkovića da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru narodnih poslanika. Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Poslednji na ovoj sednici danas, biće ih još naravno. Bilo je, ako se ne varam, osam predloga do ovog – nijedan nije prihvaćen a razlog tome je što ne postoji obavezan lekarski pregled za kandidate za poslanike, jer da to postoji u Parlamentu ne bi bili ljudi koji su glasali protiv ovih zakona i ne bi bili ljudi koji bi glasali protiv poslednjeg zakona o kome sam govorio, a to je da nesrećni, bolesni ljudi mogu da ostanu na svom poslu dok se ne izleče. Takvo glasanje, kolege, je bolesno. Zato je neophodno da se donese ovakav zakon.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanici poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovane kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, od 28. oktobra 2014. godine važi Zakon o privremenom načinu isplate penzije. Zakon koji traje tri godine nikako ne može biti privremen. Jasno da je trajna orijentacija Vlade Republike Srbije da dodatno oporezuje svoje najstarije sugrađane i penzionerima uzme njihovo stečeno pravo i stečenu imovinu koju nesumnjivo, po Ustavu Republike Srbije, predstavlja penzija. Time se, naravno, ugrožava i ekonomska sigurnost penzionera, time se vrši ekonomska diskriminacija penzionera i sve to jasno govori da je Vlada Republike Srbije svoju hrabrost da uvede mere štednje pokazala na srpskoj sirotinji, na srpskom srednjem sloju, na našim vojnicima, policajcima, prosvetnim i zdravstvenim radnicima i na našim najstarijim sugrađanima, penzionerima.

Kada je trebalo uštedeti, kada je trebalo popuniti budžet, kada je trebalo uvesti red i fiskalnu konsolidaciju u državi Srbiji, Vlada Republike Srbije, na čelu sa Aleksandrom Vučićem, dosetila se da bi najbolje bilo oporezovati sopstvene građane. Naravno, bila je mogućnost da se doseti i nečega mnogo pametnijeg – da oporezuje strane banke koje ostvaruju ekstra profit u Srbiji, da oporezuje strana osiguravajuća društva, da naplati porez tajkunima koji nisu platili porez godinama unazad, ili da na druge načine uštedi ali najlakše je bilo opljačkati penzionere.

Posle tri godine ponovo apelujem na vas, ne sam i ne samo u ime poslaničke grupe Dveri nego zajedno sa Udruženjem sindikata penzionera Srbije i Udruženjem sindikata penzionisanih vojnih lica Srbije, da prihvatite ovaj predlog da se na dnevni red današnjeg zasedanja stavi Zakon o prekidu važenja postojećeg Zakona o privremenom načinu isplate penzija. To bi, zapravo, bila prava stvar i konačno bi se ukinuo ovaj pljačkaški i lopovski zakon prema najstarijim sugrađanima u Srbiji.

Naravno da smo mi ovde predvideli i načine kako može da se popuni budžet države Srbije da bi se penzionerima moglo i vratiti ono što je im je opljačkano u prethodne tri godine. To je veoma važno, nije dovoljno samo prekinuti ovaj pogubni pljačkaški zakon nego je potrebno i vratiti penzionerima ono što im je Vlada Republike Srbije oduzela, odnosno opljačkala u prethodne tri godine, i to ovaj Predlog zakona takođe predviđa. Koliko godina je trajalo oduzimanje penzija za toliko treba vratiti.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanici poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za dešavanja tokom izbornog procesa

2017. godine, od dana raspisivanja predsedničkih izbora do dana objavljivanja privremenih rezultata izbora na obrađenih 99,9% biračkih mesta. Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Uvek se iznova obradujem kada na predlog utvrđivanja dnevnog reda dođe i tačka koja se tiče formiranja skupštinskog anketnog odbora za utvrđivanje istine o izbornim krađama, kojima je, zapravo, SNS došla na vlast prethodnih godina. Da je ovo što govorim puna istina uvek upravo vi posvedočite odbijanjem da se formira skupštinski anketni odbor i da se utvrdi istina o izbornim nepravilnostima, neregularnostima, manipulacijama i krađama koje su se dešavale u prethodnom periodu na izborima u Srbiji.

Naravno, da nemate šta da krijete vi biste formirali skupštinski anketni odbor i doneli određen zaključke iz kojih bi se videlo da nikakve izborne krađe nije bilo. Čim vi glasate protiv formiranja skupštinskog anketnog odbora, da bismo svi zajedno proučili šta se zapravo dešavalo na izborima, to jasno govori građanima Srbije da vi imate nešto da krijete i da vi krijete, naravno, načine na koje ste vršili razne elemente izbornih neregularnosti, manipulacija i krađa.

Jedan od tih elemenata je, naravno, pritisak na birače koji rade u javnoj upravi i koje vi ucenjujete da će izgubiti posao ako ne skupe 20 sigurnih glasova za vašeg predsedničkog kandidata. Drugi oblik ovakve vrste izborne neregularnosti jeste medijski mrak u kome živimo i praktično nepostojanje jedne jedine političke emisije u kojoj dolazi do sučeljavanja vlasti i opozicije. Verovali ili ne, možda građani Srbije nisu obratili pažnju na taj podatak, ali na prethodno održanim predsedničkim izborima nije došlo ni do jednog jedinog, i slovima i brojem, jednog jedinog direktnog televizijskog duela između bilo kog predsedničkog kandidata sa drugim predsedničkim kandidatom, a kamoli predsedničkih kandidata opozicije sa predsedničkim kandidatom vlasti.

Kako se onda mogu nazvati predsednički izbori u kojima nije bilo sučeljavanja kandidata, u kojima nije bilo debata između vlasti i opozicije, u kome je medijski mrak preplavio kompletnu srpsku političku scenu, ukinuta Narodna skupština Republike Srbije i njen rad.

Ono što, naravno, posebno iznova naglašavam – nije formiran nadzorni odbor Narodne skupštine Republike Srbije, koji po članu 99. i članu 100. Zakona o izboru narodnih poslanika ima veoma važne nadležnosti – da se obraća javnosti radi zaštite moralnog integriteta ličnosti kandidata ili da upozorava na postupke političkih stranaka koji ugrožavaju jednakost prava svih kandidata. Dakle, to ste propustili da ovde formiramo, čime ste pokazali da želite iz... (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam ovaj predlog na glasanje.

Zaključujem glasanje: za - 12, protiv - niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanici poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog rezolucije o genocidu Nezavisne Države Hrvatske nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svetskog rata.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovane kolege narodni poslanici, duboko sam uveren da nema nijednog birača SNS-a ili SPS-a koji ne bi podržao ovaj predlog donošenja rezolucije o genocidu nad Srbima u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Zašto njihovi narodni predstavnici u Narodnoj skupštini Republike Srbije u kontinuitetu odbijaju da se ovaj predlog stavi na dnevni red – ja ne mogu da objasnim, jer ne mogu ni sam to da razumem. Ne mogu da razumem da postoji Srbin koji sedi u Narodnoj skupštini Republike Srbije a nije spreman da glasa da posle više od 70 godina prvi put jedna državna institucija Republike Srbije osudi genocid nad Srbima u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Verovali ili ne, poštovane kolege, to nikada nije urađeno.

Nijedna državna institucija Srbije nikada se nije bavila genocidom nad Srbima u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Nikada nijedan državni organ Srbije nije osudio genocid u Jasenovcu, u Jadovnu i nizu drugih monstruoznih koncentracionih logora smrti, industrija smrti, poput logora za decu koji su postojali u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

U deklaraciji, koju mi ovde predlažemo i koju sam vam u više navrata čitao, postoji završni deo koji ću vam sada pročitati i koji treba da budu zaključci u vezi sa ovom deklaracijom.

Kaže, pod jedan – da Republika Hrvatska, kao država hrvatskog naroda odlukom svojih najviših organa prihvati istorijsku i svaku drugu odgovornost za genocid Nezavisne Države Hrvatske nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svetskog rata.

Pod dva – da se na dostojan način obeleže i obezbede sva mesta zločina i čuva uspomena na njegove mnogobrojne žrtve.

Pod tri – da se u celini sačuva i održava kao spomenik žrtava Jasenovački kompleks koncentracionih logora za istrebljenje Srba, Jevreja i Roma.

Pod četiri – da se utvrdi i sprovede program zaštite i uređenja spomen područja Donja Gradina, u saradnji sa nadležnim institucijama Republike Srpske, Bosne i Hercegovine i Republike Srbije.

Pod pet – da se u Republici Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Republici Srbiji odredi isti dan u znak sećanja na žrtve genocida u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj – Srbe, Jevreje i Rome.

Pod šest – da se utvrdi i u razumnom roku isplati pravična odšteta žrtvama ovog genocida i njihovim potomcima, od strane Republike Hrvatske.

Narodna skupština Republike Srbije očekuje da međunarodna i domaća javnost, posebno države antifašističke koalicije Drugog svetskog rata podrže ovu Rezoluciju o genocidu Nezavisne Države Hrvatske, kako bi ona nakon 70 godina čekanja... (Isključen mikrofon.)

PREDSIEDNIK: Hvala.

Stavljam ovaj predlog na glasanje.

Zaključujem glasanje: za - 13, protiv - niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanici poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Nadovezujući se na prethodni predlog zakona kojim smo želeli da ispunimo naše predizborno obećanje dato penzionerima u Srbiji, tačnije rečeno sporazum o socijalnom partnerstvu sa Udruženjem sindikata penzionera Srbije i Udruženjem sindikata penzionisanih vojnih lica Srbije, mi smo i predali ova dva zakonska predloga želeći da obezbedimo ekonomsku sigurnost i zaštitimo penzionere od diskriminacije pod ovom vlašću.

Dakle, pored predloženog zakona kojim smatramo da treba da bude ukinut Zakon o načinu privremene isplate penzija i nadoknađeno penzionerima sve što im je opljačkano, a koji ste vi danas opet odbili da se stavi na dnevni red, što se posebno odnosi na PUPS – lažne penzionerske zaštitnike u Srbiji.

Želim da ovim predlogom zakona ukažem na još dve veoma važne stvari koje mi ovde predlažemo. Prva je da se u zakon vrati ona odredba koju ste pre tri godine izbrisali iz zakona a bila je u zakonu, a to je – da svake godine visina penzije mora biti usklađivana sa troškovima života i rastom cena u Srbiji. Dakle, naši najstariji sugrađani su ekonomski ugroženi i prema njima se vrši određena diskriminacija u finansijskom i ekonomskom smislu ako ne dođe do ovog usklađivanja visine penzije na godišnjem nivou sa rastom troškova života.

Vi ste tu odredbu ukinuli i mi tražimo da se ta odredba vrati u postojeći zakon i da se na taj način obezbedi ekonomska sigurnost najstarijih sugrađana u Srbiji.

Druga stvar koja je posebno važna, obrazložiću i zašto – tražimo izmene u strukturi članova upravnog odbora PIO fonda jer je ova vlast smanjila broj članova upravnog odbora Fonda sa 15 na sedam. Od tih sedam Vlada bira četiri člana upravnog odbora PIO fonda, čime je Vlada podržavila PIO fond, preuzela ga u svoje ruke i sada radi šta hoće sa imovinom PIO fonda, što je nedopustivo.

Imovina PIO fonda nije imovina Vlade Republike Srbije već svih onih koji su uplaćivali doprinose u PIO fond i onih koji su danas korisnici PIO fonda, a to su penzioneri.

U vlasništvu PIO fonda je ogromna imovina u Srbiji, rehabilitacione banje, naše lekovite banje, razne medicinske ustanove. PIO fond je izgradio polovinu ove države i vi sada hoćete to da privatizujete, da rasprodete, da uništite, umesto da stavite u funkciju domaćeg ekonomskog razvoja i boljeg punjenja samog PIO fonda, što bi bilo na korist korisnika, tj. penzionera.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 11 poslanika, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanici poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednice dopunu tačkom – Predlog odluke o obrazovanju Anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za dešavanja tokom izbornog procesa 2016. godine od dana raspisivanja republičkih izbora do dana objavljivanja konačnih rezultata izbora.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Naime, da bi izbori u Srbiji uopšte bili regularni, jednom moramo da podvučemo crtu i utvrdimo šta se do sada na izborima dešavalo.

Ne mogu da razumem zašto vi to odbijate. Ako nemate čega da se stidite, ako nemate čega da se plašite, ako nemate šta da krijete, ako nikada niste krali na izborima što ne formiramo skupštinski anketni odbor pa da vidimo šta se dešavalo na izborima 2016. godine?

Znači, gospodo na vlasti, imate šta da krijete. Krali ste na izborima. Naravno, to je istina o izbornom procesu 2016. godine.

Da bih vam dokazao kako zapravo izgleda izborna neregularnost u Srbiji pokazaću samo na dva primera. Da bi izbori bili regularni, Zakon o izboru narodnih poslanika u čl. 99. i 100. jasno kaže, pogledajte zakon, da mora da se formira skupštinski nadzorni odbor koji prati regularnost izbora.

Koji su njegovi zadaci? Evo vam još nekoliko citata iz postojećeg zakona – prati predizborne aktivnosti i ukazuje na eventualne nepravilnosti u postupanju političkih stranaka, kandidata i drugih učesnika u izbornom postupku, kontroliše postupanje sredstava javnog obaveštavanja u primeni odredaba ovog zakona koji se odnose na obezbeđivanje ravnopravnih uslova za predstavljanje svih podnosilaca izbornih lista i kandidata. Pod tri – predlaže mere za poštovanje jednakosti kandidata u izlaganju njihovih programa.

Kada je poslednji put u Srbiji bila jednakost u izlaganju predizbornih programa? Kada je poslednji put u Srbiji bio ravnopravan medijski tretman svih izbornih učesnika? Kada je poslednji put u Srbiji bila obezbeđena debata, sučeljavanje između vlasti i opozicije? Zašto ne formirate nadzorni odbor ove Skupštine od 2000. godine? Zato da niko ne bi kontrolisao kako kradete na izborima.

Zašto je REM ćutao tokom izbora? Zašto nije kažnjavao emitere koji ne poštuju ravnopravnost svih izbornih učesnika u medijima? Zašto nemamo pun sastav REM, već je on faktički onemogućen da normalno funkcioniše i radi? Dakle, sve što predstavlja kontrolno nadzornu ulogu u kontrolisanju poštenih i fer izbora, vi ste ukinuli da biste mogli da kradete na izborima. Zato ne smete da formirate skupštinski anketni odbor.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Radoslav Milojević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvažena predsedavajuća, poštovani građani Srbije, da li je moguće da DS svakog dana svake nove sednice predlaže preko 25 izmena i dopuna zakona, a da vladajuća većina ne želi da raspravlja ni o jednoj izmeni i dopuni zakona.

Demokratska stranka predlaže izmene i dopune Zakona o lokalnoj samoupravi zato što nam se sve lokalne samouprave gde vlast čini SNS, od Surdulice do Subotice, nalaze u katastrofalnoj situaciji. Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je sadržan u odredbi člana 97. tačka 3. Ustava Republike Srbije i DS predlaže izmene i dopune Zakona o lokalnoj samoupravi baš zato što nam je život svih građana Srbije, bez obzira gde oni žive, na prvom mestu.

Zato DS predlaže konkretnu izmenu i dopunu Zakona o lokalnoj samoupravi, tj. konkretnu meru da se lokalnim samoupravama vrati pet milijardi dinara koliko im je SNS prošle godine uzela. Pošto se pozivate na evropske zakone, da vidimo kako se to radi u EU kojoj DS teži već 27 godina, a konačno i vi težite. Tako bar kažete, ali to ne vidimo po vašim konkretnim delima poslednjih par godina.

Evropska povelja koju je Srbija ratifikovala 2007. godine a protiv koje ste vi tada glasali, garantuje svim lokalnim samoupravama političku, finansijsku i administrativnu nezavisnost. Nažalost, lokalne samouprave u Srbiji nemaju niti političku niti finansijsku nezavisnost. Finansijsku nezavisnost imaju samo kada to naredi SNS, kao što je naredila da se sinu Tomislava Nikolića prošle godine da iz budžeta 185 miliona dinara, a da se Rasimu Ljajiću u Novom Pazaru da preko 70 miliona dinara. Znači, novac dobijaju samo oni koji su podobni.

U EU polovina budžetskih sredstava ide lokalnim samoupravama i autonomnim pokrajinama, dok u Srbiji samo 10,2 procenta ukupnih budžetskih sredstava ide zajedno AP Vojvodini i svim lokalnim samoupravama. Od 2012. godine ste, gospodo naprednjaci, građanima Srbije, kroz smanjenje sredstava lokalnim samoupravama, oduzeli 50 milijardi dinara. Zbog toga vaš gradonačelnik Kraljeva kao kapitalnu investiciju otvara semafor. Vaš predsednik opštine na Voždovcu kao kapitalnu investiciju otvara pešački prelaz, a vaš gradonačelnik u Novom Sadu kao kapitalnu investiciju otvara stazu za bicikle. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Radoslav Milojević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o socijalnoj zaštiti. Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Dame i gospodo, ovo je izuzetno važan zakon. Predlažemo izmene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti. Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 8. Pitam odavde ministra Vulina koji se bavi socijalnom zaštitom – da li je normalno da još jedna trudnica, da gospođa Tamara Pavlović iz Smedereva dobije otkaz zato što je saopštila svom poslodavcu da je trudna. U takvoj situaciji se trenutno nalazi Srbija.

Demokratska stranka predlaže tri konkretne izmene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti. Prva je da se svim učenicima čiji roditelji ne rade obezbedi besplatna užina, da svim učenicima čiji roditelji ne rade obezbedi besplatan prevoz od kuće do škole i da se svim učenicima čiji roditelji ne rade obezbede besplatni udžbenici.

Ne znam šta je vama iz SNS smešno, ali je danas 50.000 dece koja su obuhvaćena osnovnim i srednjim obrazovanjem svakog dana gladno. Jasno mi je da je to vama smešno jer ste uz pomoć kriminalaca – Zvonka Veselinovića i ostalih, napunili svoje džepove dok naša deca gladuju. To nije Srbija kakvu želi i za kakvu se zalaže DS.

Nažalost, imamo primer dečaka iz Mola koji je sebi oduzeo život zbog toga što nije imao finansijska sredstva da pohađa srednju školu u Bečeju. Pre toga je taj isti učenik napustio treći razred srednje škole u Bečeju zato što nije imao novac za prevoz od kuće do škole.

Kada pričamo o Zakonu o socijalnoj zaštiti, da li je socijalna ravnopravnost da nam 50.000 dece svakog dana bude gladno, dok državni sekretar Nenad Mijailović iz Ministarstva finansija kupuje vilu od 400.000 evra? Da li je to politika za kakvu se zalaže SNS? Demokratska stranka nikada neće pristati i nikada nije pristala na ovakvu nejednakost.

U 2015. godini je udeo dece u ukupnoj populaciji u Srbiji bio samo 17,3% i zato DS predlaže da država finansira besplatnu vantelesnu oplodnju za sve bračne parove koji ne mogu da postanu roditelji.

Srbija pod vlašću SNS jeste lider, ali nažalost lider po stopi rizika od siromaštva. Tu smo prvi u regionu. Hvala.

PRESEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Radoslav Milojević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o javnom informisanju i medijima.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala, uvažena predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, vrlo kratko. Stanje u medijima je katastrofalno pod vlašću od 2012. do 2017. godine. Za to nisu krivi novinari, za to nisu krivi ljudi koji časno i pošteno rade svoj posao, zbog toga je kriva SNS.

Vama bi i Kim Džong Un pozavideo na diktaturi koju sprovodite u medijima. Frapantan podatak je da je 92% reklamnog prostora u izbornoj kampanji za predsednika Srbije 2017. godine pripalo kandidatu vladajuće koalicije. To je nedopustivo u Srbiji 2017. godine. Ne mora DS da predlaže izmene i dopune Zakona o javnom informisanju.

Konkretan predlog je da sve poslaničke grupe daju po jednog poslanika i da se konačno ta oblast uredi. Novinari su u sve težoj materijalnoj situaciji, redakcije su u sve težem finansijskom problemu, SNS vrši sve veći i veći pritisak na ljude koji časno i pošteno rade svoj posao. Vreme je da se tome stane na put. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Radoslav Milojević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o policiji.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala.

Srbija je zemlja u kojoj prvi put u istoriji štrajkuju i vojska i policija. Srbija je zemlja u kojoj prvi put štrajkuju oni koji rizikujući svoj život obezbeđuju nas i našu zemlju.

Demokratska stranka predlaže izmene i dopune Zakona o policiji zato što nam je život svakog stanovnika Srbije i svih građana Srbije na prvom mestu. Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 4. Ustava Republike Srbije i predložene izmene i dopune Zakona o policiji su potrebne, s obzirom na stanje u kakvom se nalaze pripadnici MUP-a.

Stanje je toliko loše da je SNS prvo pripadnike MUP-a častila smanjenjem plata od 10%, a onda je SNS takođe pripadnike MUP-a častila i smanjenjem dnevnica. Dnevnica, za one koji rizikujući svoj život obezbeđuju sve nas i našu zemlju, iznosi sramnih 150 dinara. Za 150 dinara jedan policajac može da kupi praznu kiflu i jogurt.

Znam da je to za vas iz SNS smešno ali da li je smešno pripadniku koji celog dana obezbeđuje nas i uveče nema svojoj deci da da za užinu, koji ne može da kupi kiflu i jogurt za svoju dnevnicu. Vama iz SNS je ovo veoma

smešno zato što ste vi korupcionaškim ugovorima napunili svoje džepove, dok poštteni policajci, poštteni vojnici, poštteni radnici u Srbiji jedva sastavljaju kraj sa krajem.

Dve su ključne tačke u izmenama i dopunama Zakona o policiji. Prva je da Ministarstvo mora da odredi potrebe sistema i koliki broj učenika koji završi policijsku akademiju može da bude primljen u MUP i zasnuje radni odnos. Moramo imati kompatibilnost između onog broja učenika koji završe policijsku akademiju i onog broja koji je potreban za prijem u rad u MUP. Moramo tu decu – školovanu, profesionalnu, edukovanu, ubaciti u sistem MUP-a da tamo ne bi rukovodila nekakva Dijana Hrkalović a dešavalo nam se da policija ne sme da ispita šta ministar Lončar radi sa ubicama Zorana Đinđića. Pošto ste pokazivali neke slike malopre, evo imamo i mi pitanje – šta ministar u Vladi radi sa ubicama Zorana Đinđića?

Druga odredba je da se odredbom člana 172. tačka 2. Zakona o policiji ruši prezumpcija nevinosti i predložimo brisanje člana 172. tačka 2. Zakona o policiji, zato što svaki pripadnik policije može da dobije bilo koju krivičnu prijavu čak i od nekog gospodina Martinovića i automatski biva udaljen sa posla, što se kosi sa našim Ustavom. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala vam puno.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Ovo je zakon koji predlažem već više puta a odnosi se na stvaranje boljih uslova za poslovanje naših privrednih subjekata, preduzetnika – malih i srednjih preduzeća koja posluju u Srbiji. Nažalost, evo već dugi niz sednica, skoro godinu dana koliko ja ovaj zakon predlažem, poslanici vladajuće većine ne žele da ovo stave na dnevni red, a tiče se dve suštinske izmene. Jedno je da oslobodimo plaćanja poreza na dobit naše preduzetnike koji zapošljavaju ljude na neodređeno vreme, najmanje na dve godine, i da u nedovoljno razvijenim područjima Republike Srbije oslobodimo novoosnovane firme plaćanja poreza na dobit tokom tri godine.

Dakle, sve što ste dosada govorili kao vlast, da ćete pomoći preduzetnicima Srbije, niste ispoštovali. Godinu 2016. ste proglasili za godinu preduzetništva, da ćete ukinuti preko 40 zakonskih propisa i regulativa kako biste olakšali poslovanje malim privrednicima koji posluju u Srbiji ali se, nažalost, to nije dogodilo, nastavilo se sa praksom da se podržavaju oni strani investitori sa kojima se vi slikate, dajete im iz praznog budžeta desetine hiljada evra po jednom zaposlenom radniku i predstavljate to kao ne znam kakve uspehe za radnike u

Republici Srbiji i za državu Srbiju, hvalite se time da će neko raditi za platu od 200 evra ili nešto više od 200 evra. Dakle, Srbija polako postaje robovlasničko društvo zbog toga što ne želite da pomognete našim malim preduzećima i preduzetnicima koji treba da budu nosilac privrednih aktivnosti u državi Srbiji, koji mnogo više treba da pune budžet od 30%, koliko to čine danas.

Dakle, kakva je situacija u privredi Srbije najbolje govori nivo prosečnih zarada u Srbiji. Svima je već poznato da su prosečne zarade u Srbiji najmanje u regionu, da jedino možemo da se poredimo sa Makedonijom, da su iznad nas i Crna Gora i Bosna i Hercegovina, da ne govorimo o Sloveniji i Hrvatskoj, ali poražavajuća činjenica je što smo od nekih ekonomista ovih dana mogli čuti i to da su prosečne neto plate u Srbiji daleko, daleko manje od republika u afričkim zemljama. Evo, na primer, manje su prosečne plate u Srbiji nego što su u Angoli, Libiji, Zambiji, Kongu, Svazilendu, Džibutiju, Obali Slonovače, Tanzaniji i drugim afričkim zemljama.

Dakle, to je rezultat vašeg rada petogodišnjeg, to je rezultat vaše politike. Prema tome, molim vas da stanete sa time, da poslušate one koji možda znaju malo više od vas iako su opozicija i da neke zakone stavite na dnevni red kako biste pokrenuli privrednu aktivnost u Republici Srbiji.

PREDESEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Krivičnog zakonika.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani Srbije, predložili smo da se registrovanim nasilnicima u porodici oduzme legalno stečeno naoružanje onog trenutka kada se u policijskoj stanici registruju kao nasilnici. Kao što i sami znate, ovaj predlog je predložio Dragan Šutanovac u prošlom sazivu Narodne skupštine Republike Srbije i za divno čudo nikada nije dobio podršku da se nađe na dnevnom redu, iako smo govorili o tome da ćemo da se odrekemo bilo kakvih zasluga i da smo zapravo ponudili rešenje vama, da vi kao vladajuća većina donesete jednu korisnu stvar da se nasilnicima u porodici oduzme legalno stečeno naoružanje zato što se dešavalo da kada se u policijskoj stanici registruju oni se puste, vrate se u svoj dom, vrate se na neko slavlje, uzmu svoje naoružanje koje imaju legalno stečeno i onda se desi da pobiju pola porodice, da pobiju pola neke svadbe – to se dešavalo u Srbiji u prethodnih nekoliko godina. Ono što je važno jeste da smo mogli na ovaj način da spasimo na desetine i desetine žena koje su pre svega i u najvećem broju bile žrtve ovakvog tipa nasilja, a da ne pričam o porodicama, da ne pričam o prijateljima, o komšijama koje smo mogli da spasimo, samo da smo usvojili ovaj predlog zakona.

Ovde nema nikakve politike. Onaj ko se registruje kao nasilnik, policijski službenik mu traži legalno naoružanje i istog trenutka ga oduzme. To je

jedna mera čijim usvajanjem se na svaki mogući način štiti ili se smanjuje rizik da neko sutra izvrši krivično delo tako što će to oružje da podigne na svoju suprugu, na svog komšiju, na svoju porodicu – kao što se u Srbiji dešava u poslednje vreme a to možete da čitate, naravno, u dnevnoj štampi. Mislim da je ovaj predlog zakona važan mimo svake politike, da kao društvo reagujemo na sve veći porast nasilja u porodici a da preko ovakvih stvari sprečimo da neko ko ima legalno naoružanje to naoružanje iskoristi u trenucima svog ludila, čime možemo da spasimo nečiji život.

Zato vas pozivam da stvarno zajedno stavite ovo na dnevni red. Mi se odričemo rasprave, mi nećemo raspravljati o ovom zakonu, samo da ga stavimo na dnevni red i da ga usvojimo, ako se slažete.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o lokalnoj samoupravi.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Ovo je još jedan od predloga zakona koji predlažem duže od godinu dana i bez obzira što se on tiče samo pukog usaglašavanja dva zakona – Zakona o učeničkom i studentskom standardu i Zakona o lokalnoj samoupravi, on utiče na mogućnost stipendiranja najboljih đaka i studenata. Bez obzira na to što sam siguran da bi većina poslanika vladajućeg režima podržala da se ovaj zakon stavi na dnevni red, vi to ne radite zato što ne čujete zvonce. Dakle, niste dobili komandu da glasate za nešto što je od interesa ljudi u Srbiji, đaka, studenata, njihovih roditelja, a u interesu i vas kao političkih organizacija zato što u najvećem broju lokalnih samouprava upravo vi danas držite vlast. Nije mi jasno, zapravo, zašto je to tako ali je verovatno to novi način i nova demokratija koju vi uvodite u ovaj dom.

Što se tiče samog zakona i uslova u kojima danas žive i roditelji i njihova deca, mislim da vi to ne vidite jer ste zaslepljeni svojom bahatošću, zaslepljeni ste stalnom kampanjom i stalnom željom za dominacijom, za manipulacijom, kroz korišćenje vaših medija, vladinih medija koji imaju jedan jedini zadatak – da prikriju istinu, da prikriju činjenice i stanje i u društvu Republike Srbije i u privredi Republike Srbije, u kućama i džepovima naših građana. Ali, istina će kad tad izaći na videlo, nećete je moći daveka skrivati tako da će i ovo o čemu ja sada govorim jednog dana biti tema. Čini mi se da će vas tada biti stid, da će vas biti sramota što ovakve zakone niste stavljali na dnevni red.

Mladi ljudi odlaze iz Srbije i više od polovine mladih anketiranih ljudi danas želi da svoju budućnost gradi u nekoj drugoj državi. Ukoliko se taj trend nastavi i vi budete gluvi za ovakve predloge, prema informacijama ljudi iz

Zavoda za statistiku možemo očekivati da ćemo već 2041. godine u Srbiji imati populaciju koja će biti starija od 65 godina, dakle penzionere.

Prema tome, ukoliko ne stvarate radna mesta, ukoliko ne pomažete mladim ljudima da svoje školovanje lakše finansiraju, njihovim roditeljima – pa kako mislite da će oni ostati u ovoj zemlji? Ne treba ni da nas čudi činjenica što nam svake godine desetine hiljada ljudi mladih i radno sposobnih odlazi iz Srbije, prošle godine preko 60 hiljada, 2015. godine, 58 hiljada itd. To je trend koji će se nastaviti ukoliko budete i dalje nastavili sa politikom da ne vidite šta se dešava u zemlji, jer vi i ne vodite državu – vi se kontinuirano i permanentno bavite kampanjom već pet godina.

Voleo bih da od te kampanje ima nekih rezultata u našim životima, ali nažalost, nemamo ni mi koji smo političari ali ni bilo koji drugi građanin Srbije – ni studenti, niti iko drugi.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom - Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o utvrđivanju javnog interesa i posebnim postupcima eksproprijacije, izdavanja građevinske dozvole radi realizacije projekta „Beograd na vodi“.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem, predsednice Skupštine.

Dame i gospodo narodni poslanici, ono što smo od početka tvrdili – da ovde nema javnog interesa, da nečija privatna kafana ne može da bude javni interes, da nečiji privatni hotel ne može da bude javni interes i da nečiji stanovi od tri i po hiljade evra po kvadratu ne mogu da budu javni interes.

Ono što je suština, zajedničko preduzeće formirano je na osnovu toga što Srbija ulaže nekoliko milijardi evra, posredno ili neposredno, a sa druge strane – strateški partner za izgradnju „Beograda na vodi“ svega 150 miliona zajedničkog kredita, za koji garantuju naravno i građani Srbije. Ono što je vlasnički udeo Srbije u ovom zajedničkom preduzeću jeste 32 procenta – sa milijardama evra, a sa svega nekoliko desetina miliona evra strateški partner ima 68 procenata udela u zajedničkom preduzeću.

Ovo se zove izdaja, ovo se zove vređanje inteligencije građana i zdravog razuma, zato što na ovaj način pokušavate preko skupštinske većine da opljačkate građane Srbije i da resurse Srbije opljačkate. To je ono što je bila naša zamerka od samog početka. Tamo se ne gradi nikakav „Beograd na vodi“, tamo se grade stanovi tajkunima, koji će ih kupiti za tri i po hiljade evra po kvadratu. Ko danas u Srbiji ima novca da kupi stan od dvesta kvadrata čiji je jedan kvadrat tri i po hiljade evra.

Dakle, hoću da vam kažem da je cela stvar urađena da bi se oni koji su privilegovani u ovoj zemlji obogatili još više, da bi oni mogli da imaju tamo neke svoje kafane, neke svoje šoping molove, a sa druge strane sve to garantuju

svojim novcem građani Srbije i građani Beograda. Nikada niste imali hrabrosti, a pozivali smo vas da raspišete referendum, šta građani na području Savskog amfiteatra ili uopšte Beograda misle o „Beogradu na vodi“. Da li to menja izgled i duh Beograda, da li je to na bilo koji način za građane prihvatljivo – to vas na kraju nije bilo briga.

Dakle, preko sto hiljada evra po radnom mestu dali smo na ovaj način. Ima svega nekoliko radnika koji su na gradilištu a stotine miliona evra koji su uloženi. Nećemo se naravno nikada povući i uvek ćemo stati. Idu beogradski izbori, na beogradskim izborima ćemo pokazati da građani neće ovakve pljačkaške, korupcionaške ugovore i projekte koji važe samo za vrh SNS-a. Bićemo protiv toga i raskinućemo ovakve ugovore.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Zapravo, ovaj zakon je takođe jako važan za funkcionisanje države na svim njenim nivoima i tiče se ustanovljavanja mesnih zajednica na celoj teritoriji Republike Srbije, pre svega na jedinicama lokalnih samouprava na teritorijama gradova i opština.

Dakle, to je jako važno iz nekoliko razloga. Ukoliko želimo zaista da upravljamo državom, ukoliko želimo da rešavamo probleme naših građana, moramo i da decentralizujemo Srbiju. Dakle, Srbija je danas visoko centralizovana država i naravno da najveću štetu od toga trpe njeni građani, zato što mi imamo danas jednog vrhovnog poglavara koji je i predsednik, koji je i premijer, koji je i ministar svih ministarstava i evo – ja bih ga pozvao da ne zaboravi da je u toku konkurs i za upravnike stambenih zgrada, da se prijavi i tamo, da u svojoj zgradi bude profesionalni upravnik pošto već obavlja sve funkcije. Ali, to govori o tome da jedan čovek koji se pita ne može rešavati probleme građana Srbije. Ti problemi se moraju rešavati na nivoima gde i nastaju. Zapravo, jedinicama lokalne samouprave pa i regionima treba dati veća ovlašćenja, veće nadležnosti, a naravno i samim mesnim zajednicama gde građani najbolje znaju šta je to sa čime se susreću.

Vas ovaj zakon očito ne zanima. Ko zna koliko puta sam predlagao ali vi ne želite da diskutujete o njemu iako su danas, u najvećem broju slučajeva, oni koji upravljaju gradovima i opštinama iz vladajućeg režima. Decentralizacija je nešto što je nasušna potreba srpskog društva, u ovom trenutku, kako bi mogli da funkcionišemo kao država i kako bismo mogli da uvedemo sistem.

To ne odgovara danas vama koji ste na vlasti. Odgovara vam ovakvo stanje. Odgovara vam da jedan čovek vedri i oblači, da se svi krijete iza

njegovog plakata kad izađete na izbore pa stoga niste u stanju ni da stavite na dnevni red predlog izmene izbornog zakona, iako ste u prethodnom sazivu formirali komisiju na čijem čelu je bio, ako se ne varam, gospodin Babić – sa idejom predloga za novi izborni zakon. Ali bi taj novi izborni zakon verovatno značio smanjenje vaše političke moći, što vama ne odgovara – ali bi zato sigurno bilo na dobrobit države i njenih građana – s obzirom da vas država i građani ne zanimaju, više vas zanima vaša funkcija, vaša fotelja, nego kako će se živeti u Srbiji i u kom pravcu će se Srbija kao država razvijati.

Stoga vas pozivam da ponekad napravite i presedan, da neki od brojnih zakona koje predlažu opozicione stranke stavite na dnevni red pa da raspravljamo i o onim stvarima koji se tiču života građana, a ne samo vaših političkih funkcija, fotelja i vaše političke moći.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem.

Dakle, dame i gospodo, prema članu 84. Ustava Republike Srbije, stav 1– svi imaju jednak pravni položaj na tržištu.

Zabranjeni su, naravno, akti kojima se suprotno zakonu ograničava slobodna konkurencija stvaranjem ili zloupotrebom monopolskog ili dominantnog položaja.

Dakle, ovaj sporazum stavlja nekolicinu privilegovanih stranih državljana u povlašćen položaj u odnosu na sve domaće privrednike, na domaće građane u Srbiji, u privilegovan položaj.

Suština ovog zakona jeste da je on prethodio ugovoru, odnosno leks specijalisu i ugovoru, na kraju, „Beograd na vodi“ i hoćemo državu koja radi za sve u ovoj zemlji, za sve njene građane, za sve naše građane. Nećemo državu koja radi za privilegovanu nekolicinu koja se bogati a koja je samo u vrhu jedne partije u Srbiji.

Dakle, hoćemo državu koja će imati jednake aršine za svakog privrednika, za svakog građanina, a ne državu koja samo vodi isključivo računa o privilegovanoj nekolicini u vrhu SNS.

Ovo što se dalo njihovim partnerima, njihovim prijateljima koji su došli iz UAE – to nijedna zemlja koja drži do sebe ne bi uradila. To znači da njihove investicije plaćamo mi a da zarađuju oni – pa zar nisu dovoljno osiromašeni građani Srbije da dovodite još i ljude sa strane koji će zarađivati na našem siromaštvu i na našoj nesreći.

I zato je ovaj Sporazum između Srbije i UAE takav da isključivo daje mogućnost zarade onima koji se predstavljaju kao prijatelji premijera, prijatelji ministara iz Vlade Republike Srbije a ne daje jednaku mogućnost – koja je Ustavom zagarantovana, Ustavom Srbije koji vi ne poštujete – i domaćim privrednicima.

Zašto domaći privrednici u Srbiji ne bi imali istu ovakvu mogućnost kao što je imaju neki vaši prijatelji iz UAE i zato je izuzetno važno da ovaj zakon stavimo van snage i onda da ukidamo i leks specijalis, da ukinemo i Ugovor o „Beogradu na vodi“ jer to su projekti koji isključivo postoje da bi nekolicina zarađivala a da sve to građani svojim smanjenim platama i penzijama plate.

Dakle, toga je dosta i to mora da prestane. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 13, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju Anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica o ulozi i odgovornosti najviših organa vlasti u bespravnom rušenju objekata u beogradskoj četvrti „Savamala“ i utvrđivanju činjenica o odgovornosti lica koja su izvršila rušenje navedenih objekata.

Reč ima narodni poslanik Balša Božović.

Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem.

Dakle, dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani, moj kolega Marko Đurišić i ja predložili smo odmah nakon prošlih parlamentarnih izbora Anketni odbor zato što se u noći brojanja glasova desio jedan kriminalni čin organizovan od strane republičke vlasti, u kojem su učestvovali mnogi ministri iz Vlade Republike Srbije, mnogi iz vrha gradske vlasti, naravno i premijer Vlade Republike Srbije Aleksandar Vučić koji je ili naredio rušenje objekata u „Savamali“ ili je prećutao krivično delo, odnosno prikrivao krivično delo.

Kad-tad, gospodo, ćete odgovarati za ovo što ste uradili. To što mislite da ste iznad zakona, da ste iznad Ustava, nikada vas neće abolirati krivice. Znam da sa ovom trenutnom većinom koju ste na sumnjiv način stekli na prošlim izborima, znam da vas sada ovo nimalo ne dotiče, ali menjaju se vremena. Menjaju se vremena i u regionu, menjaju se u Evropi, menjaće se i u Srbiji. Onog trenutka kada se promene vremena u Srbiji ništa neće biti smešno kao što vam je sada smešno, mnogi od vas će pred pravosudnim organima davati izjave za ovo što ste uradili – od toga da su čak neki ljudi iz kriminogene sredine učestvovali pod fantomkama u vezivanju ljudi, u kidnapovanju nekih, u rušenju privatne imovine, a sve se završilo, naravno, tragičnom smrću jednog od čuvara koji je doživeo ogroman stres prilikom tog čina.

Mislim da ćete pred građanima Srbije, ali ono što je najvažnije – pred zakonima ove zemlje, odgovarati za ova krivična dela i nikada niko sa ove strane nikada neće sa vama ući u bilo kakvu političku konstelaciju, bilo kakav politički dogovor, zato što ste ljudi koji krše osnovna ljudska prava, sve zakone i članove Ustava Republike Srbije i zato vam se u nekoj skorijoj budućnosti ne piše dobro.

Nije samo politička odgovornost u pitanju, ovde je i krivična odgovornost u pitanju.

Možete da se smejete, gospodine Martinoviću, ali to vaše šefove očekuje. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 13, protiv – jedan, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem.

Dakle, dame i gospodo, ovo je takođe još jedna od sramota koja se dogodila, ne samo u našoj zemlji, a Ustavni sud samo u Srbiji nije reagovao na ovakvu sramotu, kada su se umanjivale penzije u nekim evropskim zemljama i kada su se umanjivale penzije u nekim zemljama u regionu, takođe su mnoge Vlade pribegavale ovakvim populističkim koracima zato što takođe nisu znale kako da smanje deficit ili kako da popune rupu u budžetu, oni su pokušali da na ovaj način uspostave neku finansijsku konsolidaciju.

Međutim, ono što je važno jeste da su svi ustavni sudovi u regionu i u Evropi doneli jedinstvene odluke da je penzija stečena imovina i stečeno pravo i da ne možete umanjivati ničije stečeno pravo, zato što su radnici pošteno radili ceo svoj život, uplaćivali poreze i doprinose i na taj način stekli pravo da dobiju svoju penziju. Penzija može samo da se povećava, ali ona nikada ne može da se smanjuje.

Sa druge strane, trošite novac na neke svoje privatne televizije funkcionera SNS, trošite novac na neke partnere iz UAE – na stotine miliona evra, a ovih 50 ili 100 miliona koje ste uštedeli otimajući nekome privatnu imovinu, time ste pogazili svaki moral i svaku nadu da će se ikada u ovoj zemlji živeti bolje.

Godine 2000. smo, samo da vas podsetim, vraćali penzije, odnosno stranke Demokratske opozicije Srbije koje su tada došle na vlast vraćale su penzije koje ste vi zajedno sa SPS-om ostali dužni građanima.

Vratice se te penzije ponovo, sa svim razlikama koje ste umanjili, ali pitanje je da li će neki od naših sugrađana da to dožive.

Zato je važno da ova vlast bude smenjena što pre, kako bi što pre vratili penzije i kako bi što pre vratili onu razliku koju ste otimali ljudima iz džepova da bi napunili, pre svega, džepove tajkuna – vaših prijatelja iz

inostranstva koji grade njihovim novcem, penzionera Srbije, grade sebi šoping-molove, kafane i hotele. To je sramota ove Vlade Srbije, a naravno i Ustavnog suda koji se pravi mrtav na ovako skandaloznu odluku Vlade Republike Srbije, jer ne sme, očigledno pod pritiskom Vlade i izvršne vlasti, da presudi da ova stvar nije ustavna, pre svega, i da ova stvar nije zakonski moguća. Iz tog razloga smatram da će neke buduće generacije, takođe, ovaj dug dodatno koštati. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predlaže da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

BALŠA BOŽOVIĆ: Ovaj zakon se popularnije naziva Zakon o zapošljavanju mladih ljudi. Dakle, prošle godine je 60.000 građana napustilo Srbiju. Po procenama OECD-a ove godine 80.000, po procenama. Ukoliko se taj tempo bude na ovaj način uvećavao, iz godine u godinu, mi ćemo za desetak godina ostati bez bezmalo milion stanovnika.

Ono što je hitno za sve nas jeste da donesemo zakon koji bi mlade ljude, sa njihovim znanjem i energijom, zadržali u Srbiji a ne u nekoj drugoj zemlji. Vrlo je važno da oni koji su završili srednje škole, oni koji su završili neki zanat, oni koji su završili fakultete, oni koji su magistrirali ili doktorirali – svoje znanje i svoju energiju upotrebe u ovoj zemlji a da to nikako ne rade u nekoj drugoj zemlji, u EU ili negde druge na Zapadu.

Zato smo predložili zakon o zapošljavanju gde bi na ovaj način, stepenastim povećavanjem stope doprinosa, koja je najmanja za najmlađe pa se onda povećava s godinama života, učinili te najmlađe ljude koji na vreme završe srednje škole i fakultete konkurentnijima na tržištu radne snage. Ovo je predlog koji košta 50 miliona evra. Mislim da je, posle svih troškova koje plaćate raznoraznim svojim partnerima i lažnim investitorima, ovo najmanje što možemo da uradimo za mladost ove zemlje.

Ovo je predlog koji su podržali poslodavci jer je i njima lakše nego da za one koji su neformalno zaposleni moraju da izvlače keš na crno, da je jevtinije za poslodavca da im uplaćuju poreze i doprinose te da na taj način, iz neformalno zaposlenog sektora, prebacimo mlade u formalno zaposlene.

Na taj način oni mogu da imaju osiguranje, mogu da imaju socijalno, zdravstveno, mogu da podižu kredite – oni onda mogu od svog rada zaista nešto i da urade. Na ovaj način ih tretiramo kao robove i građane drugog reda, onda se oni opredeljuju da pobegnu iz ove zemlje. Možda je to nekome u interesu političkom – da mladi ljudi ne budu ovde, da ne mogu da se bune, da ne mogu da protestuju, ali ono što je važno jeste da onda neće biti ni Srbije.

Da bi bilo naše zemlje i da bi Srbija imala budućnost, taj mlad svet mora da ostane ovde. Dajte da donesemo jednu meru koja će ih možda pokolebati

i dati im mogućnost da se zaposle u Srbiji. Jer ako ne uradimo baš ništa za njih, onda ni oni nama ne duguju bilo kakvu lojalnost da ostanu u ovoj zemlji.

Mislim da je ovo veoma važno pitanje koje pokreće sto drugih pitanja, ali je prvi korak ka rešenju najvećeg problema ove zemlje.

PREDSEDNIK: Stavljam predlog na glasanje.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Ovo je jedan od zakona koji takođe predlažem više puta i tiče se stvaranja uslova za korišćenje resursa koje imamo u poljoprivredi i pružanja pomoći poljoprivrednim proizvođačima, da bi bili konkurentni na svetskom i evropskom tržištu.

Nažalost, ono što je ova Vlada u prethodnih pet godina uradila, ili bolje rečeno nekoliko vlada ovog režima, bilo je kontinuirano smanjivanje davanja u oblasti poljoprivredne proizvodnje, kao i poljoprivrednicima – pa je tako smanjivana i premija, tako su smanjivana i davanja za biljnu proizvodnju, za proizvodnju po hektaru, i to je rezultat koji ste vi ostvarili ali niste tako govorili pre pet godina.

Pre pet godina, podsetiću, kada ste došli na vlast 2012. godine, u vašoj beloј knjizi poljoprivreda je zauzimala jedno od centralnih mesta – da ćete svake godine, počev od 2012. povećavati agrarni budžet za po jedan procenat što znači da bi danas on trebao da bude deset procenata, a on je danas ispod pet.

Vi danas kršite i Zakon o budžetu jer vam je izdvajanje za poljoprivredu ispod pet procenata. Takođe, govorili ste da je privreda strateška grana, da ćete pomoći poljoprivrednicima. Ništa se od toga nije desilo, osim obilja laži, obilja praznih obećanja i naravno, uvek buđenje nove nade da će sutradan, za godinu, dve ili tri biti bolje, da ćemo i mi nekada biti bolje i da će i naši poljoprivrednici „sesti na zelenu granu“.

Paralelno sa time, vi ste obećavali čuda. Odnosno, premijer Vučić je obećavao čuda – da će Arapi kojima ste poklonili deset i po hiljada najplodnijih oranica u Vojvodini, da će oni ostvariti proizvodnju koja će biti pet puta veća nego što to rade naši paori. Ispostavilo se, posle svega nekoliko godina, da je ona pet puta manja nego prinos koji naši paori ostvaruju danas u Vojvodini.

Isto tako, dali ste to nekoј firmi koja je fantomska, kao što je to fantomski Tanjug, kao što imamo „fantome Savamale“ i fantomi će očigledno obeležiti vašu vladavinu. Sada ne znamo ko time upravlja i gazduje, izuzev onoga o čemu svedoče naši paori da je Andrej Vučić redovan tamo i da se uči poljoprivredi.

Očito ne ide mu baš najbolje jer su prinosi jako mali na tim oranicama koje ste vi poklonili – od tih deset i po hiljada hektara, poklonili ste čak i tri i po hiljade hektara u Moroviću, odnosno Karađorđevu, tako da to i te

kako treba da bude predmet buduće analize i istrage – ko je to uradio, za čiji račun i šta su od toga dobili naši poljoprivrednici?

Ja predlažem ovim zakonom da se podignu iznosi podsticaja za poljoprivrednike, da se pomogne ljudima koji danas žive od poljoprivrede a ima ih milion i petsto hiljada koji rade na svojim gazdinstvima, na 638.000 registrovanih poljoprivrednih gazdinstava koliko ih imamo u Srbiji.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Balša Božović, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o radu.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem.

Kada je tema zapošljavanja mladih ljudi u pitanju, najveći problem sa kojim se danas mladi suočavaju jeste da kada završe fakultet ili srednju školu poslodavac im kaže da ne mogu da budu primljeni jer je za razgovor za posao neophodno da imaju neko radno iskustvo. Ovo je predlog da uvedemo obavezne prakse – u srednjim, višim školama i na fakultetima, tako što bi u srednjim školama trajala tri meseca, da ne bi bilo zloupotrebe, a šest meseci za one koji studiraju.

Na taj način mladi bi imali neko radno iskustvo i bili bi, tvrdim, ponovo konkurentniji čak i u odnosu na svoje vršnjake u regionu. Za taj rad, od tri ili šest meseci, oni bi imali džeparac u vidu toplog obroka, u vidu troškova prevoza, a u istoj vrednosti i od poslodavca i od države. Dakle, to ne bi bio ni tako veliki ali ne ni tako beznačajan novac za njih i dodatno bi ih stimulisao da na odgovoran i ozbiljan način pristupe toj praksi i kao ozbiljni i zainteresovani građani zaista nešto na toj praksi i nauče, da steknu neko iskustvo, steknu neko znanje i zaista postanu mnogo vitalniji na tržištu radne snage nego što su to naši mladi ljudi danas.

Smatram da je ova izmena i dopuna Zakona o radu neophodna da bi se na ovaj način omogućio još jedan podsticaj mladim ljudima i prenela poruka da država zaista misli njih i da su nam oni zaista važni.

Imate danas ljude koji osvajaju međunarodna takmičenja, imate mlade ljude koji su iz godine u godinu sve bolji, u debatama o nauci, pre svega na olimpijadama nauke. Matematička gimnazija je proslavljena po tome što medalje iz godine u godinu stižu na našu adresu.

Sušтина je – hajde da im izađemo u susret a ne da pokušavate da im date stimulaciju tako što ih pozovete da dođu na balkon Skupštine grada pa im onda otkažete u poslednjem trenutku zato što, eto, nisu toliko popularni među građanstvom pa gradonačelnik neće sa njima da se slika, itd. Hajde da im makar na ovaj način pokažemo da nam je zaista kao društvu stalo do njih. Hajde da im pokažemo da su nam oni važni i da na svaki mogući način društvo brine o svojoj, pre svega, budućnosti – da ne bi sutra bili društvo starih, iznemoglih gundala, već da zaista ovo bude društvo visprenih, mladih i pametnih ljudi i da se razvijamo u

skladu sa onim zemljama koje danas imaju najveći stepen razvoja u svetu. Zahvaljujem.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Izvolite, reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević, povreda Poslovnika.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Na osnovu člana 88. molim da utvrdite kvorum, ali pre toga molim službu da izvadi kartice iz sistema.

PREDSIEDNIK: Tako je.

Molim vas, izvadite kartice iz sistema.

Ne prisutni poslanici, nego oni koji nisu tu.

Molim da ubacite svoje identifikacione kartice da utvrdimo kvorum.

Poslaniče, ubacite karticu, nemojte se igrati. Nije smešno uopšte. Ja sam šokirana time što vam je čudno.

Kako ja komuniciram s vama? Na osnovu čijeg zahteva sam ja to tražila?

Kvorumu ima, ali neću objaviti rezultat dok ne ubacite karticu.

(Radoslav Milojević: Molim vas, ja sam bio tu kada sam reklamirao Poslovnik.)

Možete da me molite koliko hoćete. Poštujte pravila, inače ne važi ovo što ste tražili. Znači, ili jeste ili niste tu, nemojte da se igramo zabavišta.

Poslaniče, vi niste tu, ja nemam na osnovu čijeg zahteva da tražim da se utvrdi kvorum.

(Radoslav Milojević: Kako ste mi dali reč onda?)

Nemojte da se igramo. Nismo mali. Vi ste za mene nevidljiv poslanik, koji nije u sali i ne učestvuje u radu ove sednice.

Bili ste u toj sekundi, a onda ste izašli iz sale. Nemojte da se igramo pravila. Da li ste u sali ili niste u sali?

Ja ne mogu da utvrdim da li ima ili nema kvorumu, pošto ne postoji poslanik koji je to zatražio.

Nemojte da se glupiramo.

Hvala na aplauzu, ali to je kao iz hodnika da se čuje, iz poslaničkog kluba, iz restorana.

Jeste li tu ili niste tu?

Znači, poslanik nije tu.

Izvinjavam se poslanicima.

Ne mogu da komuniciram ovako, ovo je ismevanje pravila i Parlamenta, pravljenje rugla od Parlamenta.

Znači, vama je problem da ubacite karticu. Baš ste nekome naštetili, osim samome sebi.

Bilo je 132 poslanika, da ne ostane nedorečeno.

(Radoslav Milošević: Svaka čast.)

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o porezu na dohodak građana.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Poštovane kolege poslanici, ja ću se pridružiti svojim kolegama poslanicima koji na početku svakog redovnog zasedanja pokušavaju da stave na dnevni red preko 50 predloga zakona, ali, nažalost, očigledno da zato što dolaze od strane poslanika opozicije ni jedan od ovih predloga zakona ne može da se nađe na dnevnom redu. Da mogu poslanici da predlažu zakone o kojima se raspravlja videli smo na prošloj sednici, ali je očigledno da to pravo mogu da koriste samo poslanici vladajuće većine.

Porez na dohodak građana je izmena koju predlažemo, koja treba da omogući da se krene sa smanjenjem opterećenja privrede i onih koji stvaraju dodatnu vrednost svojim radom i koji kroz taj rad, pre svega, pune republički budžet.

O tome da nešto treba da se uradi na smanjenju nameta koje građani, odnosno privreda, plaćaju kada isplaćuju plate govori se neprekidno godinama unazad. Nažalost, za ovih pet godina ove vlade ni jedan jedini korak u smeru tog rasterećenja nije napravljen.

Evo, sada ponovo imamo optimistične najave odlazećeg premijera da ima prostora da se porez na dohodak građana smanji jedan, dva, tri ili četiri posto, ali da za taj iznos i procenat smanjenja moramo da dobijemo saglasnost MMF-a, pa do dosta uzdržanijeg stava ministra finansija – sadašnjeg, ne znamo da li će biti i budući, da li će biti na toj ili nekoj drugoj funkciji – koji je to smanjenje, najavljivano do kraja ove godine, stavio pod znak pitanja. ali ja verujem da je za vladajuću većinu ovde ipak najvažnije ono što kaže Aleksandar Vučić i pozivam da glasamo za Predlog izmena i dopuna ovog zakona, svi zajedno.

Ovaj predlog se sastoji u tome da se stopa poreza na dohodak građana sa deset u smanji na devet. Smatramo da je to mali korak, ali korak koji pokazuje nameru Vlade da u nastavku velikih reformi koje sprovodi već pet godina uradi nešto na dobrobit građana a to je da smanji porez, to je nekih pet milijardi dinara više novca u privredi – da li će minimalno povećati plate, da li će uložiti nešto, da li će krenuti da razvijaju svoj biznis, to je na njima ali imaće svež kapital koji će im omogućiti dalji razvoj.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv i uzdržan – niko.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić. Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala. Ovo su dva povezana zakona i kada bi došli na dnevni red njihovim usvajanjem ispunila bi se u pravom smislu ona odredba Poslovnika koja kaže da o predlozima zakona može da se vodi rasprava u objedinjenom pretresu zato što su rešenja u njima međusobno povezana i zavisna.

Da bi mogli da bez uticaja na republički budžet dobijemo onih pet milijardi dinara, koliko bi bilo smanjenje u budžetu kada bi se prihvatio zakon i rešenje u Zakonu o porezu na dohodak građana, da te pare ne bi bile manjak u budžetu, mi predlažemo ove izmene Zakona o finansiranju lokalne samouprave koje predviđaju da se onaj deo novca iz poreza na dohodak građana, koji ostaje lokalnim samoupravama, vrati na nivo pre smanjenja u oktobru prošle godine.

Tada smo ovde čuli i od ministra i od drugih predstavnika Vlade da su lokalne samouprave jedva dočekale ovaj predlog i da nemaju nikakav problem sa tim što će u 2017. godini i narednim godinama imati smanjene prihode ukupno za pet milijardi dinara, i više. Pošto su lokalne samouprave već prihvatile ovo smanjenje i spremne su da ispune svoju funkciju po Ustavu i zakonu, mi smatramo da onda taj novac umesto ovako kako je otišao, da kažem, bez određenog plana u budžet, bude usmeren na rasterećenje privrede.

Znači, ideja je da se kroz izmene i dopune ova dva zakona prvo smanji stopa poreza na dohodak građana a da se lokalnim samoupravama, kako ne bi ponovo bile oštećene, onaj procenat koji ostaje njima vrati na nivo pre usvajanja izmena u oktobru prošle godine.

Smatramo da je ovakav predlog neutralan što se budžeta lokalnih samouprava tiče, da smanjenje od pet milijardi dinara postoji jedino na nivou republičkog budžeta, ali evo, slušamo da i u ovoj godini umesto planiranog deficita imamo neplanirani suficit. Ukoliko je to stvarno tako, to je još jedan razlog više da se usvoji ovo rešenje i da se olakša privredi, da dođe do stvarnog razvoja privrednih aktivnosti ali i do tog famoznog rasta bruto društvenog proizvoda koji ova Vlada lažnim brojevima pokušava da predstavi.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o javnim medijskim servisima.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Suprotno obećanjima stranaka na vlasti, datim pre pet godina, da će ukinuti TV pretplatu, ona je vraćena u pravni sistem Srbije Prvo smo čekali dve i po godine da se pretplata ukine a onda je RTV taksa drugim zakonom ponovo uvedena. Ovaj put je uvedena na način da praktično ne možete da je ne platite i da ne možete da se oslobodite od plaćanja ove pretplate.

Zakonsko rešenje koje je ova vladajuća većina usvojila 2014. godine je sada takvo da se pretplata ponovo plaća, odnosno TV taksa se ponovo plaća kao pretplata uz račun za električnu energiju ali sada na način na koji ne možete da je se oslobodite. Sada građani koji imaju u okviru jednog domaćinstva više brojila na svoje ime, plaćaju više puta tu pretplatu. Ako neko ima brojilo za garažu, na pomoćnom objektu a u okviru jednog domaćinstva, on na svako to brojilo mora da plati tu TV taksu.

Možda je jedina dobra činjenica za građane ta što je TV taksa 150 dinara. Ali, ona neće zauvek biti 150 dinara. Ona može da bude po zakonu do 500 dinara, po zakonu koji smo usvojili krajem prošle godine neće biti ove i sledeće godine toliko ali niko ko ima više brojila na svoje ime ne može da bude oslobođen.

Suština naše promene je vrlo jednostavna – da se jasno kaže u zakonu da jedan građanin može samo jednom da plati ovu taksu, na jedno brojilo a da se ova taksa ne plaća za sva druga brojila koja se vode na istog građanina. Građanin i ne može da bude na više mesta odjednom i ako plaća TV taksu za rad javnog servisa zato što koristi – ako koristi, a nažalost je to posebna priča jer veliki broj građana i ne koristi javni servis jer nema na njemu šta da vidi osim premijera i Vlade u besomučnom hvalisanju od jutra do večeri – svaki građanin tu taksu mora da plati, ali može da konzumira pravo koje dobija plaćanjem ove takse samo na jednom mestu u vremenu i prostoru, jer tako kažu zakoni fizike – ukoliko u parlament ne dođe eventualno inicijativa da i osnovne zakone fizike menjamo, kao što se, vidim, predlaže inicijativa za izmenu ili dovođenje u pitanje nekih drugih osnovnih zakona.

Znači, pozivam vas još jednom da ispravimo nepravdu i usvojimo zakonsko rešenje da samo jednom može da se plaća taksa za Javni servis.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – osam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Već godinu i po dana poslanička grupa SDS i NPS, kao i kolege iz DS i iz poslaničke grupe Dveri, pokušavamo da stavimo na dnevni red Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate

penzija. Očigledno da za to ne postoji većina, iako su rezultati – kada je usvajan Zakon o privremenom uređivanju načina isplate penzija i kada je došla Vlada sa tim predlogom i rekla šta očekuje od primene ovog zakona, kakve rezultate – po priči istih tih ljudi, manje-više nepromenjenih, ti ciljevi su već ostvareni ali namere da se ovaj zakon stavi van snage očigledno nema.

Očigledno je da je bila velika prevara kada je ovaj zakon nazvan Zakon o privremenom uređivanju načina isplate penzija i da je ta reč „privremeno“ bila samo šarena laža i nešto što je trebalo da koristi Ustavnom sudu Srbije da se ne odredi o ovom zakonu, smatrajući da pošto se radi o privremenom zakonu nema potrebe da Ustavni sud reaguje.

Međutim, ono što je istina, istina je da je privremeni rok od tri godine – koji je naveden u predlogu zakona, izmenjen, odnosno obrisan kada je zakon usvajan i on je usvojen bez roka trajanja, a sada vidimo da je politika Vlade Republike Srbije da to privremeno treba da bude trajno. Očigledna je namera Vlade da nastavi sa ekonomskim uništavanjem preko 650 hiljada penzionera koji su potpali pod udar ovog Zakona. Vlada je napravila računicu, i SNS, da je očigledno manja šteta udariti po džepu ovih 650 hiljada a onda medijskim zaludivanjem, besomučnom propagandom, ostalih milion i 50 hiljada penzionera koji nisu došli pod udar ovog zakona ubeđivati da im je bolje nego ikada i da su penzije veće nego ikada.

Činjenica je da su i te penzije povećanje dva puta u poslednje dve godine, za 0,75 procenata i 1,5 procenata, povećane su manje nego što je bila inflacija u Srbiji, da je ove godine u aprilu inflacija došla na godišnji nivo od 4% i da nikakvo povećanje, pa da bude na kraju godine i 5%, neće na realni nivo vratiti penzije svih penzionera pre smanjenja a onima kojima je smanjeno očigledno nikada neće biti vraćeno.

PREDSIEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o predlaganju zakona.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

I ova sednica pokazuje, kao i sve održane u ovoj godini, preko 80% zakona iz prošle i prethodnih godina, potrebu za donošenjem ovog zakona. Mi danas, do sada, u predlogu dnevnog reda imamo četiri zakona koja su došla u Skupštinu Srbije po hitnom postupku, kao što je i jedini zakon na prošloj sednici bio po hitnom postupku i svi drugi zakoni usvojeni ove godine.

Sušтина ovoga predloga zakona je da se sa tom praksom prestane, da ne može jedna rečenica – da je neophodno da se zakon donese po hitnom postupku da bi se sprečile štetne posledice, a bez da se navede koje su to štetne posledice... da se onemogućí da takav zakon dođe u Skupštinu po hitnom postupku, bez javne rasprave da bude usvojen po hitnom postupku, tako da poslanici nemaju dovoljno vremena da se sprema za diskusiju, da nemaju

dovoljno vremena da kvalitetno interveniše amandmanima na te zakone i da, na kraju krajeva, građani nemaju dovoljno vremena da se upoznaju sa zakonskim rešenjima jer u svakom od tih zakona stoji da umesto Ustavom propisanih osam dana od dana stupanja na snagu, taj dan bude sledeći dan po usvajanju.

To je manir ove vlade i ove vlasti. To traje već pet godina i svake godine je ta statistika sve lošija i lošija i očigledno da će i ova godina napraviti novi rekord po procentu broja zakona koje Skupština usvaja po hitnom postupku.

Nemam nikakvu dilemu da ova vladajuća većina ovaj predlog zakona nikada neće prihvatiti da stavi na dnevni red a kamoli da ga usvoji, ali je moja obaveza da u ova tri minuta predstavim građanima da postoji druga politika, da postoji i drugačiji način viđenja rada parlamenta, da postoji način koji uvažava ulogu parlamenta koji nije mesto gde zakoni treba samo da „protrčavaju“, da parlament mora dobro da prodiskutuje svaki zakon, da poslanici imaju dovoljno vremena da se za tu diskusiju sprema a pogotovu da posle prate primenu tog zakona.

Ono što najviše nedostaje ovom parlamentu jeste ta kontrolna uloga. Mi ovde ne raspravljamo ni o jednom izveštaju koji dolazi od nezavisnih tela, odbori se ne sastaju jer najčešće nema tromesečnih izveštaja o radu i sve su to pokazatelji da se u Srbiji ustoličuje jedna autoritativna vlast, a to vidimo i ovih poslednjih mesec i po dana kada imamo dve najvažnije funkcije u jednom čoveku.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam ovaj predlog na glasanje.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Ovaj zakon je više od godinu i po dana u skupštinskoj proceduri i naša namera je bila da se usvajanjem ovog zakona poreska stopa kojom se opterećuje hrana za bebe, sa opšte poreske stope koja iznosi 20%, oporezuje po posebnoj poreskoj stopi od 10%.

Kada smo imali prilike da, podnoseći amandmane na Vladine predloge zakona o izmenama Zakona o PDV-u, govorimo nešto na ovu temu i eventualno dobijemo odgovor od strane ministra – nije bilo protivljenja. Postojala je skepsa da ova mera ne bi dovela do smanjenja cena hrane za bebe zato što su, je li, trgovci valjda neodgovorni i ne bi smanjili u maloprodaji cenu proizvoda za ovo umanjeње poreza za dodatu vrednost, kao i da bi bilo jako teško sprečiti zloupotrebe.

Naravno, mi smatramo da to nije puna istina i da je, nažalost, istina tragičan odnos koji Vlada Republike Srbije ima prema budućnosti Srbije i činjenici da je u Srbiji godinama negativna stopa priraštaja i da je ta stopa iz

godine u godinu sve veća. Očigledno je da Vlada u svojoj politici nema nameru da nešto promeni i da nešto uradi po ovom pitanju, jer da ima nešto bi uradila – da li bi to bilo usvajanje nekog rešenja sličnog ovom, da li bi to bilo konačno usvajanje zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom, a o tome ću govoriti nešto kasnije, da li bi to bila neka druga mera...

Ništa od toga nije mera ni namera ove vlade. Dolazi se sa polovičnim rešenjima, pa je tako prošle godine doneto rešenje da se ukine povraćaj PDV-a koji je onda odložen do usvajanja novog zakona o finansijskoj podršci porodici s decom, najavljen za prvu polovinu ove godine. Ta polovina polako ističe, zakona nema i očigledno je da ga neće ni biti. Očigledno je da najodgovorniji ljudi u Vladi za ovo pitanje misle da vremena ima ili se bave nečim drugim, važnije su im njihove fotelje i mesta na kojima se nalaze nego problem koji imamo, i rešenja neće biti.

Pozivam vas da stavite na dnevni red ovaj zakon, da ga usvojimo i da pošaljemo Vladi poruku da mislimo drugačije od njih.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Stavljam ovaj predlog na glasanje.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o akcizama.

MARKO ĐURIŠIĆ: Ovo je jedan deo zakona koji predlažemo a koji je direktno vezan za brigu o budućim naraštajima Srbije. Ovaj predlog zakona predviđa donošenje akcize za veštački zašećerena, zaslađena pića, kao jednu od mera koju je Svetska zdravstvena organizacija predložila vladama širom sveta u borbi protiv epidemije gojaznosti u svetu, koju je proglasila.

Nažalost, naša Vlada očigledno ne misli da radi išta po tom planu. Iako su to uradile vlade Mađarske, Norveške, Meksika, Irske, SAD i brojnih drugih zemalja, Slovenije, na primer, kod nas Vlada nema nikakvu nameru i uopšte se ne određuje prema ovoj inicijativi. Naprotiv, Vlada očigledno dobija podršku od onih koji su najveći proizvođači ovih pića i očigledno ispunjava njihovu želju, te na taj način oni pokušavaju da Vladu odvrte od toga da se priključi ovoj akciji i ovim merama koje postoje u najvećem broju zemalja.

Zašto je ovo važno? Zato što su brojke u Srbiji poražavajuće. Iako je u svetu gojaznost kod dece povećana sa 2,6 na 4,9 procenata, te brojke u Srbiji govore da je gojaznost povećana pet puta pa negde piše da je svako četvrto, negde da je svako peto a negde da je svako treće dete danas gojazno. Kao glavni razlog se navode loša ishrana i preterano konzumiranje veštački zaslađenih pića.

Naša ideja je da se ovim zakonom uvede akciza od pet dinara po litri zaslađenih pića i da se stvori fond od nekih pet milijardi dinara koji bi trebalo da omogući formiranje i izvršenje programa koji će deci pre svega omogućiti da se upoznaju sa značajem zdrave ishrane, koji će omogućiti više

fizičkih aktivnosti, koji će im u krajnjoj liniji omogućiti jedan zdrav obrok dnevno.

Mislimo da je ovo pravi odgovor koji bi Vlada Republike Srbije imala na ovu pojavu i žao nam je ako opet ne dobijemo podršku kolega poslanika.

PREDSIEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Govorio sam malo o potrebi da se donese ovaj zakon koji nije menjan od 2011. godine, i ova Vlada, u svom maniru, već pet godina svaki put – da li posle nekih izbora, rekonstrukcije ili pre izbora, najavi da će ovaj problem i donošenje izmena i dopuna ili novog zakona biti u njenom fokusu. Ali evo pet godina nismo dočekali ni jedan jedini predlog vezan za ovu oblast. I ponovo je odgovornost prebačena na neku radnu grupu, famoznu, koja navodno radi na predlogu ovog zakona negde od septembra, ali nikakvih rezultata i predloga nema.

Ono što, nažalost, imamo su posledice ovakve nebrige, posledice zbog kojih je Srbija danas na prvom mestu po riziku od siromaštva – 24,5 posto stanovnika Srbije je ugroženo siromaštvom. Svako treće dete živi u porodici koja je ugrožena siromaštvom. Samo 25 procenata dece danas ostvaruje neko pravo iz oblasti dečije zaštite, iako je 2000. godine taj procenat bio preko 50.

Rešenja koja predlažem u ovom zakonu Vlada u odgovoru nije odbila, nije ih prokomentarisala ni kao dobre ni kao loše. Pozvala se ponovo na radnu grupu. Isti ministar, gospodin Vulin, koji je već tri godine na toj funkciji, stalno i iznova obećava rezultate rada radne grupe i predlog zakona, ali, evo, ponavljam – tri godine su prošle, a taj zakonski predlog nije pred nama.

I ja vas pozivam, kolege poslanici, da pokažete odgovornost da ovaj predlog zakona stavimo na dnevni red, da pozovemo onda ministra Vulina i druge ministre iz Vlade da dođu ovde. Ako ova rešenja nisu dovoljno dobra – da usvojimo neka druga, ali da ih nateramo da se pozabave ovim problemom. Ukoliko to ne uradimo, ovi brojevi i ova statistika o kojoj sam govorio na početku biće samo još lošiji.

Postoji još jedan podatak. Dakle, najveći jaz između bogatih i siromašnih je u Srbiji, ili podatak koji je ovih dana najaktuelniji u našoj javnosti, da su prosečne zarade u Srbiji danas manje nego u dve trećine afričkih zemalja. Verujem da to nije politika koju bi građani Srbije izabrali da imaju pravo da glasaju na fer i demokratskim izborima, ali hajde da mi pokažemo da smo odgovorni i da uradimo nešto za budućnost naše dece.

PREDSIEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslednji predlog poslanika Marka Đurišića da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenice, okolnosti u vezi sa rušenjem objekata u Beogradu, u delu grada poznatom kao Savamala, 25. aprila 2016. godine.

MARKO ĐURIŠIĆ: Nažalost, ovo je poslednji predlog, zato što ste zakazali sednicu dajući rok od samo pola sata da se pripreme predlozi za izmenu i dopunu dnevnog reda i službe nisu mogle da predlože i ostale zakone koje naša poslanička grupa predlaže na svakoj sednici. Ali ovaj predlog zakona je već godinu dana u proceduri i za tih godinu dana ni jedno od onih pitanja koje smo stavili u Predlog za formiranje anketnog odbora nije dobio odgovor pred organima Republike Srbije – ni ko je odgovoran i ko je izvršio rušenje objekata u Savamali, ili ko je odgovoran i ko je izvršio bespravno, nezakonito, protivustavno privođenje građana u toj noći i otimanje njihove lične imovine. Ko je odgovoran za to što je policija te noći imala naređenje da se ne odazove na pozive građana i ko je odgovoran što je na nekoliko sati suspendovana država Srbija? Ta sva pitanja, nažalost po državu Srbiju, pošto ne mogu da se dobiju odgovori pred državnim organima, imamo u medijima.

I u maniru predsednika Vlade imamo, znamo, da su za to što se dešavalo odgovorni „kompletni idioti iz vrha gradske vlasti“ i ti „kompletni idioti“ sve građane Srbije vuku za uši poslednjih godinu dana ismevajući ih, nastavljajući da obavljaju svoje funkcije bez da odgovaraju za ono što su uradili 24, odnosno 25. aprila 2016. godine. Sramota je da mi okrećemo glavu od tog problema, u ovom sazivu, i da ne tražimo da državni organi konačno daju odgovor.

Naslađuje se ovde SNS kada sud presudi u korist ministra Stefanovića, koji je od strane jednih nedeljnih novina označen kao glavni fantom iz Savamale, a onda kukaju kada Viši sud preinači tu sramnu presudu. Sve ovo, očigledno, dok je ova vlast u Srbiji, neće dobiti odgovor, jer ako predsednik Vlade i budući predsednik Srbije dosada već nije bio pozvan da da svoj iskaz pred tužiocem, a on je rekao 8. juna da zna ko je iz vrha gradske vlasti odgovoran, ko su ti „kompletni idioti“, mislim da mi nemamo pravnu državu i da je ona sahranjena i srušena te noći.

PREDSIEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Molim da utvrdimo kvorum. Ubacite vaše kartice.

Prisutnih 129.

Narodna poslanica Maja Gojković predložila je da se obavi zajednički načelni i jedinstveni pretres o: Predlogu zakona o dopuni Zakona o osiguranju depozita; Predlogu zakona o dopuni Zakona o Agenciji za osiguranje depozita; Predlogu zakona o davanju garancije Republike Srbije u korist

Nemačke razvojne banke KfW, Frankfurt na Majni, po zaduženju Javnog preduzeća „Elektroprivreda Srbije“, Beograd (Projekat „Modernizacije sistema za otpeljeljivanje TE Nikola Tesla A“); Predlogu zakona o davanju garancije Republike Srbije u korist Nemačke razvojne banke KfW, Frankfurt na Majni, po zaduženju Akcionarskog društva „Elektromreže Srbije“, Beograd (Regionalni program energetske efikasnosti u prenosnom sistemu); Predlogu odluke o izmeni Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije i Predlogu odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama.

Ne želim reč da obrazložim predlog.

Izvolite, poslanice Đurišiću.

MARKO ĐURIŠIĆ: Predsednice, ja sam iznenađen da je sa vaše strane stigao ovaj predlog koji je, to verujem znate i vi, u suprotnosti sa članom 157. Poslovnika skupštine. Stav 2. tog člana Poslovnika kaže, ako neko ne zna, da Narodna skupština može da odluči da obavi zajednički načelni pretres o više predloga zakona koji su na dnevnom redu iste sednice a međusobno su uslovljeni ili su rešenja u njima međusobno povezana, s tim što se odlučivanje o svakom predlogu zakona obavlja posebno.

Mi smo imali na svakoj sednici sličnu raspravu, ali ono što smo imali bila je rasprava da li eventualno predlozi zakona mogu da idu sa imenovanjima, da li predlozi zakona jednih imaju nekakve veze sa drugim, ali nijednom do sada nismo odlučivali o predlozima zakona u zajedničkoj raspravi sa predlozima za izmenu sastava skupštinskih odbora i delegacija. Znači, to se još nije desilo. Te tačke su se uvek nalazile odvojeno na dnevnom redu, govorim o tačkama vezano za izbor članova odbora i delegacija i one su u krajnjoj liniji prolazile praktično bez rasprave.

Ne mogu da razumem koja to žurba sada tera vas da još jednom direktno, najdirektnije, ako je moguće praviti neku gradaciju, kršite Poslovnik i da član 157 koji kaže da je moguće spajati samo predloge zakona, raspravu o predlozima zakona, vi spajate predloge četiri zakona, od toga su dve izmene i dopune, dva zakona o davanju garancije i izmene o izmenama sastavu opštinskih odbora i skupštinskih delegacija.

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem.

Nadam se da nema ništa sporno u vezi predloga Demokratske stranke i da ćete preći preko svih tih...

MARKO ĐURIŠIĆ: Molim vas da se izjasnimo o tome...

PREDSIEDNIK: Svakako, izjasnićemo se. Zato i postoji glasanje. Ne mora sve ono što predloži neki poslanik da bude usvojeno.

Molim poslanike da se izjasne o mom predlogu da se spoji rasprava o predloženim tačkama dnevnog reda.

Zaključujem glasanje.

Za moj predlog je glasalo – 132, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila ovaj predlog, a o povredi Poslovnika ćemo takođe glasati na kraju sednice, pa ćemo videti koliko glasova ima predlog Marka Đurišića.

Stavljam na glasanje predlog dnevnog reda u celini.

Zaključujem glasanje: za – 130, protiv – tri, uzdržanih – nema.

Konstatujem da je Narodna skupština utvrdila Dnevni red Četvrtre sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini u celini.

Dnevni red:

1. Predlog zakona o dopuni Zakona o osiguranju depozita;
2. Predlog zakona o dopuni Zakona o Agenciji za osiguranje depozita;
3. Predlog zakona o davanju garancije Republike Srbije u korist Nemačke razvojne banke KfW, Frankfurt na Majni, po zaduženju Javnog preduzeća „Elektroprivreda Srbije“, Beograd (Projekat „Modernizacije sistema za otpeljivanje TE Nikola Tesla A“);
4. Predlog zakona o davanju garancije Republike Srbije u korist Nemačke razvojne banke KfW, Frankfurt na Majni, po zaduženju Akcionarskog društva „Elektromreže Srbije“, Beograd (Regionalni program energetske efikasnosti u prenosnom sistemu);
5. Predlog odluke o izmeni Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije i
6. Predlog odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama.

U skladu sa Poslovníkom, određujem pauzu u trajanju od 60 minuta. Nastavićemo u 15.05 časova. Hvala.

(Posle pauze – 15.05)

PREDSIEDNIK: Poštovani poslanici nastavljamo sa radom.

Molim poslaničke grupe ukoliko to nisu učinile da odmah podnesu prijave za reč sa redosledom narodnih poslanika.

Prelazimo na t. 1–6. dnevnog reda – PREDLOZI ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O OSIGURANJU DEPOZITA, DOPUNI ZAKONA O AGENCIJI ZA OSIGURANJE DEPOZITA, DAVANJU GARANCIJE REPUBLIKE SRBIJE U KORIST NEMAČKE RAZVOJNE BANKE KFW, FRANKFURT NA MAJNI, PO ZADUŽENJU JP „ELEKTROPRIVREDA SRBIJE“, BEOGRAD (PROJEKAT „MODERNIZACIJE SISTEMA ZA OTPEPELJIVANJE TE NIKOLA TESLA A“); DAVANJU GARANCIJE REPUBLIKE SRBIJE U KORIST NEMAČKE RAZVOJNE BANKE KFW, FRANKFURT NA MAJNI, PO ZADUŽENJU AD „ELEKTROMREŽE SRBIJE“, BEOGRAD (REGIONALNI PROGRAM ENERGETSKE EFIKASNOSTI U PRENOSNOM SISTEMU) i PREDLOZI ODLUKA O

IZMENI ODLUKE O IZBORU ČLANOVA I ZAMENIKA ČLANOVA ODBORA NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE I IZMENAMA ODLUKE O UTVRĐIVANJU SASTAVA STALNIH DELEGACIJA NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE U MEĐUNARODNIM PARLAMENTARNIM INSTITUCIJAMA (zajednički načelni i jedinstveni pretres).

Saglasno članu 157. stav 2. i članovima 192. i 193. Poslovnika, otvaram zajednički načelni i jedinstveni pretres o: Predlogu zakona o dopuni Zakona o osiguranju depozita, Predlogu zakona o dopuni Zakona o Agenciji za osiguranje depozita; Predlogu zakona o davanju garancije Republike Srbije u korist Nemačke razvojne banke KfW, Frankfurt na Majni, po zaduženju Javnog preduzeća „Elektroprivreda Srbije“, Beograd (Projekat „Modernizacije sistema za otpeljeljivanje TE Nikola Tesla A“), Predlogu zakona o davanju garancije Republike Srbije u korist Nemačke razvojne banke KfW, Frankfurt na Majni, po zaduženju Akcionarskog društva „Elektromreže Srbije“, Beograd (Regionalni program energetske efikasnosti u prenosnom sistemu), Predlogu odluke o izmeni Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije i Predlogu odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama.

Da li ovlašćeni žele reč?

Reč ima ministar Dušan Vujović.

DUŠAN VUJOVIĆ: Dobar dan.

Dozvolite da ukratko kažem nekoliko važnih informacija o tačkama dnevnog reda, prve četiri tačke dnevnog reda danas. Napominjem da ću posle toga dati reč ministru Antiću da on objasni suštinski deo ova dva kredita KfW, gde mi sa stanovišta ministra finansija i sa stanovišta finansijskih efekata tih kredita pružamo garancije a Ministarstvo rudarstva i energetike se nalazi u najboljoj poziciji da objasni suštinu ovih kredita.

Što se tiče prve i druge tačke dnevnog reda, reč je o praktično istom amandmanu na dva zakona. Jedno je Zakon o dopuni Zakona o osiguranju depozita, a drugo je Zakon o dopuni Zakona o Agenciji za osiguranje depozita. U oba slučaja traži se saglasnost, odnosno da parlament odobri malu izmenu zakona kojom se u prvom slučaju dodaje stav 4, a u slučaju Agencije za osiguranje depozita stav 3. U prvom slučaju to je član 7. a u drugom je član 8.

Šta je suština? Izmena glasi – u izuzetnim okolnostima značajnih promena na međunarodnom finansijskom tržištu, uzrokovanih postojanjem negativnih kamatnih stopa na depozite kod stranih banaka, Agencija može, naglašavam može, da devizna sredstva iz stava 1. ovog člana ulaže u devizne i dužničke hartije od vrednosti koje izdaje Republika Srbija ili NBS. To je suština predloga.

Šta to praktično znači? Kada je donošen ovaj zakon i kada su pravljene krediti kojima se Republika Srbija zadužila da bi popunila sredstva

Fonda za osiguranje depozita, situacija na međunarodnom finansijskom tržištu je bila takva da smo imali pozitivne kamate na ulaganje deviznih rezervi. Znači Republika Srbija se zadužila kod Svetske banke i kod Evropske banke za obnovu i razvoj i u prvom slučaju preuzeta sredstva kredita, a u drugom slučaju rezervisana sredstva za slučaj potrebe su u prvom slučaju uplatile na račun NBS, a u drugom slučaju stoje na rezervnom računu.

Sredstva koja su uplaćena se standardno, po međunarodnoj praksi, spajaju se sa sredstvima deviznih rezervi i njima se upravlja na isti način kao i sredstvima deviznih rezervi. To je sve bilo u redu dok se nisu pojavile negativne kamate poslednjih godinu, godinu i po dana a sada imamo paradoksalnu situaciju da država Srbija plaća kamatu na taj kredit. Kredit je evidentiran kao povećanje duga države Srbije. Pošto ne mogu da se troše, srećom nema potrebe da se troše jer su to sredstva kojima se interveniše samo u slučaju da neka banka ne može da izmiri svoje obaveze prema štedišama – u takvoj situaciji Agencija za osiguranje depozita ulaže sredstva zajedno sa NBS i mora da plaća negativne kamatne stope.

Prema poslednjim podacima iznos je značajan i biće još veći u budućnosti ukoliko zakonski ne dozvolimo Agenciji za osiguranje depozita da uz saglasnost NBS i Ministarstva finansija, odnosno Vlade Republike Srbije, ta sredstva ulaže na način da se spreče negativne kamatne stope, tj. potreba da se dopunski iz budžeta to finansira.

I pored toga što se neki ljudi koji kruto interpretiraju pravila obezbeđenja takvih plasmana od finansijskih i drugih rizika, čvrsto sam uveren da u ovom slučaju takvih rizika nema pošto je država Srbija, i u ime nje Ministarstvo finansija potpisalo kredit kojim je ukupan dug već preuzela na sebe, ovde dopunskih rizika apsolutno nema, gubljenje ove supstance do koje dolazi bez naše greške stvarno nije opravdano i svaki bi poslanik imao pravo da postavi pitanje zašto dopunski iz budžeta finansiramo nešto što smo već pozajmili. To je taj uticaj međunarodnog okruženja, koje je takvo. Mi nemamo dovoljno jaku poziciju da ispregovaramo sa onim bankama koje su kvalifikovane da drže rezerve koje neće biti ograničene po pozitivnim kamatnim stopama i trpimo u tom okruženju, između ostalog i zato što još uvek nemamo tzv. „investmen grej“, znači nemamo rejting koji nam omogućava da imamo investicioni kvalitet. To ćemo imati uskoro, nadam se, ali u ovoj situaciji naš odgovor na takvu situaciju je da dozvolimo Agenciji za osiguranje depozita da pod jasnim pravilima kojima se poštuju nivoi rizika i potrebe likvidnosti, ta sredstva ulaže pre svega u kratkoročne hartije NBS, odnosno u kratkoročne hartije Ministarstva finansija, odnosno Vlade Republike Srbije. Time neće biti narušeno ni jedno pravilo i mislim da će to omogućiti da Agencija na ovom poslu ima pozitivan rezultat.

Druge dve tačke dnevnog reda se odnose na pružanje garancija Nemačkoj razvojnoj banci za dva kredita koji se daju „Elektroprivredi Srbije“ i „Elektromrežama Srbije“. To su krediti koji se daju pod vrlo povoljnim uslovima od 0,8 posto kamate. Uslovi su standardni na 12 godina, pri čemu EPS optira da ima pet godina grejs-period i sedam godina otplate, a EMS da ima tri godine

grejs-period i devet godina otplate, pre svega zbog toga što su periodi korišćenja sredstava tj. izgradnje objekata koji se ovim finansiraju drugačiji i EMS želi da krene sa otplatom čim se aktiviraju ta ulaganja.

U prvom slučaju kod EPS reč je o 45 miliona evra, u drugom slučaju reč je o 15 miliona evra. Postoji standardni 0,75 posto, tzv. „front end fi“ i 0,25 posto, to je naknada za angažovana neupotrebljena sredstva – u staro vreme se to zvalo interkalarna kamata. Tu nema nikakve razlike od standarda. To su vrlo povoljni uslovi i oni se daju za projekte koji imaju strateški značaj. Stao bih ovde i rekao da su finansijski uslovi vrlo povoljni, da ovde država Srbija daje garanciju i da se očekuje da će EPS i EMS u celosti da finansiraju sve obaveze koje proizilaze iz ovih kredita, ali pošto je neophodna državna garancija – dajemo garanciju. Ta garancija se evidentira kao naš dug ali očekujem da država nikada neće imati ni evra obaveze po tim kreditima.

Što se tiče sadržaja ova dva kredita, jedno je tzv. otpepeljivanje, a drugo je kompletiranje visokonaponske mreže. Dao bih reč ministru Antiću da vas informiše.

PREDSEDNIK: Hvala.

Izvolite, ministre.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Gospođo predsednice, uvažene dame i gospodo narodni poslanici, kolega Vujović, koji je ispred Vlade Republike Srbije pre svega ovlašćen da brani ove zakone je izneo ove finansijske elemente a ja želim, pre svega iz poštovanja prema ovom visokom domu, da u najkraćem dam nekoliko ključnih elemenata vezanih za ova dva zajma.

Pre svega, želim da iznesem snažno uveravanje svima vama, uključujući i ministra finansija koji je to rekao ali u fazi da i on očekuje, ja vas u potpunosti uveravam da je ovde reč isključivo o davanju dve garancije za dva zajma koja će „Elektroprivreda Srbije“ i „Elektromreže Srbije“ u potpunosti sami izmiriti. Mi u ovom trenutku nemamo nijednu kreditnu liniju, niti za „Elektroprivredu Srbije“ niti za „Elektromreže Srbije“ gde otplatu tih kreditnih linija vrše građani Srbije, odnosno budžet. Ne, reč je isključivo o zajmovima koje „Elektroprivreda Srbije“ i „Elektromreže Srbije“ same izmiruju. To je prva stvar.

Druga stvar, postavlja se pitanje – zašto onda državna garancija? Pa objektivno, uzimajući u obzir politiku ovih međunarodnih finansijskih institucija i kamatne stope koje se ostvaruju prilikom odobravanja ovakvih zajmova, došli smo do jednog stava da je daleko povoljnije uzeti ovaj zajam sa državnom garancijom zato što su kamatne stope i svi ostali troškovi tih zajmova daleko niži.

Dodato tome kao argument zašto je državna garancija u slučaju ovog zajma za „Elektromreže Srbije“, morate da uzmete u obzir da je to bio uslov KfW zato što je taj zajam praćen „grantom“ od 6.480.000 evra, uzimajući u obzir da je reč o projektu koji se nalazi na svim onim zajedničkim prioritarnim listama – i u „WB6“ i u ostalim mehanizmima u kojim se Republika Srbija nalazi. Dakle, dva ključna elementa. Ova dva zajma će vratiti EPS i EMS a

državnu garanciju dajemo zbog činjenice da na konto toga, i zbog politike KfW, ostvaruju se daleko povoljniji uslovi samog kredita, plus što je KfW zajam praćen investicionim grantom u iznosu od 6,5 miliona evra.

Kratko bih se osvrnuo na oba projekta, sa željom da pre svega narodni poslanici, a naravno i čitav auditorijum, u potpunosti razumeju značaj ova dva projekta.

Kada govorimo o „Elektroprivredi Srbije“, EPS prolazi kroz ozbiljan proces tranzicije. Ta tranzicija je uslovljena činjenicom da u Republici Srbiji duže od 22 godine nije izgrađen nijedan veliki energetska objekat, da su mahom naši ključni proizvodni objekti 30 i 40 godina stari, da oni svoju budućnost i svoj rad koji je neophodan za ovu zemlju, za našu privredu, za naše građane, da taj svoj budući rad moraju da ostvare kroz proces različitih modernizacija – pre svega u delu prilagođavanja rada tih blokova najvišim standardima i neophodnim standardima iz oblasti zaštite životne sredine.

Upravo iz tog razloga mi moramo uraditi i radimo već nekoliko godina više kapitalnih stvari kada su u pitanju i TENT i „Kostolac“. Pre svega, to su elektrofilteri za otklanjanje praškastog zagađenja. Moram da napomenem da smo u tom procesu modernizacije investirali više od 200 miliona evra i da svi ključni, veliki, kapitalni objekti imaju nove elektrofiltere i da je to zagađenje smanjeno na onaj nivo koji propisuju najnovije direktive a da u ovom trenutku radimo postrojenja za odsumporavanje, denitrifikaciju i da to sa rešavanjem problema otpepeljivanja predstavlja taj ključni faktor zbog kojeg će naši blokovi moći da rade u budućnosti i, verujem na zadovoljstvo svih nas, da proizvode adekvatne količine električne energije.

Jedan od značajnih projekata u svemu tome je sistem otpepeljivanja u TENT-u „A“ i mi u ovom trenutku planiramo da uradimo potpuno moderan sistem za otpepeljivanje, uzimajući u obzir da to kako se radilo decenijama ne ispunjava bilo kakve standarde, da mi u ovom trenutku imamo na tim deponijama više od 200 miliona tona pepela, da blokovi, odnosno elektrane, generišu u Obrenovcu oko šest miliona tona godišnje i da to pitanje mora da se stavi u neki okvir. Mi smo ovde dali potpuno jasan opis izgradnje sabirnih silosa i čitave tehnologije koja razdvaja šljaku, razdvaja pepeo – na koji način se taj pepeo prikuplja i na koji način se pepeo odlaže. Čitav taj proces u Termoelektrani „Nikola Tesla“ košta otprilike 55 miliona evra. Po uslovima koje smo mi dogovorili, on će biti praćen zajmom KfW u iznosu od 45 miliona evra i 10 miliona evra će biti plaćeno sopstvenim sredstvima EPS-a.

Kada govorimo o „Elektromrežama Srbije“ i zajmu koji se danas nalazi pred vama, želim kao kratak uvod da vas podsetim da smo u ovoj Narodnoj skupštini doneli svojevremeno i određene zakonske okvire vezane i neophodne za realizaciju projekta „Transbalkanski koridor“.

„Transbalkanski koridor“ je jedan značajan panevropski projekat koji definiše modernizaciju, pre svega na tom 400 kW naponskom nivou, izgradnju novih kapaciteta za prenos električne energije. On je projektovan da sa

istoka Evrope, iz Ukrajine, Moldavije i tog regiona vrši prenos energije prema jugozapadnoj Evropi. Svojim koridorom prolazi preko Republike Srbije, iz Rumunije ulazi u Srbiju, kreće se Srbijom, ima dve interkonekcije sa Bosnom i Hercegovinom i Crnom Gorom i iz Crne Gore podvodnim kablom ide prema Republici Italiji.

Taj projekat smo podelili u neke četiri faze. U prvoj fazi u ovom trenutku se realizuje izgradnja 400 kW konekcije između Srbije i Rumunije, kroz izgradnju dalekovoda između Pančeva i Rešice. U ovoj drugoj fazi, koja se danas nalazi pred vama, predviđeno je izvođenje radova na izgradnji 400 kW dalekovoda između Kragujevca i Kraljeva, uz podizanje te trafostanice u Kraljevu na 400 kW nivo.

Taj projekat je značajan iz više razloga. Prvo, on otvara mogućnost da Srbija postane zemlja kroz koju će se obavljati veći tranzit električne energije, što je veći prihod za našu državu. Taj projekat u ozbiljnoj meri popravlja opšte naponske prilike u Republici Srbiji, što će bez sumnje dovesti do smanjenja gubitaka i u prenosu, verujem i u distribuciji električne energije.

Konačno, taj čitav projekat će omogućiti da se u Srbiji daleko bolje razvijaju projekti iz obnovljivih izvora jer će biti omogućeno njihovo povezivanje na tu prenosnu mrežu, a samim tim i mogućnost da tu energiju koju budemo proizvodili, verujem u većoj meri, za narednih nekoliko godina imaćemo više stotina megavata, pre svega iz energije vetra ali i nove druge objekte da tu energiju izvozimo u Italiju i druge zemlje gde je ta električna energija daleko skuplja nego na ovom delu tržišta.

Čitav projekat je negde oko 29 miliona evra. Definisano je da će 15 miliona evra biti zajam od strane KfW, 6,4 miliona, odnosno 6.460.000 evra će biti investicioni grant koji daje KfW, praćen aktivnostima vezanim za „WB6 proces“ – uz podršku Energetske zajednice i Evropske komisije, a ostatak sredstava biće finansiran iz sredstava „Eelektromreža Srbije“.

Pozivam poslanike da podrže ova dva zakona koji se nalaze pred vama, odnosno ove dve ratifikacije, odnosno ova dva zajma, uzimajući u obzir, ponavljam, da se radi o projektima koji su kapitalno važni za energetske sistem Republike Srbije i, konačno, uzimajući u obzir da je reč isključivo o davanju garancija za kredite koje će naše energetske kompanije vratiti iz sopstvenih sredstava. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Čedomir Jovanović. Izvolite.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Poštovana predsednice, poštovano predsedništvo, ministri, dame i gospodo narodni poslanici, interesantna tema je danas ovde u parlamentu. Dobro je što ste, gospodine Vujoviću, došli sa ministrom za energetiku, da ne budete samo vi osuđeni na tog „toplog zeca“ kroz koji mislim da morate da prođete kao predstavnik Vlade koja izbegava da odgovori na veoma važno pitanje koje je preduslov davanja podrške nečemu što samo po sebi nije sporno. Naravno da je dobro podržati ove izmene zakona i da je besmisleno plaćati negativnu kamatnu stopu negde u EU ili na području

Evropske ekonomske zajednice, monetarne unije, zbog toga što je tamo negativna kamatna stopa za razliku od ove naše ovde koja je još uvek drugačija – između ostalog i zbog političkog rizika, pre svega, ekonomski su se smanjili.

Ali, gospodine Vujoviću, vaša najupečatljivija izjava u poslednjih nekoliko meseci je obrazloženje te katastrofalne politike „Elektroprivrede Srbije“ i rezultata, pažljivo biram reči, koje bi moje kolege iz opozicije opisale kao „kriminalne“. Oni su torpedovali ekonomske napore čitave zemlje i siguran sam da znate o čemu govorim. Ima puno komentara ali jedan od njih, kojem sam ja posvetio pažnju, govori da smo mi podbacili u rastu bruto društvenog proizvoda za gotovo 40 posto, zbog nesposobnosti „Elektroprivrede Srbije“ da uradi planirani deo posla. Vi ste tu grešku ili nemoć „Elektroprivrede“ pravdali lošim meteorološkim uslovima.

Gospodine Vujoviću, i vi kao i ja a verujem i mnoge kolege i kolegice ovde u Skupštini znate da to nije tačno, da nikakve veze meteorologija nema sa katastrofalnim rezultatom „Elektroprivrede Srbije“. Ako već treba da odobrimo ove zajmove, hajde onda da postavimo pitanje verodostojnosti uveravanja vašeg kolege gospodina Antića da će EPS i EMS sami vratiti ove kredite i da to nema nikakve veze sa građanima Srbije, niti će oni snositi bilo kakvu posledicu naše odluke ovde u parlamentu. Da se odmah jasno izrazim, mislim da su ovo nužne promene. Sada to nije pitanje poverenja u vašu vladu, čim pročitam da je to Nemačka razvojna banka spreman sam tako nešto da prihvatim jer su oni dovoljno ozbiljni da vode računa o načinu na koji daju svoj novac. Drugo je pitanje što Nemci imaju svoju razvojnu banku a mi smo svoj fond za razvoj torpedovali, a ništa na njegovo mesto u međuvremenu nismo uveli.

Dakle, zašto je „Elektroprivreda Srbije“ imala tako katastrofalne rezultate? Zbog upravljanja, je li tako gospodine Antiću, a ne zbog temperature? I vi to vrlo dobro znate, gospodine Vujoviću. Onda je samo pitanje – zašto štitite one sa kojima inače nemate ništa zajedničko? Mi možemo da se slažemo ili ne slažemo politički ali mislim da vi manje ili više u ovim komplikovanim okolnostima dobro radite svoj posao, to sam rekao i tokom rasprave o budžetu. Ali šta ćemo sa onima koje vi štitite i zašto štitite nešto što je neodbranljivo, a to su rezultati „Elektroprivrede Srbije“?

Koliko novca je „Elektroprivreda“ potrošila na uvoz struje i koliko je taj uvoz u ovom periodu bio veći od onog koji je bio uobičajen? Da se sada ovde ne poigravamo svojim znanjem o EPS-u ali vi gospodine Antiću znate vrlo dobro šta je otkrivka uglja. Vi znate da je neko nekada razmišljao pa je formiran institut „Jaroslav Černi“, da su se nova polja osvajala, da su se menjali rečni tokovi, da smo iseljavali čitava naselja da bi „Kolubara“ mogla normalno da radi sa TENT-om, a onda nam se desilo – šta? Desila se promena vlasti 2012. godine. Ovde razgovaram sa Markom, pa mu kažem – Marko, ovi su uspeli u Kolubari da budu lošiji od vas. Zašto EPS nema tehničkog direktora? Zašto više ne postoji tehnički kolegijum u EPS-u koji vodi računa o činjenici da smo sa 30 miliona

tona otkrivenog uglja pali na 20, pa se sada spustili ispod dva. To su tako male površine da više ne možemo da im pridemo onim komplikovanim sistemom u „Kolubari“.

Ko je za to odgovoran? Ko je odgovoran za konsultante u EPS-u, na stranu koliko su oni koštali? Ko je za to odgovoran? Jesu li konsultanti promenili višedecenijska pravila u EPS-u? Jesu. Jesu li tražili da sva postrojenja rade u maksimalnom režimu? Jesu. Jesu li ignorisali činjenicu da se tako maksimalno troši ta otkrivka uglja? Da. Jesu li proizvodili jeftinu struju a onda ostali bez uglja koji nam je bio potreban pa smo uvozili skupu? Da. Ko je za to odgovoran?

Koliko je narod stegao kaiš, gospodine Vujoviću, podržavajući vaše mere ili pristajući na njih protiv svoje volje – plate, penzije, nema zapošljavanja? Na kraju, umesto 1,8 procenata projektovanog rasta bruto društvenog proizvoda – jedva 1 posto, uz uveravanje da će se to promeniti do kraja godine. Neće, i vi vrlo dobro znate. Jako teško, jer su to sistemska pitanja. Ona traže sistemsko rešenje. Nema toga.

Ko vodi računa o EPS-u? Uopšte neću da ulazim u politički folklor, da li je neko držao gril ili nije držao gril. Zašto je EPS u v.d. stanju? Arterije našeg razvoja, koridori, EPS, v.d. stanje. Izaberite direktora EPS-a. Zašto ga nemamo. Znači, sada treba da damo kredit, podršku kreditu, da damo državnu garanciju, tačno, kamatna stopa je povoljna, KfW je ozbiljna institucija, nema razloga da sumnjamo u opravdanost ove investicije. Ali u ovakvim okolnostima, pa čekajte, dajte prvo da raščistimo sa svim problemima koje imamo pa da počnemo nešto da stvaramo. Nema strančarenja, nema LDP i SPS struje gospodine Antiću, postoji samo održiv i neodrživ sistem. Ovaj je pred raspadom i vi to vrlo dobro znate. Vi to vrlo dobro znate. To više nema veze sa spremnosti ljudi da na terenu urade nešto što se graniči sa natčovečanskim naporom, kao kada su niske temperature pa pucaju dalekovodi i onda tamo neko ide – sami ste bili akter jednog od takvih događaja.

Šta ćemo sa ovim? Ko je odgovoran za konsultante u EPS-u, za pravila koja su oni uveli, za nekontrolisanu potrošnju uglja, za izostanak pravovremenih odluka koje su nas dovele do toga? Vi znate bolje od mene kolike su rezerve otkrivki u ovom trenutku. Tačno je, imali smo problem 2014. godine, svi smo to razumeli. Viša sila, ne može niko da utiče na to, jednom u ko zna koliko godina, govore – hiljadugodišnje kiše. Šta je sada? Kakvi loši meteorološki uslovi, gospodine Vujoviću? Četiri godine nije bilo zime. Četiri godine zime nije bilo. Imali smo malo minusa polovinom januara i ništa više osim toga. To nema veze sa ovim. Svako ko ima malo dodirnih tačaka sa EPS-om zna da je ovo vrhunski javašluk i bezobrazluk prema čitavoj državi – ne samo prema vama, nego i prema nama.

Kako da vas podržimo, gospodine Antiću? Evo, sada treba da donesemo odluku da se zaduži država, da da garanciju, vratiće EPS. Hoće li ti ljudi to raditi? Oni su nesposobni bilo šta da urade. Postavka EPS-a je

katastrofalna. Pet godina to traje. U redu, bio je jedan direktor, otišao je taj direktor, na njegovo mesto došao je neki drugi. Gde su rezultati? Jeste, dobro je uzeti novac sa računa EPS-a kada se nešto zaradi, i to se dešavalo. Počela su javna preduzeća da uplaćuju u budžet državi koja je njihov vlasnik. Tačno. Ali zato su izostala sredstva za investicije, za razvoj. I to je, između ostalog, problem sa kojim se danas suočava naš energetska sistem. Na svu sreću, „Kostolac“ radi, on dobro radi zahvaljujući remontima iz nekog drugog vremena i onome što je u međuvremenu urađeno.

Ali mi smo doveli u pitanje nešto što je arterija našeg razvoja, a to je čitav energetska sistem. Elektroprivreda nam ima kriminalan rezultat zbog javašluka a ne zbog minusa, ne zbog snega, ne zbog poplave. O tome moramo da pričamo. Pre ili kasnije ćemo se sa tim suočiti. Godine 2000. nismo birali ko će voditi „Elektroprivredu Srbije“ i biti direktor TENT-a ili „Kolubare“. I dan-danas plaćam cenu za odluku da podržimo tada Boška Buhu koji je bio kadar SPS-a i direktor iz Obilića doveden da vodi TENT u Obrenovcu 2000. godine. Tako treba da bude zauvek u ovoj zemlji. Ali dajte sada da vidimo ko je za ovo odgovoran.

Podržaću vaš dogovor sa KfW-om, to je dobar dogovor, sa ozbiljnom institucijom, ali šta ćemo da radimo sa ovim ljudima? Oni nisu u stanju ništa da urade dobro. Oni moraju da odgovaraju za ovo, da budu smenjeni – ne mislim na krivičnu odgovornost, to me ne interesuje, moraju da odgovaraju za odsustvo bilo kakvog rezultata.

Lepo je to kad kažete meteorologija, ali nije tačno, gospodine Vujoviću, i to isto tako dobro znate.

Što se tiče promena u ovom zakonu o kojem ste vi govorili, interesuje me da li i zašto ste isključili mogućnost da se država, pošto je to pitanje između ostalog i kamatnih politika, zašto ste isključili mogućnost da se država kod naših banaka zadužuje na ovaj način na koji se zadužuju u inostranstvu, nego ste to vezali isključivo za državne hartije od vrednosti. Već i ovako država nam ima predominantan uticaj na finansijskom tržištu, pa kada je prisutna u dinarskom sektoru neka bude i u deviznom ako može da dođe do povoljnije kamatne stope.

Ovako, čini mi se da presipamo sa jedne strane na drugu. Država emituje hartije – sa druge strane, jedna država institucija kao što je taj fond te hartije otkupljuje. Ne znam, objasnite mi, nisam apriori protiv toga ali sigurno postoji neki razlog zbog kojeg smo isključili domaći bankarski sektor sa tog tržišta. Šta ako bi on ponudio neku veću i povoljniju kamatnu stopu od one koju nudi država. Ako bi bio konkretniji, to je prosto, razmišljam sa stanovišta direktora tog fonda koji gleda na svoje prihode jer pretpostavljam da je taj direktor ovo što ste vi signalizirali Vladi da je loše da plaćamo negativnu kamatnu stopu. A posebno je, drugo pitanje je pitanje kamatne politike i činjenice da se ekonomski rizik smanjuje jer se menja kreditni rejting zemlje, ali se politički povećava.

Između ostalog, posledica te činjenice je ovo što se desilo EPS, jer to nema nikakve veze sa pitanjem potencijala EPS nego isključivo sa politikom. Oni koji su doveli konsultante imaju ime i prezime. Koliko god da smo na kolenima ovde još uvek ima dovoljno znanja za neke poslove. To znanje je marginalizovano. Prodefilovale su divizije kroz EPS, uzeli svoje honorare, danas ih više nigde nema.

Da li grešim gospodine Antiću kada kažem, između ostalog, da je jedan od ključnih politika bila insistiranje da svi blokovi rade maksimalno? Da imamo 350 megavata, umesto 320, na primer. Na 90 posto smo uvek radili, ne, mora sto i troši, troši i troši. I onda leti izvozi viškove, kada je cena minimalna, a zimi onda moramo da uvozimo po mnogo većoj ceni. Koliko je novca tako otišlo? To su pitanja, na to treba da odgovorimo.

Što se tiče ovih, ovo su nužne i logične promene. Naravno da treba podržati, dobar je kredit. Nemačka razvojna banka finansira, nema razloga da sumnjamo u njihovu ozbiljnost, bar što se tiče LDP-a, ali sve ovo drugo... Znae šta? Zaboravite meteorologiju, gospodine Vujoviću. Bolje je reći da je u pitanju ljudski faktor a ne neka božanska sila, jer sa bogom da ratujemo besmisleno je i mi u njega ne verujemo, tako da nas ni u taj rat ne treba previše gurati, ali ovo drugo svakako da. Da raščistimo sa tim EPS-om i sa javašlukom po drugim javnim preduzećima, inače ćete ostati upamćeni kao čovek koji je oborio javni dug, nema puno takvih ministara finansija u Evropi, a nije uspeo da reši pitanje direktora i upravljanja javnim preduzećima. Ne njihovog rezultata, nego upravljanja. Evo, naš kolega završio u Koridorima a osim toga što putuje putevima po Srbiji ne znam kakve veze ima sa Koridorima. Kakve veze s Koridorima.

Tom politikom smo dovde stigli pa danas plaćamo penale za odobrene kredite koje smo uzimali pre deset ili 15 godina, a nismo u stanju još da ih realizujemo jer nema projekata. Ili, isto tako plaćamo sada tim skupo zarađenim novcem greške koje su pravljene u poslednjih nekoliko godina. Red u EPS-u je preduslov ozbiljnih rezultata a njih u ovom trenutku nema zbog toga što niste spremni taj red da uspostavite. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala vam.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Dame i gospodo, drugarice i drugovi, uvaženi ministre, u ime poslaničke grupe PS-NSS-USS unapred opredeljujem da ćemo mi podržati sve zakone o kojima danas raspravljamo i sve predloge odluka koje se nalaze na dnevnom redu.

Moram da budem zadivljen istupom uvaženog prethodnika kome je izgleda jedino žao što nije uspeo, u vreme dok je imao priliku da vlada Srbijom, da privatizuje EPS onako kako je privatizovao Veterinarski zavod u Beogradu – uz pomoć pritisaka, ucena i heklera i verovatno sebi nikada ne može oprostiti što im je to izmaklo ispod šake, tipa Fidelinke, i tako dalje – moglo bi se tu ređati što šta...

Ono što se kod ovog zajma meni jedino ne sviđa, ali verovatno i mnogima od vas, jeste što zajam ne uzimamo od Beobanke, Investbanke, Jugobanke, ali tome opet možemo da zahvalimo onima koji su 5. oktobra ovde upali, kako su upali, palili Skupštinu i uništavali sve ono što je trebalo da ostane naše.

„Elektroprivreda Srbije“ nije tako jednostavan sistem koji neko može da uruši za kratko vreme, pa tako ni oni nisu uspeali da ga potpuno unište za dvanaest godina ali zasigurno ni za pet godina ne može da se popravi sve ono što je unakaženo i uništeno za tih 12.

Znate, ovaj zajam koji se uzima apsolutno je funkcionalan i razumljiv, pogotovo nama koji živimo u Obrenovcu, jer opepeljivanje manjom količinom vode je nešto što će uticati jako bitno na životnu sredinu a omogućiće i stvorice uslove da se krene i u postupak odsumporavanja, koji takođe treba da doprinese tome da građani Obrenovca i šireg okruženja žive na zdraviji i normalniji način. Samim tim verovatno se umanjuju obaveze „Elektroprivrede Srbije“ kada je u pitanju naknada za ugrožavanje životne sredine.

Tačno je da su poplave 2014. godine napravile ogromnu štetu i zaista je potpuno neodgovorno i neozbiljno reći da za samo tri godine stanje, posle onakvog problema koji su poplave napravile na kopovima, može da se sanira. To je možda bilo mnogo lakše prevazići da su prethodnici – koji su bili dužni da obezbede i stvore uslove da kopovi Kolubare nesmetano rade u nekom budućem periodu – stvaranjem novih otkrivki, otkupom zemljišta na pravim mestima, svoj posao radili kako treba.

Šta je zatečeno 2012. godine? Zatečeno je to da su isplaćivana zemljišta domaćinstvima i vlasnicima parcela koje nikada neće biti upotrebljene za kopove. Ispod kojih nikada neće biti kopan ugalj, to su radili – a ja ću otvoreno reći da sumnjam da su to radili zbog debelih provizija koje su uzimali ne vodeći računa o tome koliko time unazad vraćaju kompletan sistem „Elektroprivrede Srbije“. Briga je njih bilo, kao što ih je danas briga, šta je sa „Elektroprivredom Srbije“ ali je ovo tema kojom mogu da manipulišu, mogu da pričaju šta im padne napamet jer ljudi olako prihvataju nešto što oni kažu.

„Elektroprivreda Srbije“, onoliko koliko sam ja uspeo da pogledam rezultate, za razliku od prethodnih godina i ranijeg perioda prethodnu godinu završila je pozitivno. Trenutno na računu „Elektroprivrede Srbije“ ima više od 500 miliona evra, ugalj se kopa, trenutno i ovih dana se može reći da je u Kolubari iskopano više od 10 miliona tona uglja, da je taj ugalj dopremljen na deponije, da se deponije termoelektranama popunjavaju, da trenutno ima više od 600 hiljada tona na deponijama... Sve to obezbeđuje potpunu i jasnu energetska stabilnost koju Srbija ima.

Možda ih nije ni interesovalo ali mi, koje je interesovalo, uporedili smo ovu zimu koja je bila čudna, jako teška i naporna i moram da uporedim, pošto se baš dive Nemačkoj i nemačkim bankama prema kojima inače imam poštovanje jer su dosledni, ali moram da kažem da je ove godine „Elektroprivreda Srbije“ imala bolju energetska stabilnost i manji procenat

ispada nego što je to bilo u Nemačkoj. Nije to zadovoljavajuće, treba da bude još bolje. Srbija ima dovoljno resursa, ima dovoljno kapaciteta da elektroprivreda ostane javno preduzeće, ne treba da bude privatizovana a oni koji su želeli da je satru, koji su želeli da uzmu proviziju – kao kada je Veterinarski zavod u pitanju, jednostavno nikada više u Srbiji neće biti u prilici da o tome odlučuju, niti da se primaknu vlasti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆA (Vjerica Radeta): Reč ima ministar Antić. Ministar ima prednost.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Dame i gospodo, pošto je gospodin Jovanović poprilično nadahnuo govorio, osećam potrebu da na to odgovorim.

Pre svega, kolega Vujović i ja smo danas došli da ovde branimo nekoliko zakonskih projekata, ne Elektroprivredu Srbije. Ali uzimajući u obzir sve što ste rekli, to naprosto zaslužuje niz odgovora.

„Elektroprivredi Srbije“ nije lako, pri čemu tamo nikada nije ni bilo lako jer je to vrlo težak i vrlo ozbiljan sistem koji radi veoma kompleksan posao kako bi obezbedio energiju za građane Srbije.

Ono što ljudi u Srbiji treba da znaju – mi smo, nažalost, jedna od država koja je najveći proizvođač uglja. Mi smo, čini mi se, četvrta država u Evropi po proizvodnji uglja i gotovo 37-38 miliona tona uglja godišnje proizvedemo, transportujemo i od te količine proizvedemo električnu energiju.

Posebno kompleksan sistem je upravo ta veza i spona između „Kolubare“ i TENT-a. Ljudi u Srbiji treba da znaju da „Kolubara“ svake godine, ili makar ovih poslednjih nekoliko godina proizvodi između 28 i 29 miliona tona uglja godišnje koji se prugom preveze od Lazarevca do Obrenovca.

To je, uvaženi narodni poslanici, usred zime 100.000 tona uglja dnevno. To je 66 kompozicija, vozova koji svakog dana iz Lazarevca odu u Obrenovac – prvo neko to iskopa, pa neko to natovari, pa se to odveze, pa se to isporuči elektrani, pa se kompozicije vrate i to traje 24 sata dnevno. Nikad sebi ne bih dao za pravo, ni kao ministar ni kao poslanik, da takav ogroman rad, takvu ogromnu energiju i trud ovde nazivam „nekim“, ili da relativizujem jedan vrlo ozbiljan proces koji se odvija, ponavljam, 365 dana u godini od nula do 24. U takvom sistemu ima hiljadu elemenata od kojih zavisi kako će to funkcionisati. Naravno, sistem svake godine ima svoje probleme; ima svoje uspone, ima svoje padove.

Želim ovde, radi građana Srbije, da objasnim, pošto pretpostavljam da gospodin Jovanović, koji je nastupio kao veliki ekspert, to zna. U proteklih 15 godina prosečna godišnja proizvodnja u „Elektroprivredi Srbije“ je otprilike 33.700 gigavat-časova na godišnjem nivou. Godinu 2017. merimo sa 2016. koja je bila jedna od dve godine sa najvećom proizvodnjom električne energije u istoriji „Elektroprivrede“ Srbije. Obe te su bile, naravno u ovo vreme, a ne u ono vreme, tako da merimo...

Pa, godine 2013. i 2017. Ja nisam bio, vi jeste u ono, a ja sam u ovo (vreme), kad pričamo lično.

Godina 2013. i 2017. je bila najveća proizvodnja. Ponavljam, 2016. proizvodnja je bila 36.650 GWh, prosečno poslednjih 15 godina je proizvodnja 33.700 GWh. U prva tri meseca imamo pad u odnosu na proizvodnju u 2016. koja je, ponavljam, jedna od dve istorijske godine sa proizvodnjom energije.

Ta proizvodnja, gospodine Jovanoviću, daleko je veća u prvom kvartalu nego 2001, 2002, 2003. i mnogih godina. Ja ne bih širio ruke, gospodine Jovanoviću, jer vi niste ostavili niti u međuvremenu izgradili neke nove energetske objekte. Izvinjavam se. Nismo izgradili ni jedan novi energetski objekat od tada.

Niko ovoj vladi nije ostavio ni jedno gradilište na kome se gradi novi energetski objekat. Znači, mi radimo sa istim objektima i sa istim proizvodnim kapacitetima kao i 2001. godine.

Takođe, mora se uzeti u obzir sledeća okolnost. Ne znam da li su svi narodni poslanici bili u Srbiji u januaru mesecu, ali taj januar je po statističkim podacima najhladniji januar od 1964. godine.

Ne znam da li smo svi bili u Srbiji u tom januaru, možda su neki zaboravili da je Dunav bio potpuno zaleđen u januaru. Moram da kažem da i sa današnjim danom, u „Elektroprivredi Srbije“ u proizvodnji iz hidrosektora imamo 13 posto manju proizvodnju nego u istom periodu prošle godine. Kada je januar u pitanju to je bilo daleko gore.

U aprilu je bila 21 posto manja hidroproizvodnja nego u aprilu 2016. godine. To su sve objektivni faktori – Dunav bio zaleđen, nije bilo hidroproizvodnje, bile ekstremno niske temperature. Ako se sećate, u januaru nismo mogli da vozimo 100.000 tona, odnosno 66 kompozicija dnevno, nego smo vozili duplo manje jer smo svaki vagon morali da odleđujemo pre istovara u termoelektrani.

Takođe, još uvek nismo izašli iz tehnoloških problema koji su uslovljeni poplavama. Neko će reći – pa to je bilo pre tri godine, ali moram da vas podsetim, mi prvi dan nakon poplava iz Kolubare nismo imali ni jedan kilogram uglja. Znači, proizvodnja prvi dan nakon poplave bila je nula kilograma uglja.

Polako smo počeli da dižemo proizvodnju i prvo što smo krenuli, krenuli smo sa polja „D“. Posle smo nastavili „Tamnavu istočno polje“ i moram da kažem da smo „Tamnavu zapadno polje“, koje je najveći proizvođač uglja, čekali neko vreme. U tom vremenu je pojačana proizvodnja i na polju „D“, nažalost smo Crljane u potpunosti eksploatisali u tom periodu i još uvek trpimo posledice svih tih tehnoloških procesa i promena.

Konačno, krupan problem sa kojim se suočavamo već decenijama i zaista bi bilo ružno da upiremo prstom jedni na druge jer naprosto, čini mi se da tu decenijama nije rađeno adekvatno – to je stvaranje uslova da se ti kolubarski kopovi, pogotovo oni sa istočne strane, Vreoci, da se oni pravilno razvijaju.

Samo mala digresija, da ponovim – ljudi, zamislite, 28 miliona tona uglja godišnje se iz te Kolubare transportuje i sagori u Termoelektrani. To je

praćeno stotinama i milionima metara kubnih otkrivke, odnosno jalovine koja mora da se skine kako bi se taj uglj eksploataisao.

Dakle, ti kopovi moraju neprekidno da se kreću, maltene kao jedan živi organizam koji stalno napreduje i napada uglj. Vreoce, razne vlasti – i to ponavljam – decenijama nisu imale niti hrabrosti niti su bile dovoljno posvećene tome da taj proces realizuju do kraja.

Moram da kažem, veliki problemi su nastali negde 2000. godine kada je to u potpunosti zaustavljeno i dovedeno u stanje da niko nije hteo ništa da pipne zato što je ta priča maltene kontaminirana zbog različitih afera koje su se u tom procesu eksproprijacije dešavale.

Mi smo sada došli, na jednom telu tog „Polja D“, do tačke koja se približava nasilju i na tom delu teritorije se aktivirala nestabilnost, jedno klizište u dužini od 2,6 km zbog čega je morala iz sigurnosnih i bezbednosnih razloga – zbog opreme, zbog svih ljudi koji tamo rade, da se zaustavi proizvodnja, da se ti sistemi pomere i da krenu da kopaju na drugom mestu. Taj proces je trajao. Mi smo, odnosno premijer je žestoko kritikovao „Elektroprivredu Srbije“ zbog te proizvodnje, zbog tog pada proizvodnje koju imamo na uglju, ali, ponavljam – radi se žestoko da se to reši.

Na kraju, gospodine Jovanoviću... Izvinjavam se, ne smem direktno. Gospodo Gojković... Svaku brojku, ako hoćemo da posmatramo pozitivno, onda je posmatramo pozitivno, ako je posmatramo negativno, onda ćemo da izvlačimo podatak koji je u tom trenutku dobar ili loš. Zato ja volim da posmatram podatke koji imaju neki kontinuitet u određenom vremenskom periodu. Ako posmatramo godinu dana, ja imam podatak za nešto malo preko godinu dana, „Elektroprivreda Srbije“ je izvezla struje za 106,1 milion, kupila struje za 75,4 miliona. Dakle, razlika je 30 miliona, u plusu.

Neću da uzimam ove podatke koji su perfektni, tipa da mi sad neko daje koliko je bilo u maju ove godine, to sada za mene nije relevantno, kao što mi nije relevantan ni negativni podatak u jednom mesecu ili u jednom danu. Posmatramo jedan vremenski period, posmatramo vremensku distancu i sa nje analiziramo stvari na apsolutno objektivnan način.

Dakle, situacija u EPS-u nije sjajna, ali nije ni katastrofalna i ja vas uveravam da su ovi podaci takvi da će „Elektroprivreda Srbije“ do kraja godine ostvariti bilans u proizvodnji uglja, od čega zavisi bilans proizvodnje termosektora. Kada je u pitanju hidrosektor, to je nešto na šta ne može niko od nas pojedinačno da utiče. Ne možemo da igramo dodole, a što kaže uvaženi poslanik – molbe i molitve tu neće mnogo da pomognu, to su objektivni faktori od kojih svi zavisimo.

Ono što javnost treba da zna, podaci za prvi kvartal nisu sjajni i jako smo nezadovoljni kada ih tretiramo u odnosu na prvi kvartal prošle godine. Digresija – bolji su od mnogih godina pre toga. U drugom kvartalu imamo poboljšanje, imaćemo rast u proizvodnji uglja. Kakav će nam biti bilans kada je proizvodnja električne energije u pitanju, zavisi i od hidrosektora. Ponavljam, za

uvaženog poslanika, 13% je od početka godine u hidrosektoru manja proizvodnja u odnosu na isti period prošle godine. Reč je o podacima koji su dostupni, koje mogu svakom od vas da dam.

Dakle, dajte da vodimo ozbiljnu raspravu na temu ovih zakona. Ako pričamo o EPS-u, i o njemu da pričamo u potpunosti ozbiljno, da ne politizujemo. Mogu da se složim da je u jednom periodu veliki problem u „Elektroprivredi Srbije“ bilo pojačano prisustvo različitih konsultanata. Tvrdim vam da ih danas nema i ponavljam – EPS je iznad političkih stranaka, iznad dnevnopolitičke rasprave, izuzetno važan i značajan sistem za stabilnost ove zemlje i dajte da se prema njemu ponašamo ozbiljno i odgovorno, uzimajući u obzir i rezultate koje je ostvario ali i veliku muku koju tamo ulaže veliki broj ljudi koji, ponavljam, 365 dana godišnje rade 0–24 sata vrlo težak i odgovoran posao, kako bi mi imali redovno snabdevanje električnom energijom.

Kada je u pitanju ono poslednje pitanje koje ste postavili a vezano za izbor generalnog direktora, vi znate da je raspisan konkurs, da je taj konkurs u fazi u kojoj će Vlada Republike Srbije, u nekom narednom periodu a ja se nadam veoma uskoro, razmatrati sve pristigle prijave i da će biti izabran generalni direktor „Elektroprivrede Srbije“. Ono što treba da znate – tamo postoji struktura rukovođenja. Imamo tehničkog direktora za proizvodnju električne energije – to je izvršni direktor za proizvodnju električne energije, izvršnog direktora za proizvodnju uglja – tako da tamo postoje sve neophodne stručne strukture u rukovođenju „Elektroprivredom Srbije“. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Replika, narodni poslanik Čedomir Jovanović.

Izvolite.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Hvala, gospođo predsednice.

Gospodine Antiću, nema potrebe, meni ne treba 10 minuta da vam odgovorim. Je l' vi mislite da je logično da ovde u parlamentu kažete da Vučić ima pravo da izrazi nezadovoljstvo stanjem u EPS-u a da ja nemam? Znači, kad Vučić kritikuje – to je okej, a kad ja kritikujem – to je politikantstvo. Ja sam vam rekao da nema LDP struje i SPS struje. Bio sam vrlo jasan. Ko je odgovoran za konsultante u EPS-u? Vi kažete da se slažete sa tim da je tu bilo svega. Pa naravno da je bilo svega i svačega. Zašto ste smenili direktora EPS-a ako je tamo onako kako treba da bude? Ne moram ja da budem u Dunavu da bih znao da je Dunav zaleđen. Svi znamo kakvi su bili uslovi u januaru mesecu, ali to nema nikakve veze sa otkrivanjem.

Pomenuli ste 28 miliona tona godišnje proizvodnje. Tačno. Ciljana otkrivka je 30 miliona. Nikad se nije išlo ispod 20. Ja vas pitam koliko je danas otkrivke uglja? To nije napad na vas. Ja ne očekujem da vi sad odete tamo i da vi to radite. To je dokaz da sistem kao sistem ne funkcioniše. Zašto poredite 2017. sa 2000. godinom? Nisu nam isti ciljevi. Tada je bilo važno samo da imamo struju, da nam svetli u stanu. Zemlja je bombardovana, sve uništeno. Od 2008. godine SPS vodi energetiku u zemlji. Vi kažete da nije ništa urađeno. Pa sami ste

radili sa demokratama i Tadićem remont Kostolca. Je l' tako? Dovedi ste tamo Kineze i uradili ste remont. Rekao sam da je dobro što Kostolac radi. Sami sebi skačete u usta, bez ikakve potrebe.

Zašto je smenjen direktor ako je tamo onako kako vi govorite? Ako je taj EPS toliko važan, zašto se toliko traži direktor? O čemu se radi? Ne možemo da vodimo raspravu u parlamentu na takav način. Ovo je bilo krajnje fer. Rekli smo da ćemo podržati ove predloge zakona koji su pred nama zbog toga što su logični. Ali, nije logično da guramo glavu u pesak pred očiglednim problemima.

(Predsednik: Vreme.)

Razbijena je organizacija EPS-a koja je godinama postojala...

(Predsednik: Vreme.)

Samo još jedna stvar. Zaista ste majstori za koalicione partnere. Gori ste od Demokratske stranke. Mislio sam da sam u Obrenovcu svakog markantnog gospodina ja izneo. Posle su iz policije govorili da mi se tako zalomilo. Sad vas prvi put vidim i čujem da ste iz Obrenovca, ne znam kako smo se mimoišli tada u Popovu?

PREDSIEDNIK: Molim vas, poslaniče. Zahvaljujem.

Replika, Aleksandar Antić.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Pre svega, rekao sam da smo činjenicu da je došlo do pada proizvodnje u odnosu na prvi kvartal 2016. godine javno kritikovali. Znači, ja govorim o brojkama, ali, ponavljam, to je samo komparacija u odnosu na 2016. godinu koja je, ponavljam, jedna od dve godine sa najvećom proizvodnjom u istoriji „Elektroprivrede Srbije“. U odnosu na prosek proizvodnje u 2017. godini je daleko od toga da bi mogli da je karakterišemo kao lošu. Nije u skladu sa našim ciljevima. To je jedina ocena oko koje mogu da se složim, ali sam izneo niz argumenata zbog čega je došlo do toga. Hidrologija je jedan od ključnih, klizište drugi i januar koji je takav kakav jeste, ne možemo da sporimo kakav je bio januar. Ja vam ponavljam ono što je ključno – uveren sam da će „Kolubara“ da proizvede i isporuči termoelektranama i ostalim kupcima – ima tu malo i za komercijalne kupce, više od 28 miliona tona i u 2017. godini. Apsolutno vas uveravam u to.

Daleko od toga da premijer ima prava da kritikuje a da vi nemate. Ja sam samo rekao – nemojte da to politizujemo. Nemojte da pominjemo Boška Buhu. Pa, kakve veze mi imamo sa Boškom Buhom koga ste postavili 2000. godine za direktora TENT-a? Nisam rekao da je proizvodnja bila veća od 2000. nego u čitavom nizu godina od 2001. godine pa nadalje. Konačno, vrlo precizno sam rekao da nije izgrađen nijedan novi energetska objekat 25 godina. Nisam rekao da nisu remontovani postojeći. Prvi veliki energetska objekat koji se radi, radi se sada Kostolac B3 koji je potpisan 2014. godine.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Komlenski, replika.

Izvolite.

DORĐE KOMLENSKI: S obzirom na moje fizičke karakteristike, dobro je što niste morali mene da spasavate u Obrenovcu, i to je jedan od retkih nespornih pozitivnih stvari koje ja vama zaista moram da priznam i zahvalim se u ime svih onih koji su u Obrenovcu brže evakuisani – zato što ste bili tamo i jedanput u životu uradili nešto kako treba, ali da zaista dozvolim da prođe tek tako, da neko ko u poslovanju duguje više od 200 miliona bankama i medijskim kućama, da se ne zna da li je „student zapalio žito“ ili gde je završilo žito koje je bilo garancija za sedam miliona evra kredita, zašto nisu isplaćene plate radnicima „Fidelinke“ i da onda sebi daje za pravo da komentariše funkcionisanje elektroenergetskog sistema Srbije – stvarno je prevršilo svaku meru a svako od nas treba da ima meru u nečemu.

Ja vama čestitam na tome što ste spasavali građane Obrenovca, ali onako kako ste učestvovali u privatizacijama u svoje vreme, Veterinarski zavod i sve ovo što sam pobrojao, ne biste smeli sebi da date za pravo da komentarišete bilo šta o „Elektroprivredi Srbije“ danas. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Čedomir Jovanović. Izvolite.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Gospodine Antiću, vi branite sada EPS kao što ste pre devet godina branili privatizaciju NIS-a. Jeste li svesni toga? Znači, branite nešto što je neodbranljivo a pritom to uopšte nije vaša dužnost.

Potpuno je jasno da je u EPS – uz sve napore koje tamo ljudi ulažu, niko to ne osporava, ne samo tamo nego i na mnogim drugim mestima – potrebno uspostaviti kvalitetniju organizaciju. Ključni problem je otkrivka. Uvek se polazi od pretpostavke da će u januaru biti onako kako je. Nekad ima malo više, a za četiri godine smo imali, ove godine nismo, i to sam rekao, ali nema ne branite ono što je neodbranljivo.

Potrebno je menjati dalju organizaciju, usavršavati je. Naravno da treba da bude više nego 2016. godine. Nećemo valjda stalno četvoronoške hodati? Jednom ova zemlja treba da stane na noge. Ne da za 25 godina nije ništa urađeno, pa nije za 50, za 50 godina nije, i to je naš zajednički problem.

Što se tiče ovih besmislica, njih će uvek biti u politici ali je ključno da dovedete u red velike sisteme. Sve ono što je urađeno je pod velikim znakom pitanja upravo zbog toga što niste ušli u ono u šta ste morali prvo da uđete, a to su ti sistemi – Železnica, Bor... „Železara“ je rešena, to smo podržali. Imate veliki problem sa EPS-om i to bi imao svako na vašem mestu. Rešavajte to. Ako niste u stanju da rešite, onda recite – ne možemo da uradimo, pa ćemo naći nekog drugog ko će to raditi, ali ne branite sada EPS kao što ste nekad branili privatizaciju NIS-a. Sada ispada da ga niko nije privatizovao.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Dušan Vujović.

Izvolite.

DUŠAN VUJOVIĆ: Hvala lepo.

Ne, nije replika. Odgovor je na komentar i pojašnjenje jedno.

Znači, razumeo sam vaš komentar i prihvatam kritiku. Neću se više upuštati u ocene meteorologije. Samo sam procenio da ako je meni trebalo tri puta više vremena da prođem dva kilometra u centru Beograda, gde su sve cevi popucale i ulice bile neprohodne, mogu da pretpostavim kakva je situacija bila na otvorenim kopovima gde smo nekoliko puta bili. Tamo ne može da se prođe kad je najlepše vreme, a kad je vreme bilo onakvo kakvo je bilo, sa petnaest stepeni u minusu, mogu samo da pretpostavim kako je ljudima da budu tamo osam sati na otvorenom prostoru i rade. Prema tome, ko tamo nije bio treba da pogleda to. Tamo se teško živi i kada je temperatura 25 stepeni.

Jedan komentar o vrlo važnoj temi koju ste pokrenuli ovde. Komentar i poziv zvuči jako dobro, ali moramo da budemo svesni ograničenja u kojima živimo. Znači, poziv da se ulaže u domaće banke, samo da objasnim kratko. Znači, floskula koja postoji u zakonu kaže sledeće – kod situacija u kojima se ulažu pare za depozite, pazite, to su depoziti koji u stvari štite domaće banke.

Znači, mi smo sada intervenisali kreditom koji je uzela država, odnosno narod Srbije, da popuni Fond za osiguranje depozita. U određenom periodu će banke, uplatom jednog doprinosa na štedne uloge, popuniti taj fond i za desetak godina će država moći da se povuče odatle. Znači, to je fond koji je zamišljen kao osiguranje svih depozita koji u principu treba da bude privatni fond sa određenom državnom kontrolom.

Ovde država nije jedini učesnik u tom procesu. Država tu samo garantuje stabilnost. Znači, to je fond koji štiti štediše u privatnom bankarskom sistemu koji bi, po Strategiji države iz aprila meseca 2014. godine, trebalo da postane pretežno privatni vrlo skoro.

Sada, kako se ulažu pare? Taj fond te pare daje Narodnoj banci, odnosno u svakoj zemlji daje centralnoj banci koja to onda ulaže kao deo svojih deviznih rezervi. Tu je „kvaka“. Ona devizne rezerve može da plasira samo u određene komercijalne banke i to one koje imaju najbolji rejting, a nemaju ga sve banke – ni u Švajcarskoj, ni u Nemačkoj. Imaju samo određene banke i one se kvalifikuju da su dovoljno likvidne i dovoljno kvalitetne da imaju taj najviši rejting koji je potreban za plasman deviznih rezervi.

Kada bi kod nas postojale takve banke, a čak ni majke banaka naših banaka ovde u inostranstvu nemaju takav rejting, pošto uglavnom nemamo tako dobre banke kod nas, nema nikakve prepreke da bi Narodna banka, između ostalog, proporcionalno ulagala sredstva u instrumente tih banaka. Nažalost, situacija bar danas nije takva. Nadam se da će biti takva za nekoliko godina, kada dođemo do takvog rejtinga. To je što se tiče ulaganja u banke.

Što se tiče smisla cele priče, pa setite se da je taj Fond za osiguranje depozita ispražnjen upravo zato što neke banke nisu poštovale ta pravila, pa smo morali kolektivno da interвениšemo i to da uradimo. Prema tome, vaš poziv je potpuno logičan ali ga ja interpretiram kao cilj za budućnost. Trenutno mi ne možemo i nemamo osnovu to da uradimo.

Ono što mi radimo nailazi na protivljenje mnogih ljudi koji se time bave. Pokušavamo da kažemo – pošto je država na sebe ovim kreditom već primila puni rizik, daj bar u situaciji kada nam naplaćuju negativne kamatne stope da možemo to da zatvorimo, da bar to ne plaćamo pošto se time ne povećava rizik jer je država već primila rizik na sebe. To je smisao onoga što ja govorim.

Nisam apsolutno protiv onoga što vi kažete, ali pošto imate ograničenje, ko je kvalifikovan – ne možete. Bilo bi dobro da svako može da daje doktorate. Nemaju svi pravo da daju doktorate i tako ovde nema svako pravo da drži devizne rezerve koje zadovoljavaju međunarodne kriterijume.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Poštovana predsednice, poštovana gospodo ministri, kolege poslanici, danas na dnevnom redu sednice, koja je sazvana juče u 10.00, imamo zanimljive tačke dnevnog reda a tiču se novog zaduženja građana Republike Srbije.

Da je ovo važna sednica govori i to da u ovom trenutku nema prenosa, da je sazvana juče u jako kratkom vremenskom roku, a da su danas, slučajno ili ne, i ministar Antić i gospodin Grčić imali svoje izjave za medije baš na ove teme o kojima treba da govorimo i mi.

Ja razumem da vi danas treba da branite politiku Vlade, i vas, gospodine Vujoviću, i gospodina Antića cenim lično kao ljude i kao profesionalce, ali prosto imam utisak da danas pokušavate da odbranite nešto što je neodbranljivo.

Činjenice su potpuno jasne. Danas vi tražite od poslanika da oni donesu odluku o tome da država da garancije, da građani Srbije daju garancije za novo zaduženje EPS-a i uz to ministar Antić kaže da on može da garantuje da će EPS to sam vratiti, u šta se ne može sa sigurnošću verovati ukoliko pogledamo šta se dešavalo u proteklih pet godina.

Ja razumem da je za velike investicije potrebno uzeti investicione kredite pod povoljnim uslovima, razumem da KfW jeste dobra kreditna linija. Isto tako apsolutno podržavam realizaciju ovih projekata. Dakle, ovo su jako važni projekti sa stanovišta ekologije, jako važni projekti, pre svega, za ljude koji žive u tom delu Srbije i za vazduh i za podzemne vode i za zemljište, nema nikakve dileme da li to treba uraditi ili ne treba uraditi.

S druge strane, ja imam ozbiljnu dilemu koja se odnosi na način finansiranja toga. Protiv sam, apsolutno, novog zaduženja, naročito u situaciji kada premijer Republike Srbije 1. maja ove godine kaže da se na računu „Elektroprivrede Srbije“ nalazi preko 440 miliona evra. Četrdeset dana pre toga je rekao da se nalazi preko pola milijarde evra na računu Javnog preduzeća

„Elektroprivreda Srbije“, što je svojim tvitom posle izjave premijera potvrdio i sam direktor „Elektroprivrede Srbije“, rekavši da imaju sredstava za investiranje.

S obzirom da se radi o investiciji koja je svega desetak posto u odnosu na ono što se nalazi na računu, nije mi jasno zašto „Elektroprivreda Srbije“ nastavlja da se zadužuje, a naročito to ne mogu da podržim sa aspekta kadrova koji upravljaju EPS-om i koji su doveli do situacije o kojima se u ovoj sali danas govori.

Dakle, mi od 2012. godine, punih pet godina, slušamo različite priče o EPS-u – od toga da neće biti poskupljenja struje, a ukoliko sad sve to saberemo od 2012. godine, za ovih pet godina, doći ćemo do cifre da je oko 16 posto struja poskupela iako je građanima obećavano da neće biti poskupljenja struje. Uvedena je akciza za struju. Dakle, nastavlja se ekonomska filozofija uzimanja od siromašnih da bi se davalo bogatima.

Kad govorim o bogatima, pre svega mislim na javna preduzeća, na javna preduzeća koja za pet godina niste reformisali. Govorio sam o tome i kad je usvajan budžet za ovu godinu i upozoravao i vas, ministre Vujoviću, da sve to što vi merama konsolidacije budete ostvarili poješće rasipnička javna preduzeća koja niste reformisali. I to se sada dešava. Evo, sam premijer je priznao nedavno da je u prvom kvartalu rast BDP-a svega 1%. Vi ste nam prilikom usvajanja budžeta rekli da očekujete da ove godine rast BDP-a bude do 4%.

Dakle, Srbija i dalje nastavlja da bude na začelju u regionu po stopi rasta BDP-a a za to u najvećoj meri odgovornost snose nestručni kadrovi koji upravljaju javnim sistemima i, naravno, nereformisana javna preduzeća za čije reformisanje ova vlada nije imala snage ili iz nekog razloga nije želela da te reforme sprovede.

Dakle, mi govorimo sve vreme o tome kako je za manju proizvodnju uglja kriva zima koja je bila jaka, kako je prošle godine bila rekordna proizvodnja. Sada ću vam pročitati neke podatke Zavoda za statistiku. Pretpostavljam da je to referentna institucija koja iznosi istinite podatke o određenim situacijama u Republici Srbiji i bez obzira na stalne pokušaje, pre svega premijera Vučića, da kroz razna scenarija, kroz predstave kaže građanima Srbije da ne treba da brinu, da se EPS razvija, da je stanje potpuno stabilno, da nema gubitaka – podaci i činjenice potpuno su drugačiji.

Da je drugačije govori i to da je Vlada predvidela, po rečima premijera, novih 250 miliona evra za investiranje u EPS, barem je tako rekao premijer. Evo, imam njegov citat.

Što se tiče proizvodnje struje od početka ove godine, čitam vam podatke Zavoda za statistiku. EPS je svakog meseca uvezio struju, u januaru 578 miliona kilovat sati, u februaru 145 miliona kilovat sati, u martu 213 kilovat sati. Struja koju danas kupujemo je 20% skuplja nego što je bila prošle godine. EPS je prodavao struju za oko 21 evra po megavat satu, a kupovao za 40.

Za uvoz struje u prva tri meseca ove godine 848 miliona kilovat sati platili smo 42 miliona evra, govori podatak u 2017. godini.

Što se same proizvodnje struje tiče, u januaru ove godine je 7% manja nego u januaru prethodne godine, 12,8% manja nego u februaru prošle godine i 29,9, dakle čak za trećinu je manja proizvodnja struje nego u martu prošle godine. Možda i mogu da kažem da su meteorološke prilike u januaru bile problematične, ali ne mogu da kažem i niko ne može da me ubedi da je i u martu tako.

Dakle, radi se o tome da do smanjenja proizvodnje dolazi zato što nestručni kadar upravlja javnim preduzećem i taj nestručni kadar sada nas ovde treba da ubedi da treba da glasamo i damo garancije za novo zaduženje EPS, odnosno novo zaduženje građana Srbije. Takvo poslovanje EPS-a će verovatno do kraja ove godine, i to vi ministre Vujoviću jako dobro znate, Srbiju još jednom svrstati u grupu zemalja sa najsporijim rastom BDP-a.

Takođe, kada već govorimo o kadrovima, slušali smo više puta najave premijera o tome kako će doći do profesionalizacije rada javnih preduzeća, 30.oktobra je izjavio da će do nove godine promeniti sve direktore javnih preduzeća, da će ih izabrati na konkursu. Nažalost, Srbija je još uvek u v.d. statusu jer se postavljaju v.d. direktori na najodgovornija mesta u Republici Srbiji – u velike sisteme, a EPS je najveće javno preduzeće danas u Srbiji. Čovek koji danas upravlja tim sistemom, osim što je plaćao struju za svoju pečenjaru, nema nikakvih dodirnih tačaka sa poslovanjem jednog ovakvog privrednog subjekta, što je neozbiljno. Ali, nije kriv on. Krivi su oni koji su njega tu doveli.

Ministre Antiću, ja vas potpuno razumem i uvažavam vaše napore ali ne možete da prenebregnete činjenicu da što se tiče kadrova, poslovanja i politike poslovanja u EPS-u – ona je katastrofalna. U prilog tome govori i sledeća činjenica. Vi ste kao SPS bili u energetskom sektoru i 2012. godine. Godine 2012. u Kolubari se proizvodilo 31 milion tona uglja, što je bilo 6% više od planiranog. Isto tako, odvajano je iz sopstvenih sredstava EPS-a, bez pomoći države, između 80 i 100 miliona evra za investicije. U tom periodu je EPS sama mogla da uradi ono što danas ne može.

Mi danas slušamo opravdanja direktora EPS-a koji kaže da je proizvodnja manja zato što su bile elementarne nepogode, zato što su bila nekakva klizišta, a nikako da dođemo do suštine – da je nabavljena nova mehanizacija koja očigledno ne uspeva da zadovolji potrebe na terenu, da se danas potkopava tlo da bi se došlo do nekakvih rezervi uglja, da bi se na dnevnom nivou obezbedile rezerve uglja, da se sistemski ne radi na obezbeđivanju teritorija gde će se praviti novi kopovi, što je i te kako važan posao, zatim rešavanje imovinskih odnosa jer tu verovatno ima naselja, ulica, puteva i različitih instalacija – sve zapravo govori o tome da imamo potpuno nedomaćinsko i nesistemske poslovanje u preduzeću EPS.

Zato ne treba da nas čude ni afere poput uvećanih računa za struju, gde su građani iz svojih džepova verovatno imali obavezu, odnosno nametnuli ste im obavezu da podižu bilans javnog preduzeća tako što su im dati računi veći od onoga što su oni potrošili i to vi prihvatate i nastavljate dalje sa takvom

praksom. Videćemo sada na konkursu koji je raspisan ko je taj ko će biti najstručniji za upravljanje najvećim javnim preduzećem u Srbiji. Ja se nadam da će biti stručniji i više u oblasti nego novi direktor Koridora Srbije, koji je postavljen odavde iz skupštinskih klupa, takođe po partijskoj liniji. Nastavlja se praksa postavljanja direktora isključivo po partijskoj liniji i naravno, partijsko zapošljavanje u te sisteme preko raznoraznih agencija i na raznorazne načine, kako bi se postigao neki politički poen.

Dakle, ovo je važno za Srbiju, gospodine ministre, i ne treba ovo bacati na teren politike. Svi se mi ovde bavimo politikom i svi imamo različita mišljenja. Najveće javno preduzeće, a to je „Elektroprivreda Srbije“, ne sme da bude predmet ovakvih priča i ne sme Vlada da dozvoli da se ovakve stvari dešavaju i da se to gura pod tepih. Nemojte to gurati pod tepih jer će to sve nas koštati vrlo mnogo u budućnosti – naročito budućeg razvoja „Elektroprivrede Srbije“, energetskog sistema Srbije, i naravno privrednog rasta u Republici Srbiji kome svi treba da težimo.

Što se tiče zaduženja za „Elektromrežu Srbije“ ono je nešto manje, 15 miliona evra ukupno. Danas govorimo o zaduženju od 60 miliona evra. Preduzeće „Elektromreža Srbije“ je takođe imalo u poslovanju različite situacije. Moram da navedem samo jedan primer, da je u decembru 2015. godine naše preduzeće „Elektromreža Srbije“ kupilo 10% akcija „Crnogorskog elektroprenosnog sistema“ po ceni od 0,95 evra po jednoj akciji. Već sutradan, na osnovu podataka crnogorsko berze, ta cena je bila 9,2% više u odnosu na prosečnu cenu tog dana a danas je cena jedne akcije, po današnjem izveštaju sa berze, 0,65 evra po jednoj akciji.

Dakle, govorim o još jednom načinu kako se nedomaćinski razmišlja i donose odluke koje će na kraju i uvek na kraju da plate građani Republike Srbije i moramo o tome uvek voditi računa.

Što se tiče Agencije za osiguranje depozita, razumem ovo što je ministar Vujović govorio, jasna mi je i uloga Agencije za osiguranje depozita ali mi ovim dajem još jedno ovlašćenje više toj Agenciji.

Podsetiću vas da smo imali u ne tako dalekoj istoriji i situacije da je rukovodstvo Agencije za osiguranje depozita donosilo neke neobjašnjive odluke, a to je, na primer, da poput drugih državnih preduzeća deponuje sredstva u privatnu Univerzal banku koja je propala. Dakle, institucija kao što je Agencija za osiguranje depozita, koja ima ulogu da garantuje i osigurava štedne uloge naših građana, sama ne zna da se stara o sebi. To je ozbiljno pitanje i ona je sada jedan od administratora u čitavoj proceduri sa Univerzal bankom, koja je završila znamo svi kako i na koji način a služila je da određenim tajkunima koji su u tom trenutku bili bliski vlasti obezbedi određene plasmane bez pokrića, koje su oni iskoristili za svoje poslovanje.

Prema tome, ovi zakoni koji su danas spojeni jedni sa drugim, iako nemaju preterano dodirnih tačaka, ali, nažalost, navikli smo da u Skupštini

radimo tako da se sve sa svačim može spojiti, ne možete ni očekivati od poslanika da ozbiljno posvete pažnju svim tačkama.

Na kraju ću podvući svoje izlaganje još jednom pričom o stanju u „Elektroprivredi Srbije“. Molim vas, i jednog i drugog ministra koje cenim i kao ljude i kao profesionalce, još jednom to ponavljam – da ne gurate stvari pod tepih, da zarad nekog koalicionog ili bilo kakvog dogovora ne prepuštate ovakve slučajeve i ovakve sisteme poput EPS-a slučajnosti, nestručnim ljudima i da od toga kasnije štetu trpimo svi mi.

Naravno, vi svi koji danas sedite u Vladi to jako dobro znate i jasno je da vi možete danas uraditi sve sa ovakvom vlašću. Sa ovolikom podrškom, sa ovakvom medijskom situacijom u Srbiji ne može se to raskrinkati. Vi možete reći danas da napolju pada sneg i mi ne možemo to da osporimo, ali vas molim da imate u vidu da to može napraviti jako, jako dalekosežne posledice za naše društvo.

Ovaj kredit koji danas uzimamo, odnosno dajemo garancije za taj kredit – vi ćete to izglasati jer imate većinu – vraćaće neko za pet godina, pet godina je grejs-period, godine 2022. će neko to morati da vratiti. Pitanje je da li će u tom trenutku EPS biti u stanju da to vraća ili će to opet biti intervencija budžeta Republike Srbije, odnosno građana koji će biti žrtva pogrešnih odluka i preko čijih džepova i grbače će se ponovo preliti loše i pogrešno donesene odluke. Zahvaljujem.

PREDSIEDNIK: Reč ima ministar Antić.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Apsolutno uvažavajući pravo, volju i želju svih narodnih poslanika da u svojim diskusijama imaju političke momente i političke poglede na stvari, ja sa njima neću da polemishem na taj način. Moramo samo nekoliko stvari, ovog visokog doma i javnosti radi, da raščistimo – kao elementarne činjenice.

Prvo, da, mi smo prvog maja prilikom posete „Kolubari“, rekli da ćemo za sve što je neophodno da se uradi u „Kolubari“ u narednom periodu, uključujući i ovo o čemu ste vi govorili – otvaranje Polja E, otvaranje Polja G i Radljeva, da investiramo 250 miliona evra u „Kolubaru“ – iz sredstava „Kolubare“, EPS-a. Dakle, nije reč o bilo kakvim sredstvima kojima će intervenisati budžet ili Republika Srbija, nego su to sredstva „Elektroprivrede Srbije“.

Moram da naglasim još jedanput, EPS i EMS sve svoje zajmove sami vraćaju, i to je uvek tako bilo. Možda ima nekih starih priča – Londonski i Pariski klub, što ja ne znam, ali sve obaveze iz novije generacije sami vraćaju.

Kada je u pitanju „Elektroprenos Crne Gore“, apsolutno respektujem činjenicu da pojedini narodni poslanici prate cenu akcija na dnevnom nivou „Elektroprenosa“. Ja to zaista ne radim, niti sam upoznat sa tim podacima, ali mislim da ovde treba posmatrati širi kontekst tog posla.

Ponavljam, „Transbalkanski koridor“, Crna Gora i njeno učešće u izgradnji kabla prema Italiji. Mislim da je činjenica da je EMS postao deo

„Elektroprenosa Crne Gore“, odnosno vlasnik dela akcija u „Elektroprenosu“. To je strateški važna stvar za Srbiju. To je moje mišljenje. Možemo da polemishemo o tome.

Konačno, pitate zašto je u martu bilo smanjenje proizvodnje električne energije. Mislim da sam dao obrazloženje. Ako me uvažene kolege nisu pažljivo slušale, dakle, kada je mart u pitanju, u celom prvom kvartalu imamo problem sa hidrologijom i situacija je na današnji dan za 13% lošija nego u istom periodu prošle godine. Rekao sam da se krajem februara aktiviralo klizište na Polju D na pravcu prema Vreocima, u dužini od 2,6 kilometara. Morali smo da izvlačimo tu opremu, da premeštamo proizvodnju na drugu lokaciju i tu smo proizvodnju na Polju D stabilizovali tek 12. aprila. Dakle, ceo mart Polje D je imalo samo simboličnu proizvodnju i u takvim uslovima „Tamnava – Zapadno polje“ nije moglo da obezbedi nedostajuću količinu uglja a ako tome dodamo i činjenicu da „Tamnava – Zapadno polje“ ima lošiji kvalitet uglja, da je to ispod sedam hiljada kilodžula po kilogramu za razliku od uglja sa Polja D koji ide i preko osam pa onda to, da kažem, „pegliamo“ bilansno, miksom ta dva uglja – onda je potpuno jasno zašto je došlo do tog pada.

Ponavljam, apsolutno nismo srećni, niti bilo ko normalan može da bude srećan zbog pada proizvodnje energije u EPS-u. Jako smo nezadovoljni, na čelu sa premijerom, ministrima u Vladi. Ali želim da kažem ovde, istine radi, najlakše je na ljude bacati kamen, i govorim šta je dovelo do toga, ne bojim to vrednosno, samo iznosim činjenice.

Ponavljam, došli smo da branimo četiri zakona, nisam došao da branim EPS kao što nisam branio ni te 2008. godine privatizaciju NIS-a jer nisam ni sedeo u ovom parlamentu već sam bio zajedno sa vama u nekoj od lokalnih samouprava. Volim da ovde govorim istinu i mislim da je obaveza nas ministara da kada dođemo pred parlament i javnost da iznesemo faktičko stanje, bez ikakvog bojenja i bez ikakvog, da kažem, igranja činjenicama.

Samo to radim, nikoga ne branim i nadam se da ćemo da vodimo polemiku na bazi argumenata a ne političkih potreba da u određenom trenutku svi zajedno udaramo u istu tačku. Nisam deo tog tima koji udara u istu tačku, već govorim istinu i pozivam sve da se bavimo činjenicama i brojkama sa kojima nema laži i nema prevare.

PREDSEDNIK: Snežana Paunović.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministri sa saradnicima, poštovane kolege poslanici, današnja skupštinska rasprava odnosi se na set finansijskih zakona čije sprovođenje treba da se reflektuje pozitivno, pre svega, na privredni sektor. To su najpre dopune Zakona o osiguranju depozita i dopune Zakona o Agenciji za osiguranje depozita.

Kao što smo čuli u obrazloženju ministra, njihova primena treba da doprinese odgovornom upravljanju sredstvima Fonda za osiguranje depozita i Fonda za zaštitu investitora.

Drugi set zakona jesu sporazumi o zajmovima kod inostranih banaka za energetska sektor. Prvi se odnosi na modernizaciju sistema za otpeljivanje TENT-a a drugi na realizaciju regionalnog programa energetske efikasnosti u prenosnom sistemu električne energije, čiji će korisnik biti JP „Elektromreže Srbije“. Obe ove investicije treba da doprinesu efikasnijem radu energetskog sektora ali i efikasnijem sprovođenju mera zaštite životne sredine, na šta nas obavezuju i propisi Evropske Unije.

Najpre bih se osvrnula na dopune dva usko povezana zakona, na Zakon o osiguranju depozita i Zakon o Agenciji za osiguranje depozita. Kao što se vidi, predložene dopune ovih zakona su komplementarne i predstavljaju usklađivanje odredbe Zakona o osiguranju depozita sa Zakonom o Agenciji za osiguranje depozita. Izmene se odnose na unapređenje modela upravljanja sredstvima Fonda za osiguranje depozita i sredstvima Fonda za zaštitu investitora.

Sredstva ovih fondova se, po važećim zakonima, drže na posebnim računima kod Narodne banke kako bi bila dostupna za korišćenje za zakonom utvrđene namene. Dok su na čekanju za korišćenje, kako bi se zaštitila i uvećala ulažu se u korisne finansijske transakcije, tako se dinarska sredstva ulažu u dužničke hartije od vrednosti koje izdaje Republika Srbija ili Narodna banka Srbije a devizna sredstva u strane hartije od vrednosti ili u strane banke koje daju najpovoljnije kamate. Ovo čini Narodna banka na osnovu ugovora i po odobrenju Agencije za osiguranje depozita.

Međutim, sve je prisutnija politika stranih banaka u evrozoni da više ne daju pozitivne kamate na čuvanje deviznih sredstava već, naprotiv, mnogi naplaćuju čuvanje inostranih deviznih sredstava na svojim računima. U tom slučaju se naša sredstva ne bi uvećavala za iznos pripisane kamate, već smanjivala za iznos negativne kamate za čuvanje sredstava.

Dakle, ako se bankarska kamata na deponovana devizna sredstva u inostranstvu zameni naknadom za deponovanje i čuvanje deviza, onda za deponenta nastaje trošak a ne dobitak. Kako bi se ovaj problem rešio i smanjili gubici našeg novca, Vlada i Ministarstvo finansija dopunama ova dva zakona predlažu zaštitu naših sredstava kojima raspolaže i upravlja Agencija za osiguranje depozita.

Zaštita se obezbeđuje na način što će se, u slučaju uvođenja negativnih bankarskih kamata na inostranom bankarskom tržištu, devizna sredstva kojima raspolaže Agencija moći da ulažu ne samo u dinarske već i u devizne dužničke hartije od vrednosti koje izdaje Republika Srbija ili Narodna banka Srbije. Ovakvo predloženo rešenje predstavlja fleksibilan model čijom primenom se postiže brže reagovanje na promene bankarskih politika inostranih banaka, kao i adekvatna zaštita sprečavanjem smanjenja novčanih sredstava kojima upravlja Agencija za osiguranje depozita usled negativnih kamatnih stopa u stranim bankama.

U tom smislu, nesporno je da su dopune dva navedena zakona dobar korak ka još odgovornijem upravljanju sredstvima Agencije, odnosno sredstvima naših poreskih obveznika.

Kada su u pitanju sporazumi o zajmovima koji su na dnevnom redu, htela bih da istaknem da su u pitanju razvojni krediti čijim sredstvima će se unaprediti jedan od nosećih sektora ekonomskog razvoja Srbije, a to je energetska sektor. Srbija ima ozbiljne energetske resurse i oslanja se na domaću proizvodnju, pa i na izvoz, raspolaže proizvodnim kapacitetima koji su u prethodnom periodu obezbeđivali energetska stabilnost zemlje, čak i u veoma otežanim uslovima proizvodnje. O tome se ovde dosta govorilo, zapravo, ministar je u nekoliko navrata objasnio vrednost svega toga.

Energetika je sektor koji zahteva stalno održavanje, modernizaciju i razvoj, što podrazumeva i ozbiljno investiranje. Energetski proizvodni sistemi – kao što su hidrocentrale i termoelektrane, ali i prenosni sistemi – zahtevaju neprekidna ulaganja kako bi se proizvodnja povećala i bila bezbedna. Razvoj koji podrazumeva modernizaciju ne samo radi povećane proizvodnje, već i radi štednje ograničenih prirodnih resursa i njihovog efikasnog korišćenja.

Ono što je važno reći jeste da je nezaobilazna i briga o zaštiti životne sredine, jer je poznato da energenti, pogotovo proizvodnja i upotreba uglja, predstavljaju faktor rizika za zdravlje životne sredine, pa i za ljude. Sporazumom o zajmu koji je potpisan između „Elektromreže Srbije“ i Nemačke razvojne banke treba da se obezbede kreditna sredstva u visini od 15 miliona evra za realizaciju obaveze iz regionalnog programa energetske efikasnosti u prenosnim sistemima.

Primarni cilj ovog programa je obezbeđenje nacionalne energetske bezbednosti Republike Srbije, kroz obezbeđenje bezbednog i efikasnog prenosnog sistema. Konkretno, ovo bi značilo da će se ovim zajmom vršiti zamena dotrajale mreže nižeg naponskog nivoa od 220 kW, sistemom koji je mnogostruko većeg kapaciteta i višeg naponskog nivoa, odnosno od 400 kW.

Razvojni cilj ovog programa, u suštini, jeste doprinos održivom ekonomskom razvoju Republike Srbije usklađivanjem prenosnih sistema sa osnovnim postulatima energetske efikasnosti, ali i doprinos globalnoj zaštiti klime putem smanjenja emisije ugljendioksida. Finansiranjem ovog programa, od nacionalnog i regionalnog interesa, omogućiće se i transnacionalni prenos električne energije na velikim rastojanjima i to uz minimalne gubitke. Na taj način će se spajati energetska tržišta istočne i zapadne Evrope. Ono što je najvažnije, ova investicija će garantovati sigurno i stabilno snabdevanje domaćih potrošača dovoljnim količinama kvalitetne električne energije.

Kada je u pitanju drugi sporazum, odnosno Sporazum o zajmu zaključen sa Nemačkom razvojnom bankom, zajmoprimac je JP „Elektroprivreda Srbije“, a iznos zajma je 45 miliona evra. Republika Srbija takođe daje garancije u korist Nemačke razvojne banke, a sredstva zajma će biti upotrebljena za projekat modernizacije sistema za otpeljeljivanje TENT-a.

Cilj ovog projekta je rekonstrukcija sistema za prikupljanje, transport i odlaganje pepela i šljake u TENT-u. Nije tajna da je to, pre svega, najveća termoelektrana u Republici Srbiji, sa najvećim obimom proizvodnje a samim tim i sa najvećom emisijom pepela i šljake. Postojeći sistemi će biti rekonstruisani tako da se unaprede performanse za postupak opepeljivanja, a sve u skladu sa međunarodnim standardima zaštite životne sredine.

Razlozi za rekonstrukciju nalaze se u nameri da se dobije pouzdan tehničko-tehnološki sistem kojim će se pepeo, šljaka i gips iz ovih blokova TENT deponovati, uz zadovoljenje uslova zaštite životne sredine a time i zaštite zdravlja stanovništva. Novim tehničko-tehnološkim rešenjima sprečiće se raznošenje pepela vetrom, nedozvoljeno zagađivanje podzemnih i površinskih voda, pre svega reke Save, sprečiće se zagađenje okolnog tla kao i rešavanje otpadnih voda koje su u sistemu opepeljivanja.

Rekonstrukcijom će se, takođe, obezbediti ispunjenje zahteva, kako domaće tako i evropske zakonske regulative, iz oblasti zaštite vazduha, vode i zemljišta. Da podsetim da je usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa komunitarnim pravom, ali i prakse u sektoru zaštite životne sredine jedan od važnih uslova za članstvo u EU. Konkretno govoreći, rekonstrukcijom sistema za odlaganje pepela i šljake, odnosno primenom nove tehnologije za odlaganje pepela, drastično će se smanjiti uticaj odlaganja pepela na kvalitet površinskih i podzemnih voda, a zagađenje vazduha biće smanjeno na prihvatljiv nivo. Dakle, primeniće se ekološki poželjnije i prihvatljivije tehnološko rešenje.

Imajući u vidu kakve sve posledice po zdravlje građana koji žive u obodu termoelektrane, kao i po zdravlje prirode može proizvesti pepeo i šljaka iz te termoelektrane, smatram neophodnim rekonstrukciju postojećih sistema za opepeljivanje koji ipak počiva na zastarelim tehnologijama.

Sa druge strane, ne treba uopšte zanemariti činjenicu da je pepeo iz termoelektrana značajan resurs koji se može koristiti u građevinarstvu, gradnji puteva i u druge svrhe, te je procena da ovaj resurs vredi čak milijardu evra.

O ekološkom aspektu opepeljivanja će šire govoriti moj kolega Ivan Karić, a u kontekstu efekta koje očekujemo nakon realizacije projekta za koji se uzimaju zajmovi kod Nemačke razvojne banke, potvrđujem da će poslanička grupa SPS podržati ratifikaciju ova dva sporazuma jer se radi o razvojnim projektima u oblasti energetike.

U danu za glasanje poslanička grupa SPS podržaće i ove sporazume i ostale zakone o kojima je parlament raspravljao na ovoj sednici. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala vama.

Dorđe Vukadinović.

DORĐE VUKADINOVIĆ: Poštovane kolege, gospodo ministri, nije čudo kada koleginica iz SPS kaže da će SPS podržati ove zakone, ali jeste donekle iznenađenje, bar za one koji crno belo gledaju, kada ja kažem da ćemo ja i moje kolege podržati barem deo ovih predloženih zakona – pre svega onih koji se tiču, naravno uz neke rezerve i amandmane koje smo podneli, Agencije za

osiguranje depozita jer to jeste smisao i treba da bude smisao skupštinske rasprave, a ne ta crno bela podela koja nas povuče na vlast i opoziciju – koja je prirodna, logična i potrebna, ali ne po svaku cenu.

Pre par nedelja smo ovde imali, nažalost, izuzetak koji bi trebalo da bude praksa i pravilo – jednu kvalitetnu raspravu o dva predloga zakona, dva predloga medicinskih zakona o transfuziji i transfuziologiji i o biomedicinski potpomognutoj oplodnji. Poznato je javnosti kakvo je mišljenje opozicije i koji je imidž imao gospodin Lončar kada je izabran za ministra i kakve su kritike na njegov račun stizale, ali on je došao spreman sa dva ozbiljna predloga zakona i niko dobronameran nije mogao zbilja da prenebregne činjenicu da smo imali kvalitetnu i dobru raspravu. To bi trebalo da bude, zapravo, uputstvo i preporuka kako treba da izgledaju ove naše debate, uključujući i potrebu da se nekada vodi polemika i da se nekada stavi akcenat i na ove političke dimenzije.

Danas imamo delimično taj slučaj ali, nažalost, imamo i dva predloga zakona koje ja i moje kolege, a verujem i nadam se i dobar deo Parlamenta ne može da podrži, jer se u ove druge dve tačke dnevnog reda zapravo radi o novim kreditima, odnosno dugovima i povećanju duga, ovoga puta za javna preduzeća ali dug je dug, svejedno, i država Srbija i ova Skupština treba da daju garancije za ta dva kredita koja treba ta javna preduzeća da preuzmu.

Da se vratim na ono što je pozitivno. Ako sam dobro razumeo, ideja predloženih, ne ovih pozajmica, odnosno ne ovih kredita koje uzimaju EMS i EPS već ova rešenja koja se tiču Agencije za osiguranje depozita jeste da sada ta Agencija dobija mogućnost da fleksibilnije raspolaže tim sredstvima i da umesto da daje sredstva kojima raspolaže, sredstva Fonda kojima raspolaže, da ih ulaže samo u strane banke, sada može da ih plasira preko Vlade Srbije, odnosno preko države Srbije i kao hartije od vrednosti koje izdaje Narodna banka i država Srbija.

Mislim da je to dobro rešenje i preporučio bih samo da Vlada, odnosno ministar razmisli o tome da se izbacii iz Predloga zakona jedna ograda koja tu postoji da je to nešto što je na snazi samo dok traju te okolnosti. Koje okolnosti? Okolnosti, to su neke kolege rekle, ali da podsetimo na ono što je zbilja važno, da najveći broj banaka danas u svetu, tih kredibilnih banaka u koje vredi i u koje je sigurno ulagati sredstva, zapravo imaju negativnu kamatu. Drugim rečima, one naplaćuju da bi vam čuvale novac.

Država Srbija, kada bi čuvala novac u tim bankama morala bi da plaća u ukupan fond i sredstva bi se smanjivala. Zbog toga mislim da je ovakvo rešenje pozitivno i spremni smo da podržimo ovaj predlog i rešenje, čak i u ovom generalnijem smislu. Zašto bismo se unapred ograničavali da ova mera važi samo dok su takve negativne kamatne stope na svetskom tržištu? Zašto naša država, zašto njene hartije od vrednosti ne bi bile jednako konkurentne ili barem učestvovala ravnopravno sa tim stranim bankama? Na kraju krajeva, uvek nam je cilj da ne bude rizika, a nadamo se da neće biti rizika ako se obećanja koja naša

Vlada stalno daje delimično ispune pa onda rizika neće biti i zašto ne bismo ulagali i plasirali sredstva preko Narodne banke i u domaće hartije od vrednosti?

Podržavam predlog rešenja, ali sugerišem da se odbaci ova ograda „dok traju okolnosti“, koja favorizuje, ili čak imperativno nameće plasman u stranim bankama.

Ta mera, ako se ne varam a vi ćete me ispraviti, potiče iz vremena Mladana Dinkića – kada je vodio glavnu reč u oblasti finansija, pa dobrim delom i u ekonomskoj politici ove zemlje – i imala je neki smisao kada je donošena, ali mislim da je suviše restriktivna i unapred isključuje i kvalifikuje domaće hartije od vrednosti. U tom smislu podržavamo ovaj predlog rešenja i sugerišemo da se malo manje bojažljivo formuliše.

Meni je indikativno da ste vi u jednom trenutku rekli da vas čak i kritikuju, da trpite kritike zbog samog tog rešenja – kao da postoji neka cenzorska komisija, ne mislim u državi nego na nekom transnacionalnom nivou, koja je nesklona tome da se te hartije i taj novac ulažu i plasiraju na domaćem tržištu, verovatno ih straha od mogućnosti zloupotrebe. Zloupotreba je uvek moguća, ali ako imamo poverenje u ljude koji vode tu agenciju onda treba da verujemo i da će ona voditi računa o interesima države Srbije, kao i o tom novcu kojim raspolaže. Da li će to biti slučaj ili neće, to ne možemo unapred znati. Mera je dobra. Zaslužuje podršku i sa zadovoljstvom ću glasati za nju.

Nažalost, postoje druge dve tačke dnevnog reda a tiču se ovih zajmova za Elektroprivredu. Njih ne možemo na taj način podržati zbog razloga o kojima smo, gospodine ministre Vujoviću, razgovarali kratko jer nije bilo dovoljno vremena prilikom prethodne naše sednice i ako se ne varam u roku od pet dana vi ste ovde u prilici da branite čak četiri kredita, ne baš ista. Ovo su krediti za EPS i EMS, a ono su pare koje dobija država Srbija i budžet Vlade Srbije, ali je poenta ista.

Mi smo se dakle, skrećem vam pažnju kolege drage, za svega sedam dana ili pet dana, zavisi kako brojimo, ovde obavezali da će se država Srbija zadužiti direktno ili indirektno, država ili javna preduzeća – što opet garantuje država, za, ako sam dobro sabrao, 283,6 miliona evra.

U ponedeljak smo izglasali 180 plus 41 a treba da se izjasnimo ovih dana o novoj pozajmici, novom kreditu od 45 miliona evra i još 15 miliona evra. Znači, 45 za Elektroprivredu i 15 miliona za Elektromreže. Dakle, 45 i 15 je 60 i onih 223 od prošle nedelje, to je 283,6 miliona evra. Što kaže kolega, malo li je?

Znam i video sam iz ovih podataka da su to relativno povoljne kamate. Znam da umete dobro da obrazlažete, što ste prošli put demonstrirali, i da posle vašeg izlaganja ponekad deluje kao da nam je to poklon, a ne kredit.

Zdravorazumski gledano, i građani Srbije to znaju, dug je dug, a dug je uvek zao drug. Treba izbegavati zaduživanje kad god je to moguće. Dakle, moje pitanje vama i ministru Antiću glasi – ako je tačno da su bilansi, kao što je predsednik Vlade rekao, bilansi EPS takvi da ima pola milijarde ili 440 miliona evra na račun, ako je ovaj kredit koji sada uzimamo od Nemačke razvojne

banke 10% ili 10 puta manji, a za projekat koji je vredan i nema nikakve sumnje da je potrebno rešiti taj ozbiljan problem i tehnološki i ekološki problem sa Termoelektranom „Nikola Tesla“ – zašto se onda uzima kredit a ne investira iz tih impresivnih rezervi koje EPS ima na računu? Dakle 440, a ovde je reč o 45 miliona. Znači, bukvalno 10%.

Isto tako, ovde pomenuta investicija u Crnogorsku elektromrežu deluje mi, a vi ćete reći svoje mišljenje, sumnjivo i dubiozno – tim pre što smo samo delimično i minimalno investirali u Crnogorsku elektromrežu, a to nas je koštalo, ako se ne varam a vi ćete me ispraviti, upravo tih desetak miliona evra, upravo onoliko koliko iznosi ovaj drugi kredit koji Elektromreža Srbije uzima od Nemačke razvojne banke.

Ja osnovano sumnjam i voleo bih da podelim tu sumnju sa vama – sa kolegama, sa ministrima, sa javnošću, da ovo napadno zaduživanje koje nije ni prvo ni poslednje a koje se, kada je reč o EPS, oslanja na nemačke izvore. Pitam sebe, pitam i vas a vi me demantujete, biće mi drago, da to može da se shvati kao neka vrsta predigre i pripreme terena za prodaju EPS-a ili makar EMS-a, kao potencijalno najprofitabilnijeg dela Elektroprivrede, upravo Nemačkoj? Recimo da ti krediti ne budu mogli da se vrate, onda će se pojaviti potreba da kao spasonosno rešenje, tako je barem bivalo, uđemo u strateško partnerstvo, pa se iz strateškog partnerstva korak po korak pojavi kao manjinski a onda vrlo brzo i kao većinski vlasnik – i tako izgubimo kontrolu nad strateškim i važnim preduzećem kao što je EPS.

Ovde su izneti dosta ubedljivi podaci, koje ste vi samo delimično i ne previše uspešno demantovali, o padu proizvodnje struje u Srbiji prvih meseci ove godine. Postoje olakšavajuće okolnosti i vi ste ih naveli, s tim što mislim da je ovaj klimatski argument možda najtanji jer kao što ste videli i kao što se pokazalo – proizvodnja je padala više u februaru nego u januaru a još više u martu nego u februaru ove godine. Dakle, tu postoji problem.

Da to nije samo zlonamerno zvocanje nekih opozicionih poslanika, ja ću ovde citirati reči nekoga ko bi trebalo i za vas i za moje kolege preko puta da bude vrhovni autoritet. To je predsednik Vlade Aleksandar Vučić koji je prilikom svoje posete pominjane ovde, upravo Kolubari, rekao, citiram: „Nama ove godine probleme pravi EPS zato što nema dovoljan rast proizvodnje u odnosu na prošlu godinu, imamo probleme u proizvodnji uglja, ne znamo kada će se rešiti Kostolac, imamo probleme sa klizištima, nismo napravili nove otkrivke“. Završen citat. To su, dakle, reči predsednika Vlade Aleksandra Vučića. E sad, možete dozvolite nama da onda to isto možda kažemo nešto oštrije i možda manje optimistički ili manje blago nego što je to zvučalo kod njega.

Dakle, problemi su realni, postoje i vi ste ih takođe u svom izlaganju ovde jednim delom prihvatili. Slažem se da su problemi realni, ne misli da su od juče i da idu na konto samo rukovodstvu preduzeća ili ovoj vlasti, ali skrećem pažnju da ovde, pored objektivnih teškoća, ima i subjektivnih problema i subjektivnih okolnosti. Šta su subjektivni problemi? To su kadrovi koji vode to

preduzeće. Jer, ako sam dobro razumeo a mislim da jesam, glavni problem zbog kojeg je smanjena proizvodnja struje, ne govorim sad o hidrološkoj situaciji, jeste manja proizvodnja uglja.

Znači, TENT je manje proizveo struje jer je manje stizalo uglja iz „Kolubare“. Vidite, gle čuda, to je detalj koji je možda promakao javnosti a možda i nekim kolegama, sadašnji vršilac dužnosti EPS-a stigao je upravo iz „Kolubare“. To je gospodin Milorad Grčić. Dakle, on je direktno i indirektno odgovaran. Sada je direktor EPS-a a doskora je bio upravo direktor „Kolubare“. Dakle, tu je teško pobeći od neke vrste i objektivne i subjektivne odgovornosti za aktuelno rukovodstvo EPS-a, iako je ono, ako se ne varam, u VD stanju.

Nezavisno od toga, bilo je reći o kadrovskoj osposobljenosti javnih preduzeća. Postoji jedna škola mišljenja a dele je neke kolege i u opoziciji i u vlasti, da je najbolje da se sve proda i privatizuje. Onda, rekao bih, kadrovi poput pomenutog gospodina Grčića, da ne bude da je sada on crna ovca, nije on jedini – možda čak nije ni najgori, dakle, takvi kadrovi, takva rešenja služe kao glavni argument nekim kolegama iz vlasti i iz opozicije, analitičarima i ekonomistima uglavnom ove neoliberalne orijentacije, da kažu – evo, vidite, ta javna preduzeća, to je rupa bez dna, najbolje da mi to sve prodamo, da nam dođu stranci i onda kada bude privatno i to strano privatno, onda će da procveta. Ja se duboko ne slažem sa tom filozofijom a verujem da se ne slažete ni vi, gospodine Antiću, a nadam se da se ne slažu ni kolege sa druge strane.

S druge strane, ako imamo takve kadrove i takve bilanse kakve imaju mnoga javna preduzeća a sada se, bogami, plašim da i EPS ide tim putem, da ne nabrajam neka druga, onda će to biti glavni argumenti, sjajan argument svima koji kažu – hajde da rasprodamo jer mi nismo u stanju da time uspešno rukovodimo. Da bismo im taj argument izbili iz ruke moramo ta javna preduzeća učiniti efikasnim na različite načine a pre svega kvalitetnim menadžmentom.

U vašim rukama, i završavam time gospodo i kolege, su i nož i pogača – apsolutna većina poslanika i praktično sva vlast u zemlji, na svim nivoima. Pa dovedite sposoban menadžment, nađite u svojim redovima ili sebi bliskim redovima ljude, stručnjake koji mogu to da dobro vode. Nemojte da nesposobni kadrovi budu municija onima koji žele da to upropaste da bi se pokazalo da su u pravu, da bi mogli da poentiraju i da kažu kako država, a pogotovo država srpska, ne može da bude dobar vlasnik bilo čega. S tom argumentacijom je pokušana i prodaja Telekomu pre neku godinu. Ako je za utehu, i prethodna vlast je takođe pokušavala da proda Telekom pa nisu uspeali. Od toga se odustalo i ovoga puta.

Dakle, ta vrsta neoliberalne, rekao bih pogubne, ekonomske filozofije hrani se upravo lošim radom javnih preduzeća i lošim radom kadrova kakvi su sada, imam utisak, i na čelu EPS-a. To se može sprečiti, to se mora sprečiti i onda ovi krediti, ponavljam i završavam time – da za pet dana rada ova Skupština potvrđuje zaduživanje države u iznosu od 280 miliona evra – te situacije se, nadam se, neće ponavljati, tj. moći će da se izbegnu. U protivnom

nam sledi dužničko ropstvo, i to ne u dalekoj nego u vrlo bliskoj budućnosti. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Dubravka Filipovski.

Izvolite.

DUBRAVKA FILIPOVSKI: Zahvaljujem, predsednice.

Uvaženi ministri, uvažene kolege i kolegice narodni poslanici, mi danas u ovom visokom domu raspravljamo o dva seta ekonomskih zakona i dva zajma za EPS i EMS.

Što se tiče ovih ekonomskih zakona, moram da podsetim da smo trećeg februara 2015. godine usvojili novi Zakon o osiguranju depozita i o Agenciji za osiguranje depozita, i to iz dva osnovna razloga. Prvi je što su Agencija i Fond za osiguranje depozita bili ispražnjeni do poslednjeg dinara, pa je onda stečajem banaka i zaštitom deponenata država morala da interveniše sredstvima iz međunarodne zajednice, i to Svetske banke, Banke za obnovu i razvoj i Evropske banke za obnovu i razvoj.

Te organizacije su tražile od nas da donesemo zakone koji će urediti i pitanje osiguranja depozita i pitanje rada Agencije, u skladu sa međunarodnim standardima. Mi smo to uradili trećeg februara 2015. godine, a danas intervenišemo izmenama ova dva zakona, zbog negativnih kamatnih stopa u evrozoni. Smatram to jednim korakom napred, korakom u dobrom pravcu, kada mi sami preduzimamo veoma važne korake koji nam pomažu da stabilizujemo svoj ekonomski sistem.

Što se tiče zajmova od Nemačke razvojne banke za EPS i za EMS, od ovog zajma očekujemo efikasniji rad EPS-a i EMS-a i očekujemo da proizvodnja bude veća i da imamo određeni napredak u zaštiti životne sredine. Veoma je važno što je reč o zajmu koji ova dva javna preduzeća sama treba da izmire, a država je samo garant zbog povoljnih uslova.

Složila bih se sa vama, gospodine Antiću, da EPS prolazi kroz ozbiljnu transformaciju i tranziciju, pored EPS-a kroz tu oblast transformacije prolaze i Železnice Srbije. Verujem da će se proces naših javnih preduzeća, koja su već duže vreme u problemu, zaokružiti u narednom periodu uz pozitivan ishod. Naravno da to nije ni malo lako, ni jednostavno.

Mislim da moramo kao država da maksimalno iskoristimo ogroman potencijal koji imamo, u smislu korišćenja obnovljivih izvora energije. Tu nam pogoduju i mnogi regionalni projekti, a ovaj zajam treba da bude zamajac za izgradnju „Transbalkanskog koridora“ ali i da omogući rekonstrukciju sistema transporta pepela u najvećoj EPS-ovoj termoelektrani. Rezultat treba da bude kvalitetniji vazduh, sa ciljem zaštite od zagađenja i vazduha i zemljišta.

Mislim da je veoma važno da se ova četiri zakona u danu za glasanje podrže i da su građani Srbije shvatili kolika je važnost uzimanja povoljnih kredita, odnosno zajmova, a isto tako koliko je važno da preduzimamo

određene korake u smislu zaštite našeg ekonomskog sistema kada su u pitanju negativni trendovi kamata u evrozoni. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Marko Đurišić, Ana Ćirić, Aleksandra Jerkov, Jelena Vujić Obradović, Zoran Krasić.

(Goran Ćirić: Prešli ste na listu?)

Na listu.

(Goran Ćirić: Mislio sam da ima još ovlašćenih.)

Pa neće niko od ovlašćenih.

Poslaniče, nemojte, bili ste ovde kod mene. Pitala sam da li želite sada ili posle. Rekli ste – sutra.

Reč ima Zoran Krasić. Izvolite.

ZORAN KRASIĆ: Prvo ću krenuti od ovih zakona koji se odnose na garancije. Pokušaću da izbegnem priču o onome što smo napisali u amandmanima, pošto će o tome biti reči kada bude rasprava u pojedinostima. Moram da obavestim javnost da, prema zvaničnim podacima Ministarstva finansija, 31. marta 2017. godine javni dug Republike Srbije iznosi 24,9 milijardi evra. Čitam vaše podatke, tako da nemate potrebe da bilo šta osporavate. To je u dinarima oko 3.089 milijardi.

Moram da vam kažem da kod nas u Srbiji ima tri načina prikazivanja stanja javnog duga i učešća javnog duga u BDP-u. Prema Zakonu o javnom dugu, 31. marta to je bilo 65,3%, prema metodologiji EU to je 62,1%, prema Zakonu o budžetskom sistemu to je 66,2%, a prema Narodnoj banci Republike Srbije možemo samo da pretpostavimo koliko bi to moglo da bude.

Drugi vrlo značajan podatak za ovu današnju raspravu jeste da je Republika Srbija u prva tri meseca ove godine imala transakcije po osnovu javnog duga i samo ću da navedem nekoliko. Kada su pitanju državne hartije od vrednosti emitovane na domaćem tržištu, stanje 1. januara je bilo oko 1.000 milijardi dinara, a 31. marta to je smanjeno na 995 milijardi. Ako uzmemo Nemačku razvojnu banku, stanje duga 1. januara 2017. godine je bilo 10.542.000, a 31. marta to je 11 miliona i nekoliko. Znači, raste.

Evroobveznice. Obaveze po osnovu evroobveznica su se neznatno smanjile. Ako pogledamo kao indirektnu obavezu ovo što imamo prema Nemačkoj razvojnoj banci, onda vidimo da je stanje duga 31. marta 2017. godine povećano, to je 7.253 sa 6.951. Sve ovo iznosim da bismo videli u kakvim trendovima živimo, kakvi su trendovi i šta se donosi.

Stanje garancija Republike Srbije na dan 31. mart 2017. godine, Elektroprivreda – u milionima evra, to je 378 miliona evra, indirektna obaveza Republike Srbije. Ako pogledamo EMS – tu izmenite u ovim vašim obrascima, oni nisu javno preduzeće nego su akcionarsko društvo – kod njih se to zadržalo na 41,1 milion evra. Znači, Republika Srbija sa garancijama duguje ukupno preko 2,25 milijardi evra. Još jedan vrlo interesantan podatak jeste da su od 2012. godine obaveze po osnovu garancija Republike Srbije za EPS od 184,5 miliona evra porasle na ovih 378 miliona evra, što takođe ukazuje na neki trend.

Vrlo je interesantno za javnost i za Vladu da se upozna sa troškovima servisiranja javnog duga. Ja bih vas zamolio da obratite pažnju, citiram podatke koje Ministarstvo finansija ima. Vidite, troškovi servisiranja javnog duga od 1. januara do 31. marta 2017. godine, ovako izgledaju. Kada su u pitanju državne hartije od vrednosti emitovane na domaćem tržištu, obaveze po osnovu glavnice, to je 930 milijardi dinara, a kamate 27 koma nešto. Znači, samo za kamate se isplatio iznos skoro kao trećina glavnice. Vrlo interesantna stvar. Kod Nemačke razvojne banke za glavnice je dato 47,5, a po osnovu kamata 1,7.

Interesantna je stvar i kod evro obveznica, ništa nismo plaćali po osnovu glavnice ali smo 12,566 miliona dali po osnovu kamate i ako se pogleda spoljni dug, direktne obaveze za prva tri meseca, mi smo za četiri milijarde dinara više platili kamate nego glavnice.

Vrlo interesantno i dobar pokazatelj šta se dešava sa našim javnim finansijama. Interesantno je i u pogledu zaduženja – naše obaveze u dinarima su od ukupnog javnog duga 20%, u evrima 40%, u dolarima 33 koma nešto posto. Vrlo, vrlo interesantni pokazatelji ukazuju da treba biti vrlo oprezan prilikom bilo kakvog razmišljanja o direktnom i indirektnom zaduživanju.

Samo da vam skrenem pažnju da po osnovu emitovanih hartija od vrednosti, sa stanjem na 31.3.2017. godine, naše obaveze u ovom mesecu iznose 138 miliona evra i 16,7 milijardi, to je za juni mesec, za maj mesec je 20 milijardi 520 miliona dinara i 100 miliona evra.

Svako ko rastumači ove podatke videće da ovo naše zaduživanje poprma alarmantne tokove i da sve dolazi na naplatu. Još jedanput da ponovim, da se ne bi zaboravilo, čitam zvanične podatke.

Ova vlada je jula 2012. godine zatekla stanje javnog duga od 15,469 milijardi evra, a 31. marta ove godine je stanje duga 24,5 milijarde evra. Po pravilu, emitovanjem hartija od vrednosti treba da se razdužujete. Imam podatke i o kretanju kamatnih stopa, takođe je vrlo nepovoljno.

E sad, ako uzmemo ova prva dva zakona, ja vas samo podsećam da je Međunarodna banka za obnovu i razvoj, odnosno Svetska banka odobrila kredit, projekat podrške Agencije za osiguranje depozita od 145,3 miliona evra i to se nalazi u koloni direktne obaveze prema inostranstvu, što podrazumeva da su to direktne obaveze Republike Srbije, nisu indirektno obaveze. I ako po tom osnovu plaćamo neku kamatu o kojoj ste pričali na početku, onda je to obaveza Republike Srbije a ne Agencije za osiguranje depozita, jer je Republika Srbija namenski uzela taj zajam da bi sanirala Agenciju za osiguranje depozita, koja je 2012. godine ostala bez kapitala.

Zašto? Zbog „Agrobanke“, „Razvojne banke Vojvodine“, „Univerzalbanke“, „Prve beogradske banke“, „SDPR banke“, da vam ne pričam šta je sve bilo, ali ste tada osnažili „Poštansku štedionicu“, pa ste joj dali mnogo više imovine i tako je Agencija ostala bez kapitala.

Agencija za osiguranje depozita osigurava 14,5 milijardi evra depozita fizičkih lica, mikro, malih i srednjih preduzeća. Dakle, 14,5 milijardi

evra ukupnih depozita je osigurano, kvartalno banke uplaćuju 21 milion evra kao obezbeđenje da ukoliko banka krene u stečaj, na dan otvaranja stečaja počinju da se računaju rokovi u kojima Agencija treba da sanira štetište i deponente.

Sada se tu povezuju dva posla. Jedan je posao Agencija, primarni zadatak da putem premije obezbedi sredstva u Fond za osiguranje depozita do nekog standarda od 0,8% iako ste vi projektovale 5% iako se pridržavate one direktive EU iz 2014. godine, ali ovom intervencijom u zakonu gde se omogućava da devizna sredstva Fonda za osiguranje depozita se plasiraju u dužničke hartije od vrednosti, hartije koje izdaje Republika Srbija, je pogrešan potez.

Ona mobilna sredstva sa kojima treba da se zatvori, smiri situacija na bankarskom tržištu i umire deponenti jer svaki stečaj prouzrokuje paniku, zašto to ne reći, vi imate nameru preko ovog zakona da na relativno dug vremenski period angažujete u državne hartije od vrednosti, koje služe za popunjavanje budžetskog deficita i za neke kapitalne investicije. Ja mislim da to ne sme da se radi.

Zatim, Agencija za osiguranje depozita ima svoje depo račune kod Narodne banke Srbije. Narodna banka Srbije je komisionar za devizna sredstva koja se nalaze u Fondu, a ovim zakonom vi omogućavate da komisionar emituje hartije od vrednosti i da kupac bude njegov komitent.

Ovde se na jedan način prikriva situacija da nedostaju sredstva, tim pre što ste u poslovanju – ne kažem vi konkretno, nego u nekom ranijem periodu. 2007. godine 11,8 miliona dinara je Agencija izgubila u poslovanju sa hartijama u vrednosti najkvalitetnijih banaka – Nemačke centralne banke, plasiranjem sredstava iz Fonda za osiguranje depozita radi kupovine hartije od vrednosti, takođe dužničkih od nemačke države.

Vi ste sada nama napravili jednu priču, negativne kamatne stope ali ste pogrešno predstavili. To su kamate koje se plaćaju na ono što ste se zadužili kod Svetske banke, a ovde po zakonu vi ste predstavili da ako devizna sredstva agencija plasira u inostranstvu na neki devizni račun kao depozit, a tamo se kažnjava depozit sa negativnim kamatnim stopama – da se ta šteta ne bi desila, hajde mi to da uložimo u državne hartije od vrednosti, pa ste otvorili drugu temu.

Kako je moguće da se najveća zarada ostvaruje trgovinom dužničkih hartija od vrednosti koja izdaje Republika Srbija? Pa šta je onda sa našom privredom? Šta je sa našim bankarskim sistemom? Dakle, 14,5 milijardi evra depozita, što štednje, što depozita – koliko je to deponenata? Dakle, 50.000, 100.000, koliko je to računa, 10, 15, 20 hiljada – sve su to pitanja na koja treba da se odgovori.

Nažalost, u obrazloženju ova četiri predloga zakona nema nijednog odgovora koji bi mogao da na neki način objasni ovo što sam pročitao, a to su zvanični podaci, to su vaši podaci.

Vi ovde kukate o lošem poslovanju. Ja sam samo vas citirao.

PREDSIEDNIK: Reč ima narodni poslanik Ivan Karić, Balša Božović, Goran Kovačević.

Goran Kovačević, izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Dame i gospodo, poštovani ministre, danas na dnevnom redu su četiri zakona. Ta četiri zakona u stvari mogu da se podele u dva seta. Dva zakona se tiču Agencije za osiguranje depozita i dva zakona se tiču kreditnih linija za funkcionisanje preduzeća koja se nalaze u vlasništvu Republike Srbije.

Iako se čini da su ovi zakoni prilično različiti, i jeste tačno – dva zakona se nalaze u delu koji se tiče finansijskog sektora, odnosno funkcionisanja banaka, odnosno osiguranja depozita i dva se nalaze u delu privrede. Suštinski, ova dva zakona, ova četiri zakona, ova dva seta zakona imaju jednu osnovu. Radi se o promenama koje su, pre svega, nastale u finansijskom sektoru. U finansijskoj sferi se nalazi osnova zašto donosimo ova četiri zakona. Iako se čini da su različiti, njihova osnova nalazi se u različitim kamatnim stopama.

Agencija za osiguranje depozita je agencija koja prikuplja finansijska sredstva i po članu 8. Zakona o agencijama, ona kaže da finansijska sredstva koja se nalaze u dinarskoj vrednosti moraju da budu usmerena, odnosno da treba da budu usmerene na hartije od vrednosti koje štampa Narodna banka, odnosno Republika Srbija, ali se ne govori o deviznim sredstvima.

Problem nastaje onog trenutka kada mi u zakonu definišemo da ta sredstva treba da se koriste na finansijskim tržištima u svetu. Godine 2008. ovakav problem sa deviznim sredstvima, odnosno sa osiguranjem depozita, nismo imali. Kada je referentna kamatna stopa na šestomesečnom nivou iznosila 5,5% odnosno euribor na tri meseca 5,4%, na mesec dana 5,24%, mi nismo imali problem sa depozitima, odnosno prvoklasnim hartijama od vrednosti koje su se nalazile u stranim bankama. Već 2009. godine počinje da se pojavljuje problem zato što referentna kamatna stopa počinje da ubrzano pada. Pik je dostignut 13. oktobra 2008. godine, 2009. već imate referentnu kamatnu stopu u euriboru koja iznosi 1,08 odnosno 0,4.

Godine 2015. u januaru euribor kreće da ide u minus na mesečnom nivou, a do kraja 2015. šestomesečni euribor je u minusu. Ako poštujete zakon, a morate da ga poštujete poštujući zakon o agencijama, osiguranju depozita, vi finansijska sredstva koja skupite u deviznom iznosu morate da uložite u takve institucije. To znači da mi od 2015. godine, odnosno Agencija za osiguranje depozita, odnosno Narodna banka koja je komitent – ona skuplja finansijska sredstva i za interes Agencije za osiguranje ih plasira – ostvarujemo negativnu kamatnu stopu na finansijska sredstva koja smo skupili po osnovu Agencije za osiguranje depozita.

Ta finansijska sredstva su negativna i mi prosto počinjemo da gubimo. Zato danas ovaj zakon podrazumeva da mi promenimo svoju odluku i da omogućimo Narodnoj banci, odnosno Agenciji za osiguranje depozita da može

svoja finansijska sredstva da plasira i na domaćem tržištu, odnosno da kupuje hartije od vrednosti koje štampa Narodna banka, odnosno Republika Srbija.

Referentna kamatna stopa u Srbiji je danas 4%. Ono što se čini i što izgleda da su obveznice koje mi izdajemo, u 2016. godini završena sa kamatnom stopom od 2%. Mi u ovom trenutku nećemo da omogućimo i neće doći do gubitka osnovnog kapitala, funkcionišući na ovaj način. Ono što je suština, ako pogledate ovaj zakon koji menjamo, mi kažemo da ova mera traje samo do trenutka dok postoji negativna kamata na svetskim finansijskim tržištima. Naš problem danas nije dolar jer u ovom trenutku, zahvaljujući kamatama FED-a koje rastu i koje se kreću negde na oko 1%, mi polako izlazimo iz negativne kamatne stope u dolarima ali ostajemo u negativnim kamatnim stopama u evrima. Pošto se Srbija nalazi u zoni evra, pošto se naslanjamo na EU, praktično nam problem predstavljaju finansijska sredstva u evrima koja se nalaze u Agenciji za osiguranje depozita.

Kao što imamo problem sa niskim kamatnim stopama koje su istorijski presedan, odnosno ovo što se dešava neće se dešavati više nikada, istovremeni razlog – donošenje odluke za ova dva prethodna zakona, predstavlja po meni ključni razlog za ove dve kreditne linije. Suština, po meni, jeste činjenica da ova dva kredita uzimamo po fiksnoj kamatnoj stopi od 0,8%.

Trenutna inflacija u evrozoni je u poslednja dva meseca otišla 0,2% i sa 1,7 došla je do 1,9%. Centralna banka Evrope je predvidela inflaciju od 2%. Ako uzmete troškove od 0,75 koji su fiksni i 0,25 koji su na sredstva koja ne povučemo – i sa kamatnom stopom koja je fiksna nalazimo se ispod zone inflacije. U ovakvim uslovima, kada su ovakvi istorijski presedani, zaduživanje je potpuno prirodna stvar. Mi danas ovde ne govorimo o EPS-u. Kada govorimo o ovim zakonima, mi govorimo o garancijama koje Vlada Republike Srbije, odnosno Skupština Srbije, daje na zaduživanje. Radi se o garancijama koje imaju potpuno utemeljenje u oba zakona.

Ako pogledate član 4. vi ćete videti da smo u drugoj stavci jasno rekli – ako dođe do problema u otplati zajmova, mi ćemo automatski blokirati račune ta dva javna preduzeća, odnosno Elektromreže Srbija i Elektroprivrede, i sa tih računa naplatiti sredstva koja nisu oni naplatili na osnovu glavnice, kamata i ostalih troškova koji nastaju po osnovu uzimanja ovih kredita.

Praktično, ova dva zaduženja, ove dve kreditne linije su potpuno finansijski neutralne što se budžeta Republike Srbije tiče. Mi smo ih planirali za budžet u 2017. godini, potpuno se obezbedili članom 4. stav 2. da neće biti troška u budžetu Republike Srbije – biće u funkcionisanju javnih preduzeća. Ne ulazeći u tehniku i razloge zašto uzimamo ove kredite, svima nam je jasno da su ovo dva ključna kredita koja će omogućiti bolje funkcionisanje ta dva preduzeća.

Pre svega, u oblasti Elektroprivrede to podrazumeva da će ljudi u Obrenovcu imati kvalitetnije uslove za život. Ali je značajnija elektromreža. Prebacivanje napona sa 220 na 400 kilovata predstavlja budućnost funkcionisanja elektromreže Srbije.

Prsten koji se pravi, kreditom koji podrazumeva popunjavanje praznina koje moraju da se popune, omogućiće funkcionisanje elektromreže i celog energetskog sektora u budućnosti na potpuno drugačiji način. Potpuno se slažem sa ministrom koji kaže da je EPS jedna velika, teška i komplikovana priča. Ali svi zaboravljaju da je EPS jedna ogromna razvojna šansa i mnogo ljudi danas u Srbiji zaboravlja da kaže da je proizvod EPS-a vrlo konkurentan, kao retko koji proizvod u Srbiji na tržišnoj utakmici u Evropi, u funkciji realizacije funkcionisanja.

EPS će biti težak problem. Biće problem dok funkcioniše, jer je to takav sistem od kako je napravljen, ali pomaci su vidljivi od 2012. kada smo imali naplatu od 80 maksimalnih procenata, do 95 u procesu distribucije, u oblasti proizvodnje, u oblasti mreže – sve to ide napred.

Ova četiri zakona u stvari su zakoni koji pokazuju kako Vlada Srbije reaguje kada ima problem – iako je posledica ne njenog delovanja nego globalnih ekonomskih uslova, reaguje da te probleme reši. Kada ima šansu da se zaduži po jeftinim kreditnim uslovima, da iskoristi ono što je privilegija još neko vreme jer danas imate skuplje kredite u dolarima a jeftinije u evrima. U evrima će vrlo brzo doći – za godinu, godinu i po dana, da finansijska sredstva postaju skuplja.

Podsećam vas da inflacija u Evropi raste – kako raste inflacija samim tim rastu i pokazatelji koji govore da BDP raste, da raste i smanjuje se stopa nezaposlenosti i nema potrebe za jeftinim novcem. Ovo je vreme kada se treba zaduživati.

Naravno da Skupština Republike Srbije i jeste tu da podrži Vladu Republike Srbije i ovo je primer, ova četiri zakona govore kako se brzo i operativno reaguje u smislu funkcionisanja i ekonomskog napredovanja Srbije.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Vujović. Izvolite.

DUŠAN VUJOVIĆ: Hvala lepo.

Meni je već pomalo neinteresantno da ponavljam podatke o javnom dugu, ali moram pošto vidim da nemamo pravilno razumevanje tih veličina i mislim da je jako važno da ih pomenem.

Naveli ste i navodili gomilu činjenica koje su citirane iz nekog izveštaja, ali zaključak nije pravilan. Kada se podvuče linija, kada se sve sabere, kada se uzme u obzir šta su efekti pojedinih oblika pozajmljivanja, kada se uzme u obzir šta su efekti promene valutnih kurseva koje mi ne kontrolišemo – stanje je sledeće. Dana 31. decembra – 24 milijarde 800 miliona evra, ekvivalent u evrima, ne stanje duga u evrima nego je preračunato u evre. Dana 31. marta – 24 milijarde 500 miliona evra. Tačnije, cifra je smanjena za 300 miliona, tačno za otplatu kredita „Societe Generale“ od 290 i nešto miliona. Tu se tačno zna koja transakcija je dovela do smanjenja. U periodu od 31. marta do 30. aprila, to sam na prošloj našoj sednici citirao, došlo je do daljeg smanjenja na 24 milijarde 150 miliona evra, a to smanjenje je rezultat otplate nekih dospelih hartija i kredita i promene kursa.

Najnoviji podatak, sa današnjim danom – 23 milijarde i 900 miliona, biće objavljeno za par dana. Zvanično 23 milijarde i 900, isključivo zbog promene kursa. Znači, kurs nam je išao na ruku i sada smo ispod 24 milijarde. Trend je pozitivan. Da li je nivo duga visok? Jeste. I time se borimo. Da li je trend pravilan? Jeste. Da li nam se produžava ročnost zajmova? Produžava, što je dobro. Da li nam se smanjuju kamate? Smanjuju, uključujući i ovaj zajam. Dobro ste izračunali, 182 miliona, ali po 0,7%, ovo su različiti zajmovi. Ono su bila slobodna sredstva kojim nismo povećali dug nego su nam do sada sve dospele obaveze, tim kreditom ćemo da plaćamo. Znači, posle ratifikacije koja je urađena dobićemo tzv. pravno mišljenje i posle toga ćemo povući sredstva i njima možemo da platimo sve obaveze koje smatramo da treba da platimo tim dugom. Prema tome, sa 0,7% ćemo otplatiti neke obaveze gde trenutno plaćamo 5%, 6% i time ćemo na 182 miliona plaćati 1,2 miliona godišnje, umesto 10, 11 ili 12 miliona, koliko plaćamo danas. Trošak se smanjuje 10 prema jedan. Neće se promeniti dug ni za evro, ali će se trošak smanjiti.

Drugo, što se tiče instrumenata, dobro ste rekli, svi znamo da ovde imamo pretežno tri valute – dinari 20%, evri preko 40%, dolari 35%, ostatak su jeni, švajcarski franci itd, što su sitnice, mi ih i vodimo u dinarima sve zajedno, kumulativno. Nikakve dileme nema. Koji su instrumenti? I tu ste sve lepo rekli, samo što ja ne vidim nikakvog razloga da tu postoji zbunjenost. Spremni smo da napravimo posebnu sesiju, to sam već ponudio pre, i da prođemo kroz kompletne materijale. Znači, postoje hartije od vrednosti gde nema vraćanja do momenta kad ona dospeva, ne plaća se glavnica, plaća se u momentu dospeća.

Pomenuli ste cifru od 20,5 milijardi, potpuno tačno. Ali, ona je refinansirana juče, po istoj stopi po kojoj smo refinansirali prethodne. Prema tome, to je hartija koja je izdata, plaćamo kamatu, dospeva tog dana, imali smo više nego dovoljno tražnje i refinansirali smo u potpunosti 20,5 milijardi po boljoj kamatnoj stopi nego pre, ne toliko koliko smo dobili od Svetske banke, 5,6%. Prema tome, bez promene kamatne stope imali smo dovoljno likvidnosti na tržištu da to refinansiramo. To nije uticalo na dug. Jedno smo vratili, pokupili smo isto toliko para i to refinansirali. Znači, složena je matematika, složena je struktura, ali takav je život.

Konačno, garancije koje se svuda u svetu vode prema verovatnoći da se te garancije fraktuiraju, kod nas se, iz predostrožnosti zbog našeg kreditnog rejtinga koji još uvek nije onakav kakav bi mogao da bude, vode kao da će 100% sve da budu naplaćene. Prema tome, ono o čemu danas diskutujemo su ova dva kredita, o meritornosti tih kredita sudi struka, sudi sektor – mi obezbeđujemo finansiranje a oni kažu da li je opepeljavanje pravilan projekat, da li je kompletiranje mreže pravilni projekat itd.

Vodite računa da KfW ima 10 puta veću tražnju za svojim kreditima nego što to može da isfinansira. Prema tome, mi smo u povlašćenoj poziciji da nam oni daju izuzetno povoljna sredstva i na nama je da izaberemo projekte, da ih definišemo na pravi način, da se postignu razvojni i strukturni

ciljevi koje nam daju. Oni nam daju i za vodovode, i za energetiku, itd. Na nama je kvalitet projekata, na nama je spremnost da to sprovedemo, a oni nam daju povoljne uslove. Mislim da ovo što danas odobravamo, to jeste novo zaduženje ali projektno i biće evidentirano kao dug tek kad se ta sredstva povuku, ne pre toga. A kada krene servisiranje, za tri godine u slučaju EMS-a i za pet godina u slučaju EPS-a, biće mnogo manje nego za prosečnu cenu duga koji danas imamo.

Prema tome, ako postignemo onaj efekat koji očekujemo u realnom delu, onda imamo i realno poboljšanje energetike i servisiranje koje je mnogo povoljnije nego prosek ili bilo šta drugo. Ja ne znam kako čovek može nego da na margini poboljšava stvari, korak po korak. Prema tome, potpuno ste u pravu – dug je loš drug. Da, ako ne da efekte. Znači, ako pozajmimo ove pare, ako bacimo ovih 182 miliona, a mi radimo sve da ne bacimo, naprotiv, onda je to loš drug. Ako pozajmimo pare pa stoje, pa i tih 0,25% interkalarne kamate je trošak, onda je to pitanje nas a ne pitanje onoga ko finansira. To je pitanje sektora i naše spremnosti. Dajte da o tome razgovaramo. Ali to je pravilno. Znači, to je pravilno – izveštavanje o statusu projekata, to je pravi način i odgovor na vašu dilemu, a ne da ne uzimamo. Jer, jednostavno ne možemo drugačije, sve zemlje na našem nivou razvoja pozajmljuju stranu akumulaciju.

Konačno, dilema oko toga šta se dešava sa Agencijom za osiguranje depozita. Vi ste dobro neke stvari naveli. Izvori rizika su tu poznati. Znači, Agencija je ostala bez svog osnovnog fonda koji ima karakter osiguranja. Ona je ostala bez fonda zbog toga što smo bili prinuđeni da intervenišemo u situaciji kada su mnoge banke ušle u probleme. Mi smo to potpuno iscrpli, do kraja. I onda je država, zbog finansijske stabilnosti, zbog stabilnosti celog sistema – gde ponovo pravilno citirate 14 i po milijardi, ne računajući sve ostale indirektno efekte, rekla – nama je u interesu da pozajmimo sredstva, da država podmetne leđa i pozajmi po 0,7% sredstva od Svetske banke, to se zove „on lending“, da ih ustupi Agenciji za osiguranje depozita ali je na sebe primila dug. Prema inostranstvu država je dužnik, a ne Agencija. Agencija će iz svojih prihoda to servisirati. Agencija nama za te pare duguje 0,7% koje će država direktno preneti, bez naplate bilo čega, preneti Svetskoj banci kad to bude dospevalo.

Šta se sad dešava? Pošto su to pare koje nisu namenjene za trošenje nego kao rezerva, one stoje, pod znakom navoda u kešu, u gotovom i obično smo te pare deponovali na račun Narodne banke, ovaj put za račun i u korist AOD-a, Agencije za osiguranje depozita, koja je to držala kao što imate račune po viđenju, tako su i oni to tamo držali. I Narodna banka je obično to plasirala sa svim ostalim deviznim rezervama koje je imala. Obično je to davalo neku malu kamatnu stopu, bilo je plasirano kroz vrlo ograničeni broj institucija najvišeg kreditnog rejtinga koje su nudile i likvidnost i neki prinos.

Sticajem okolnosti koji mi ne kontrolišemo, taj prinos na to plasiranje je sada negativan. Pošto je AOD, Narodna banka ima različite plasmane i ona u proseku ima neku negativnu kamatu, ali pošto se ovde vodi

računa kada je plasirano, AOD na tih 145 miliona, pravilno ste rekli, ima negativan dohodak koji oni nemaju odakle da pokriju sem da uzmu pare koje komercijalne banke uplaćuju kao novo osiguranje. Komercijalne banke kažu – pa, čekajte, vi ste rekli da nam pomažete a sada nam naplaćujete i 0,7% i još negativnu stopu na ovu glavnicu. Znači, to deluje paradoksalno ali ipak je to situacija koja se retko dešavala u istoriji. Imate negativne kamatne stope na depozite po viđenju.

Drugim rečima, kada ne bi bilo elementa rizika mi bismo rekli – pa ostavite to, neka stoji u kešu na patosu u Narodnoj banci pa ćemo da odlazimo da čuvamo na smenu. Razumete? Nema smisla da plaćamo. Oni su izračunali 600.000 evra po periodima. Mogu da vam kažem cifre, ali da ne preopterećujemo sve ciframa. Imamo cifre, možemo da vam damo tačne cifre.

Sušтина je da pošto je država već primila na sebe taj dug i pošto se taj nivo rizika već dogodio, da kažemo da te banke kod kojih naša centralna banka plasira devizne rezerve i onako drže, između ostalog, i naš dug – većina njih, kao što je „Dojče banka“ i ostali imaju više naših hartija od vrednosti nego što imaju deviznih rezervi. Uostalom, naš dug je 24 milijardi a devizne rezerve su desetak milijardi. Znači, mi imamo 2,4 puta veći dug nego što imamo devizne rezerve. To je dobar odnos, ali to su još uvek mnogo veći iznosi.

Prema tome, mi plaćamo „Dojče banci“ ne samo kamatu na naše hartije od vrednosti koje oni drže, nego plaćamo i 0,5% – 0,6% na keš rezerve. To je za nas, što bi narod rekao, trenutno „duplo golo“.

Mi samo želimo, ne naređujemo nikome ništa, ovim zakonom da dozvolimo Agenciji za osiguranje depozita da u takvoj situaciji vidi sa Narodnom bankom, sa Vladom, da li je oportuno, ne menjajući nivo rizika da te pare plasiraju i da time ne poremete svoj odnos.

Napominjem, pored ovog iznosa postoji i drugi, rezervni kredit koji uopšte nije povučen, koji stoji u formi likvidnosti, a to je kredit IBRD – Evropske banke za obnovu i razvoj, koji je druga polovina tog nadoknađivanja sredstava Agencije za osiguranje depozita, tako da će oni to moći da povuku čak i ako se ovo plasira, recimo, jednom godišnje, hartije ili kratkoročno neke instrumente. Oni će moći da računaju na više od polovine iznosa. Ja se nadam da neće trebati, ali ako zatreba, imaće. Drugim rečima, radimo nešto što je i korisno – održava nivo rizika, smanjuje rashode Agencije za osiguranje depozita i omogućava da se to sve prevaziđe.

Da vas upozorim, sve ovo je privremeno rešenje zato što postoji takva međunarodna situacija i zato što država ima veliki ulog u Agenciji za osiguranje, odnosno Fondu za osiguranje depozita. Onog momenta, i ponovo ste citirali jedan tačan broj ali niste celu priču rekli do kraja... mi smo pošli od neke cifre ali ćemo u roku od sedam, osam godina doći do tog plafona gde će komercijalne banke uplaćujući ova osiguranja, pod uslovom da ne dođe do novog kraha i povlačenja, doći do nivoa punog fonda i onda ćemo reći – e sad više ne treba, sad državu mogu da isplate. Oni će postepeno isplaćivati ovaj zajam, neće

mu dodavati novo i da bog da zdravlja, za 10-15 godina bićemo u situaciji da će komercijalne banke u celosti biti iza Fonda za osiguranje depozita svojim davanjima na osnovu vrednosti štednih uloga. Hvala lepo.

PREDSEDNIK: Ministar Antić ima reč.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Pre svega, hteo bih da se zahvalim narodnim poslanicima na diskusijama – gospođi Paunović, gospođi Filipovski i gospodinu Kovačeviću, koji su, čini mi se, sa velikom pažnjom prepoznali značaj ova dva projekta, zajmova koji se nalaze na odlučivanju.

Moram da istaknem ovo o čemu je gospodin Kovačević govorio. Pre svega, apsolutno se slažem i potpuno sam uveren da energetika predstavlja jednu od najvećih šansi u Srbiji, ali oko toga moramo da imamo potpuni konsenzus i apsolutnu svest gde se nalazimo i kako se procesi odvijaju. Draga gospodo, uvažene dame i gospodo, Srbija ima tačno 4.054 megavatne instalisane snage u termokapacitetu i 2.920 snage instalisane u hidrokapacitetu. Poslednji objekti su izgrađeni – „Blok B2“ u „Kostolcu“ snage 316 megavata i „Hidroelektrana“ Pirot snage 80 megavata 1991. i 1992. godine. Ljudi, 25 godina mi kao država, kao društvo, „Elektroprivreda Srbije“, ali mi svi zajedno nismo izgradili ništa. U međuvremenu proizvodnja raste. Godine 2001, 2002, 2003, 2004, pa i 2005. godine proizvodnja je bila na nivou od 30.000 gigavat-sati. Svake godine raste. Došli smo do 2016. godine, kada je bila 36 hiljada GwH, ali nismo izgradili ništa novo. Znači, mi to radimo „na ivici žileta“. To je prenapregnut sistem.

Ja sam političar, kao i većina vas, ali sam silom prilika morao da uđem u najsitnije detalje da bih mogao na elementaran način, pristojno da vodim ovaj sistem, ispred Vlade Republike Srbije i ove Skupštine koja me je, na kraju dana, izabrala. U zimskim danima nama proizvodnja ide, odnosno potrošnja, konzum ide dnevno na preko 130, 140 GwH. Termo sektor, kada radi u punom kapacitetu, tog dana ne može da izbaci 100 GwH. Ako hidrologija nije fenomenalna, a obično u tom zimskom periodu nije fenomenalna – mi nemamo dovoljno struje. Tako da nemamo u potpunosti izbalansiran sistem i zato u delu godine uvozimo a u delu godine izvozimo električnu energiju. Ja sam jako srećan što smo u poslednjih godinu dana više izvozili nego što smo uvezili. Pročitao sam vam podatke, oni su apsolutno egzaktni. Za nešto više od godinu dana taj plus EPS-a je više od 30 miliona evra. Ali, da bi to predstavljalo ozbiljnu šansu, mi moramo da uđemo u novi investicioni ciklus.

Moramo da sačuvamo ova proizvodna postrojenja koja sada imamo i zato moramo da radimo otpeljivanje TENT-a A, jer, ljudi, TENT A je 1.750 megavata. Znači, moramo da sačuvamo tih 1.750. Da bismo ih sačuvali, moramo da uložimo i moramo da gradimo nove.

Ova vlada gradi „Kostolac B“. Hvala i prethodnoj vladi koja je radila prvu fazu tog „Kostolca B“, koji je predstavljao revitalizaciju „Kostolca B1 i B2“ ali sada radimo „B3“, 350 megavata, prvi veliki projekat. U vreme ove vlade je stavljeno na mrežu 80 megavata iz obnovljivih izvora. U ovom trenutku,

u različitoj fazi izgradnje nalazi se između 400 i 500 megavata iz obnovljivih. Tvrdim da to nije dovoljno i da moramo još – pre svega iz hidro kapaciteta, možda nešto iz gasa, pre svega za balansiranje sistema jer kad nam uđe ovoliki kapacitet iz obnovljivih, mi to moramo da balansiramo.

Zato očekujemo veliku podršku ove skupštine, koja kada kritikuje – možda delom i s pravom kritikuje ali mora do kraja da razume da nam je potrebna nova investiciona politika i novi investicioni ciklus da bi ostvarivali upravo takve ciljeve, kojima bi svi zajedno na kraju dana bili zadovoljni.

Želim da se zahvalim kolegi Krasiću, koji je imao ozbiljnu analizu ali nije tangirao ove zakone kod kojih ja malo pomažem kolegi Vujoviću iz domena mog resora. Hvala i gospodinu Vukadinoviću što je citirao premijera Vučića. Moram da kažem da je to bio dobar, kvalitetan deo vaše diskusije. Moram da vam da odgovor – zašto kredit.

Ljudi, niko ne finansira takve stvari iz svog, da kažem, „keš floua“, iz svoje tekuće likvidnosti, pogotovo kada ima priliku da uzme dobar kredit, sa dobrim grejs-periodom, niskom kamatnom stopom. Svi tako rade. Ovde ima i u vlasti i u opoziciji ljudi koji su bili ozbiljni direktori u ozbiljnim sistemima i mislim da nema potrebe da to elaboriram i dokazujem. Zašto Elektroprenos? Ponavljam, u svetlu „Transbalkanskog koridora“, u svetlu kabla koji će ići između Crne Gore i Italije, mislim da je to strateški važna stvar. Nadam se da svi oni – koji ovo naše ponekad političko prepucavanje doživljavaju kao 5% ali 95% kao onaj ozbiljan deo našeg političkog života i rada – shvataju šta je u tome strateško.

Na kraju, zaista ne bih želeo da kao Skupština upadamo u različite teorije zavere. Zašto od KfW? Pre svega, KfW, kada je moj, elektrosektor u pitanju, jeste ozbiljan kreditor ali nije najznačajniji. Na primer, kada je EPS u pitanju, danas povlačimo 45 miliona od KfW a poslednji ozbiljan kredit koji smo radili, investicioni, bio je od kineske „Eksim“ banke – 608 miliona dolara. Znači, to su potpuno različite dimenzije. Ovih 15 miliona, kada je u pitanju EMS, je zaista mali iznos u odnosu na kvalitet firme. To je firma koja zaista funkcioniše u skladu sa najboljom poslovnom praksom. Ima najniži mogući nivo, onaj dug prema EBD i to je zaista smešno da tako posmatramo. Molim vas da ne pravimo te teorije zavere. Niko ne planira privatizaciju ni dela energetskeg sistema.

Kada smo kod teorija zavere, hoću da dopunim jednu vašu – čisto da bi vam bilo interesantnije. Napravili ste tu paralelu, gospodin Grčić, za koga mislim da je zaista veliku energiju posvetio radu EPS-a, gospodin Grčić, direktor EPS, pre toga je bio direktor „Kolubare“. Imam za vas i treći momenat, da upotpunim teoriju zavere. Rodom je iz Obrenovca. Onda ste zaokružili ceo sistem. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Kako nisam produžila radno vreme, danas ćemo završiti, jer je poslaničkoj grupi Srpske radikalne stranke ostalo više vremena nego što imamo do 18.00 časova.

Nastavljamo sutra u 10.00 časova.
Prvi govornik je Milorad Mirčić. Hvala.
(Sednica je prekinuta u 17.55 časova.)